The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".

Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.

SATURDAY, NOVEMBER 4, 1961.

LATVIJA AMERIKĀ

Nr. 88. SESTDIEN, 1961. GADA 4. NOVEMBRĪ 11. GADS.

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

J. NIEDRA,
KLKA centrālās valdes pr-dis.

TICĪBAS BRĪVĪBA

Sādi vārdi ar lielu pompu rakstīti Padomju Savienības konstitūcijā. Tos atkal un atkal atkārto gan komūnistu varas vīri, gan viņu līdzskrējēji un boļševisma apmātie. Padomju ticības brīvību mēs labi pazīstam no personīgās pieredzes 1919. un 1940./41. g., un par to pietiekami dzirdam no okupētās dzimtenes tagad. Man priekšā uz galda divi pēdējā laika dokumenti, kas vēl reizi pavisam spilgti pasvītro pasaulē izbazūnētās ticības brīvības patieso būtību. Viens no tiem ir Viļakas katoļu baznīcas jaunākais uzņēmums, otrs 11. oktobŗa „Cīņas" numurs.

No okupētās dzimtenes saņemtajā uzņēmumā redzams vienkāršu koka sastatņu ietverts Viļakas katoļu baznīcas tornis. Pavadvēstulē stāstīts, ko zinām arī no trimdas preses, ka 1944. g. cīņās minētās baznīcas tornis smagi cietis un visus šos 17 gadus nelabots bijis padots laika zoba mežēlīgai iedarbībai. Baznīcas salabošanai oficiāli nav bijis iespējams dabūt ne būvmateriālus, ne strādniekus. Lai staltais dievnams neietu galīgi bojā, draudzes locekļi ziedojuši iespējamo no savas lielās nabadzības un savā brīvajā laikā gājuši talkā, lai vismaz, kaut pavirši, dievnamu paglābtu no bojāšanās. Kā zināms, Viļakas katoļu baznīca, celta pag. gadu simteņa otrā pusē, ir viens no izcilākiem jaunlaiku gotikas piemineklīem un kalpo vienai no lielākām Latvijas draudzēm. Kā šāda izrīcība ir saskaņojama ar pompozi izkliegto ticības brīvību padomijā?

Ar speciālu uzsvaru, liela formāta burtiem un ierāmējumā š. g. 11. oktobrī „Cīņas" numurā ievietots raksts: „Kāpēc es aizgāju no baznīcas". To parakstījis it kā bij. Tukuma, Kandavas un Laimiņu katoļu draudžu prāvests J. Snepsts. Šāda garīdzniecka. vārds mums, trimdiniekiem, ir svešs. Domājams, ka tas ir boļševiku okupācijas laika produkts. Lai kā būtu, „Cīņā" ievietotais raksts nav nekas cits, kā komūnistu Dieva zaimošanas (tanī Dievs konsekventi rakstīts ar mazo burtu, un apšaubīta Kristus esamība) un vēsturisku faktu sagrozīšanas meistardarbs. Lai neteiktu vairāk, tanī autors sevi nepārprotami atklāj par pastāvošās varas iedētu dzeguzēnu garīdzniecību rindās, lai ārdītu un apgānītu baznīcu no iekšpuses.

Šim un līdzīga satura citiem, katra ticīga cilvēka jūtas aizkarošiem rakstiem, Latvijas komūnistu partijas un Augstākās padomes oficiozs vienmēr ir ierādījis izcilu vietu. Nav dzirdēts, ka tanīs apmelotiem un nozākātiem, tāpat padomju pilsoņiem - garīdzniekiem būtu dota kaut viena rindas telpa apvainojumu atspēkošanai. Šeit nu ir atkal spilgts piemērs izdaudzinātai padomju ticības brīvībai un pilsoņu tiesībām.

Nebūtu nozīmes atkārtot sen labi zināmos faktus, bet lasot šādas čekas aģentu vēstules, grības jautāt, kāpēc paklīduši garīdznieki padomju presē tiek izcelti par tautas varoņiem, bet pašaizliedzīgi Dieva un baznīcas kalpi tiek apsmieti, apmeloti un nonicināti, bet dievnami atstāti bez kopšanas iznīcībai. Kāpēc no baznīcas un tikumīgas sabiedrības aizgājuša mācītāja zaimu raksti tiek izcili publicēti, bet pilnīgi noklusēts, ka daudzi ideāli garīdznieki smok izsūtījumā, un likumīgais katoļu bīskaps pēc atgriešanās no Sibirijas Baltkrievijas kolchozā skalda malku? Tātad tāds ir praktiskais konstitūcijā rakstītās un visā pasaulē izkliegtās ticības brīvības tulkojums. Jābrīnās, cik gaŗam laikam būs jāpaiet un kam jānotiek, lai rietumu iemigusī pasaule reiz apjēgtu komūnisma patieso seju. Šī izbrīna it sevišķi jāadresē dažādu rietumu, tā saukto, kristīgo denomināciju garīdzniekiem, kuŗi aiz mielu,

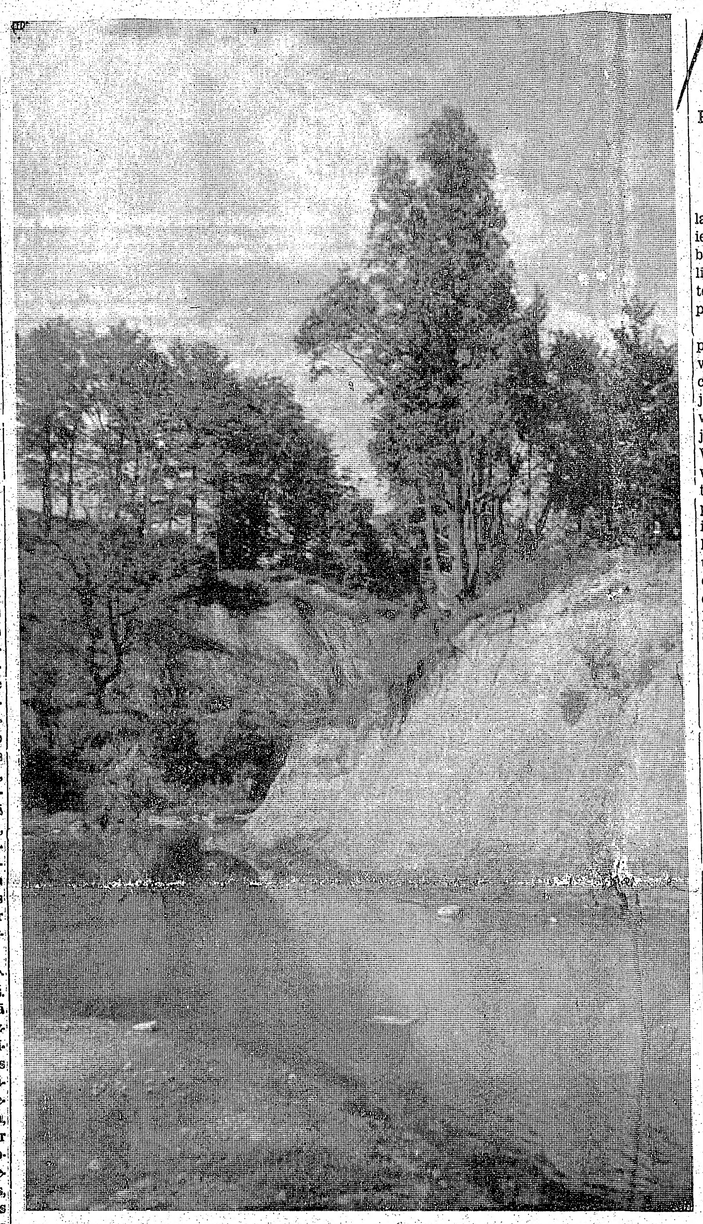

KLUSA UN KRĀŠŅA IR RUDENS DIENA.

terrora un neatlaidīgas ticības vajāšanas okeana spējīgi saskatīt tikai mirušu pad. konstitūcijas burtu. Šeit patiesi vietā Kristus vārdi „Kungs, piedodi tiem, jo viņi nezina, ko viņi dara".

Komūnistu ofensīva Dienvidvietnamā

Pēc atgriešanās no Indokīnas prezidenta Kenedija militārais padomnieks ģen. Teilors paskaidro, ka Dienvidvietnamai gan vajadzīga Sav. Valstu palīdzība, bet, ka bez vietnamiešu pašiniciātīvas tai nav nekādas nozīmes.

Kamēr Dienvidvietnamas pilsētās valda relatīvs miers un dzīve rit bez pārsteigumiem, džungļos un rīsu laukos jau mēnešiem ilgi plosās karš, jo dienas pienēmoties plašumā, spiežoties arvien dziļāk zemes iekšienē.

Pēdējās dienās, tā ziņo no Saigonas, valdības karaspēks nogalinājis 500 komūnistu partizānu. Tā no vienas puses ir laba, no otras puses slikta ziņa. Laba tādēļ, ka tā pierāda valdības karaspēka aktīvitātes pieaugumu. Tieši par šādas aktīvitātes trūkumu, sliktu militāru vadību un izvairīšanos no cīņas žēlojās ģen. Teilors ziņojumā prezidentam Kenedijam. Lai gan Dienvidvietnamā izsludināts vispārējs kaŗa stāvoklis, samobilizēti labi ja 20 proc. no iespējamām rezervēm. Tikai tad, kad Dienvidvietnama sviedīs svaru kausos visus savus spēkus, tā ar Sav. Valstu palīdzību — kaŗa materiāliem, ierocīem, munīciju un padomu — var cerēt sakaut komūnistus. Pēdējo dienu cīņu bilance liecina, ka ģen. Teilora vārdi krituši auglīgā zemē un, ka Dienvidvietnamas militārā vadība mēģina ievērot viņa aizrādījumus.

Bet 500 partizānu iznīcināšana dažu dienu laikā norāda ne tikai uz valdības kaŗaspēka aktīvitāti, bet arī uz faktu, ka tik daudz partizānu ir bijis, ko iznīcināt. Dienvidvietnamas valdība labi apzinās, ka no Ziemeļvietnamas, caur Laosu, ieplūst arvien jauni komūnistu cīnītāji, kas tagad uzbrūk ne tikai vairs rotu un bataljonu, bet jau pulku apmēros. Rēķina, ka Dienvidvietnamā pašreiz operē vairāk kā 20.000 komūnistu partizāni, un, ka šis skaits pagaidām vēl mazāks nekļūst. Gluži otrādi, pēdējo sešu mēnešu laikā komūnistu partizānu skaits Dienvidvietnamā tieši dubultojies.

Zviedrijas un Padomju Savienības tirdznieciskie darījumi

(LZA) Pirms dažiem mēnešiem Pad. Savienība noslēdza ar kādu Zviedrijas uzņēmumu izdevīgu darījumu apm. 3 miljonu zv. kronu apmērā par vilnas audumu piegādāšanu Pad. Savienībai. Tagad ar firmu AB Separators noslēgts milzu darījums 160 milj. zv. kronu apmērā par 17 lopu kautuvju iekārtošanu Pad. Savienības dažādās republikās. Nebūs lieki piemētināt, ka abiem tirdzniecības darījumiem ir savs politisks pamats. Roka roku mazgā, abas baltas.

Viņi aizbrauca uz Latviju

SAŅEMTAS ZIŅAS PAR TO, KĀ KLĀJAS DAŽIEM MŪSU TAUTIEŠIEM, KAS, PAKLAUSOT PROPAGANDAS AICINĀJUMIEM, PĒDĒJOS GADOS ATGRIEZUŠIES DZIMTENĒ.

Lielu satraukumu Rīgā radīja latviešu J. W. pārbraukšana. W. ieradās Rīgā 1958. gada novembrī no Toronto, Kanadā. Viņam līdz atbrauca arī sieva - kanadiete un divi puisēni, kas nemaz neprata latviski.

Tā kā W. atgriezās dzimtenē pēc 30 gadu prombūtnes un bija viens no pirmiem, kas „atraduši ceļu atpakaļ uz laimīgo Padomju Latviju", viņu sagaidīja ar sevišķu uzmanību. Par atbraucējiem rakstīja visas Rīgas avīzes. W. ar ģimeni novietoja Rīgas viesnīcā un pēc tam viņus vaitākas nedēļas vadāja apkārt pa pilsētu kā cirka dzīvniekus. Viņi ieradās Nacionālā operā, vairākās fabrikās, Zooloģiskā dārzā un citur. Stāstīja, ka par visu rezdzēto atbraucēji, īpaši W. sieva, esot ļoti sajūsminmāti. Visvairāk latviešus tomēr pārsteidza W. paskaidrojums, ka atgriezties dzimtenē viņu pamudinājuši kāda žurnālista, kanadieša, raksti par Rīgā gūtiem iespaidiem, ko tas publicējis kādā no Toronto lieliem laikrakstiem. Kaut gan Rīgā parasti izceļ to, ko šādi žurnālisti teikuši, kanadiešu žurnālista viesošanās bija pagājusi gaŗām samērā neievērota. Ļaudis bija nesaprašanā par to, kā kapitālistu valstu žurnālisti var jūsmot par dzīvi Padomju Savienībā.

Tie, kas bija satikuši. W personīgi, zināja stāstīt, ka viņš atstājot nenosvērta, plātīga cilvēka iespaidu. Ar laiku W. sajūsma par jauko dzīvi padomju Latvijā tomēr stipri apsīkusi. Bijis neapmierināts ar viņam ierādīto dzīvokli, divām istabām. Stāstījis, ka viņam Toronto gan piederējusi vesela ģimenes māja Rīdzinieki, kas pieraduši pie telpu trūkuma, divas istabas vēl uzskatījuši par sevišķu greznību. Pēc kāda laika W. sāmeklējis darbu kādas fabrikas kantorī, bet viņa sieva saņēmusi norādījumu dotiies lauku darbos palīdzēt kolchozniekiem. Tas brīvībā augušai kanadietei bijis par daudz. Notikusi izskaidrošanās, un kopš tā laika W. reti esot redzams sabiedrībā. Cilvēki W. uzskatot par muļķi, kas ļāvis piekrāpties un iegāzis nelaimē arī savu ģimeni. Tagad viņš jau pazudis „aiz kulisēm". Par viņu vairs neviens neinteresējas, neraksta un nerunā.

*

Traģikomēdijā toties pārvērtusies tautieša A. pārbraukšana.

Tautietis A. kopā ar sievu, vācieti un pieciem bērniem, atgriezās Latvijā no Austrālijas 1960. gada vasarā.

Atbraucējs bija izteicis vēlēšanos dzīvot uz laukiem, jo nekādu amatu viņš neprata. No Rīgas viesnīcas, kur atbraucēji uzturēšanās novērošanai un propagandai nepieciešamās divi nedēļas, viņus nozīmēja darbā Lielvārdes kolchozā „Lāčplēsis".

Kolchoza vadība saņēma rikojumu atbraucējus sagaidīt ar dziesmām un mūziku, sagatavojot arī goda mielastu vietējā tautas namā un aicinot partijas pārstāvi un kādu no laikraksta „Cīņa" redakcijas. Noteiktai dienai tuvojoties, tomēr radās neparedzēti šķēršļi. Kolchozniekiem, no kuŗiem daudziem tikai salāpīts krekls mugurā, neizrādīja ne mazāko interesi piedalīties goda mielastā, jo par to pašiem bija jāmaksā. Kolchoza vaditājs un partorgs gan lamājās, bet darīt nekā nevarēja. Mielasts nenotika. Visa svinīgā sagaidīšana aprobežojās ar puķu pasniegšanu stacijā un vareni nospēlētu maršu, ko nopūta vietējais tauŗu orķestris.

Kas skatītājus pārsteidza, bija atbraucēju lielais kofeŗu un čemodānu skaits. „Vot kakoi buržui" — esot izsaucies kāds no dzelzceļa strādniekiem, krieviem, kādu tagad Ķeguma un Lielvārdes apkārtnē ir daudz.

Pagaidu „dzīvoklis" atbraucējiem ierādīts mazā mājiņā pie Kaibalas stacijas, viena istaba visai ģimenei. Pēc uzturēšanās ērtajā Rīgas viesnīcā, tā bijusi nepatīkama pārmaiņa.

Bet nepatikšanas sākušās arī kolchoza vadībai. Austrālijā „verdzinātais" tautietis aizmirsis, ka atrodas „brīvajā padomju Latvijā". Neapmierināts ar dzīvokli, darbu un izpeļņu, cilvēks sācis kritizēt un palaist muti. Uz lauka strādājot, divpadsmitos metis darbam mieru: esot jāēd „lančs" un vienu stundu jāatpūšas. Citādi šis nevarot. Esot tā pieradis. Vārds pa vārdam, un visiem bijis skaidrs, ka atbraucējs ir ieskrējis kā circenis karstos pelnos. Kolchozniekiem grozījuši galvas. Brigadieris skrējis uz izpildu komiteju žēloties. Bet ko darīsi? Kā „mīļi gaidītu" ciemiņu tūdaļ stiepsi pie miliča? Vienojušies lietu turēt klusumā un vairs neko daudz par atbraucēju nerunāt, bridinot viņa brigādes locekļus, lai neklausās „aģitātora" un no kapitālistu zemes atbraukuša cilvēka pļāpāšanā.

Nepatikšanas tomēr augušas aizvien lielākas. Lielvārdes tautas namā notikusi balle, deju vakars. Atnākusi arī no Austrālijas atbraukušā tautieša vecākā meita. Mugurā tai skaista balles kleita. Kājās kurpes augstiem papēžiem. Ciema puikām acis vien spīdējušas. Latviski atbraucēja nepratusi. Bet, kas daudzmaz zinājis angļu valodu, tūdaļ taisījies „austrālietei" draugos.

„Kāpēc visas citas meitenes atnākušas darba drēbēs", jautājusi atbraucēja. Viņa nemaz nezinājusi, ka katra meitene, uz balli ejot, uzvilkusi to labāko, kas tai bijis.

Pēc pāris nedēļām ciema izpildkomitejā ieradusies atbraucēja sieva, vāciete. Ar asarām acīs lūgusies, lai ļauj tai braukt uz Vāciju, kur dzīvojot viņas vecāki.

Izpildkomitejas vīri ar apbrinojamu pretimnākšanu uzklausījuši lūgumu. Laikam sapratuši, ka tā ir vienīgā ceriba ar godu tikt vaļā no „laimīgā" atbraucēja.

Cik zināms, tad A. vēl joprojām gaidot „papīrus" braukšanai uz Vāciju. Esot tikai palicis pavisam kluss un pazemīgs.

*

Pirms apmēram gada no Kanadas uz dzimteni aizbrauca arī mūsu tautiete S., paņemot līdz savu 15 g. veco meiteni.

S. bija bieži redzama latviešu sabiedrībā. Viņa vadīja kori un bija dziedātāja ar samērā labu balsi. Viņas spējas tomēr nebija tik lielas, lai tai izdotos gūt redzamākus panākumus latviešu vai kanadiešu sabiedrībā.

Savu neapmierinātību S. nav mēģinājusi slēpt, bet atklāti par to runājusi draugu un paziņu pulkā. Starp šiem cilvēkiem, acīmredzot, gadījies arī kāds ziņotājs, kas strādā padomju sūtniecības uzdevumā. 1959. gadā S. saņēmusi vēstuli no krievu sūtniecības „kultūras atašeja" ierasties uz pārrunām Royal York viesnīcā, Toronto. S. sākumā negribējusi iet. Tad tomēr izšķirusies paklausīt „ielūgumam".

Atašejs bijis ļoti laipns. Teicis, ka dzimtene vienmēr interesējas par svešumā dzīvojošiem latviešu māksliniekiem. Ieteicis S. skaņu lentē iedziedāt dažas dziesmas un nosūtīt tās padomju sūtniecībai Otavā.

Ziņkārota un ieinteresēta, S. atašeja aicinājumam arī paklausījusi. Pēc pāris mēnešiem pienākusi vēstule no sūtniecības.

„Ar jūsu balsi vieta uz Rīgas operas skatuves jums garantēta."

S. bijusi kā spārnos. Vēstule likusi saprast, ka S. iedziedātās dziesmas nonākušas arī Rīgā, un ka daudzsološā atbilde saņemta no turienes. Draugi un paziņas mēģinājuši S. atrunāt, lai neuzticas padomju iestāžu viļinājumiem. S. tomēr neļāvusies atrunāties.

(Nobeigums 8 lpp.).

KRIEVI TURPINA SPRIDZINĀT

CHRUŠČEVS APGALVO PAD. SAVIENĪBAS KOMŪNISTU PARTIJAS KONGRESAM, KA 30. OKTOBRĪ IZMĒĢINĀTĀS ATOMBUMBAS SPRĀDZIENA SPĒKS PĀRSNIEDZIS 50 MEGATONU.

Divdesmit astoņi atombumbu mēģinājumi divu nedēļu laikā! Kaut kas tāds līdz šim vēl nav bijis pieredzēts un nevienam arī nav īsti skaidrs, kādas būs šī komūnistu ārprāta sekas. Bet 28 sprādzieni kopš 1. septembŗa vēl nebūt nenozīmē, ka Padomju Savienība savu mēģinājumu seriju būtu pārtraukusi. Rietumu pareģi vilās, domādami, ka pēc 30. oktobŗa mēģinājuma, kas tomēr izrādījies par piedraudēto 50 megatonu bumbu, pat to vēl pārsniedzis, krievi savus plānus būs reālizējuši, un pasaule varēs sākt nespēkā gaidīt radioaktīvo nokrišņu birumu. Tomēr jau dienu pēc 50 megatonu bumbas sprādziena seismografi brīvajā pasaulē uztvēra divas jaunas eksplozijas, abas augstu gaisā. Par otro gan sākumā šaubījās, domājot, ka seismografi būtu uztvēruši kādu attālāku zemes trīci, bet vēlāk tomēr noskaidrojās, ka Padomju Savienība 31. oktobrī izmēģinājusi divas atombumbas, vienu, kuŗas sprādziena spēks līdzinājies vairākiem miljoniem tonnu dinamita, un otru, kas bijusi zem miljona.

Chruščevs savā laikā paziņoja, ka pašreizējo mēģinājumu sēriju izbeigs oktobŗa beigās, kulminējot visu redzēto ar 50 megatonu bumbu. Ja tai jau nākamā dienā nebūtu sekojuši divi citi sprādzieni, rietumnieki būtu samierinājušies, ka sērija patiesi beigusies. Tagad, turpretim, sagaida jaunu eksploziju vilni, un, ar ko krievi mēģinās to kuplināt, zina tikai Chruščevs.

Ja neskaita Chruščeva aizrādījumu, ka atomieroču mēģinājumi ir viņu iekšēja lieta un pārējai pasaulei gar to nav nekādas daļas, tad var tikai sacīt, ka Padomju Savienība uz starptautiskiem protestiem vispār nav reaģējusi, nemaz nerunājot par to ievērošanu. Un mēģinājumiem turpinoties, tie kļūst arvienu skaļāki. Tagad pat Indijas ministru prezidents Nēru, kas Belgrades neitrālo konferences laikā gandrīz vai neiepīkstējās, kad krievi, tieši vienā dienā ar neitrālo konferences sākumu, atsāka savus mēģinājumus, skaļi protestē kā presē, tā politiskās sanāksmēs. Piemērs no Nēru runas, liekot stūrakmeni kādai Jaundeli slimnīcai: „Lai cik lieli un iespaidīgi arī nebūtu argumenti, ka 50 megatonu bumba detonēta pašaizsardzības nolūkos, tie nekad, nekad nespēs nomazgāt to lielo netaisnību, kas ar sprādzienu nodarīta." Nēru sacīja, ka ziņa par 30. oktobŗa mēģinājumu viņu dziļi satriekusi, ka notikums ir nožēlojams un neattaisnojams.

Rietumu lielvalstīs, kas līdz šim apmierinājās vienīgi ar protestiem, tagad pacēlušās balsis, pieprasot atomieroču mēģinājumu atsākšanu atmosfairā, tāpat kā to tagad jau divus mēnešus darījuši krievi. Visnopietnāk par mēģinājumu atsākšanu domā Sav. Valstis, kamēr vienmēr pieskardzīgais Anglijas ministru prezidents Mekmillens parlamentā nodeklarēja, ka viņš atbalstīs atomieroču mēģinājumu atsākšanu atmosfairā, ja šādi mēģinājumi izrādītos nepieciešami atomieroču līdzsvara noturēšanai ar Padomju Savienību. Daži Rietumu diplomāti jau zobojas, ka tikmēr, kamēr Sav. Valstis vai Anglija būs sagatavojušās mēģinājumiem atmosfairā, Padomju Savienība savu sēriju būs pārtraukusi un visā pasaulē pilnā kaklā sludinās nepieciešamību mēģinājumus izbeigt un aizliegt. pie viena rādot ar pirkstu uz sabiedroto kaŗa kūdītājiem, kas, kamēr draudzīgā Padomju Savienība sludina drošību, mieru un saticību, turpina sadarboties ar bruņošanos, un gatavojas agresīvam atomkaŗam.

Pirmdien, 6. novembrī, CBC raidītāja Intercom programmas ietvaros (6. raidceļš), plkst. 6.15—6.45 vakarā notiks politiska diskusija par jaunkanadiešu nostāju pret komūnismu. Latviešus diskusijā pārstāvēs LNAK valdes pr-dis Viktors Upeslācis.

LATVIJA

Nr. 88. SESTDIEN, 1961. GADA 4. NOVEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.00, 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt.
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS.

KANADĀ

TORONTO

Guntu Press un Viesturu Bērziņu Niagaras Sv. Jāņa baznīcā salaulāja māc. J. Prauliņš. Foto: J. Liģers

● TLB sestdienas skolas 7. klases audzēkņi jau nobeiguši „Brīvības ciņu" apraksta sacensības rakstveida posmu. 11. novembrī notiks vārdiskā sacensības posma pārbaude. Skolas valstssvētku atceres akts 18. novembrī, plkst 11 pr. p. Sv. Andreja baznīcas telpās. Svētbrīdi vadīs māc. A. Čops, bet svētku uzrunu teiks viesis plkv. A. Galindoms.

● Vispasaules gaidu organizācijas priekšniece Olive, Lady Baden-Powell ieradusies Kanadas gaidu apciemojumā un viņai bija iecerēts piedalīties gaidu nacionālās celtnes pamatakmens likšanas svinībās, Torontō. Īsi pēc viņas ierašanās šai zemē, apm. pirms divi nedēļām, augstā viešņa pēkšņi saslima un tika ievietota Princa Edvarda Salas Šarlottaunas slimnīcā. Kanadas latviešu gaidu vadība nosūtīja viešņai vēlējumus, uz ko viņa latviešu gaidu jendas pr-cei A. Martinsonei pateicās sirsnīgā vēstulē. Eventuālā viešņas ierašanās gadījumā Toronto, arī latviešu gaidu vadība aicināta audiencē pie augstākās gaidu priekšnieces.

● 17. novembrī gadskārtējā Roveru balle Fiasko Igauņu namā, 958 Broadview Ave. Šis gadskārtējais sarīkojums, sestais pēc skaita, solās būs „vistrakākais". Parīzes atmosfairā spēlēs Grīka deju kapella. Ieeja šim vienreizējam notikumam tikai $3.00 pārim, jeb atsevišķi — $1,75 jauniešiem, $1,50 jaunietēm.

● DV Toronto nodaļas tradicionālā Mārtiņu balle notiek sestdien, 4. novembrī, plkst. 8.00 vak., Palace Pier deju zālē. Laba deju mūzika un bagātīga bufete.

● Gaujas gaidu tradicionālais Mārtiņu vakars ar apkūlību uzvedumu svētdien, 5. novembrī, plkst. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcas telpās.

● Kanadas DV teātris izrādīs sestdien, 11. novembrī, plkst. 7.30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās L. Fodora Gatavības apliecību Dz. Pūpēža režijā. Dekorātore Ilze Rūdolfa. Biļetes iepriekšpārdošanā Latvija Amerikā birojā un Lotus puķu veikalā.

● DV Toronto nodaļas gada svētku sarīkojums piektdien, 10. novembrī, plkst. 7 vak., Steelworker arodbiedrības zālē, 33 Cecil St. (DV nama aizmugurē). Būs svētku akts, un programmā piedalās Viestura kora Torontō nodaļa dirig. J. Baruša vadībā. Tautas dziesmu duetus dziedās Silvija Ancāne un Jānis Barušs, pianistes Intas Gruznas klavieru pavadījumā. Sekos savietsiga dzīve ar deju pie iecienītas deju mūzikas.

● Riverdales vidusskolā par panākumiem mācībās, nobeidzot 11. kl., 2 stipendijas ($200,-) izpelnījusies Edīte Sveķis, bet Brigita Dombrovska 1 stipendiju ($200,-) par sekmīgu 12. kl. nobeigšanu. Arī Daina Groskaufmane saņēma 5 stipendijas ($95,-). 12. klasi beigušas un diplomus saņēmušas arī Dace Elksnīte, Ruta Grinberga, Māra Kanepe un Elmārs Užāns. Minētā vidusskolā 13. kl. beiguši Andris Petmanis, Edmunds Pelšs, Daina Gūtmane un, cik zināms, stipendijas izpelnījušies 13. kl. beigušie Imants Sveķis ($450,-) un Andrejs Rolavs ($250,-), pie kam I. Sveķis uzsācis fizikas studijas, bet A. Rolavs metallurģijas inženierzinātnes. Beigšanas diplomus un apbalvojumus izsniedza īpašā ceremonijā, pag. nedēļas nogalē.

● Katoļu vienības lauku īpašumā iecerēta plašāka talka. Talcinieki laipni lūgti tuvākai informācijai griezties pie V. Miklaševica, tel. RO 7-8580. Sagaida ierodamies talciniekus jo kuplā skaitā.

● Futbola sezonai noslēdzoties, un basketbola sezonas atsākšanas gadījumā, DV sporta klubs bija rīkojis Rudens balli, kas pulcināja vairāk nekā 100 apmeklētāju. Sarīkojumā godināja DV sporta kluba pr-ku R. Kadiķi un Latvijas bij. izcilo futbolistu A. Kudrašovu, kas abi aizvadījuši jau 25 darbīgus gadus sporta laukā.

Rūdolfs Kadiķis uzsācis basketbolista gaitas Latvijā, Liepājā, tās turpinājis Vācijā un vēlāk Anglijā, kur bijis arī Londonas latviešu sporta kluba pr-ks un aktīvs futbolists. Kanadā jau ilgus gadus vada DV sporta klubu un ir arī Kanadas latviešu basketbola izlases komandas vadītājs.

Aleksandrs Kudrašovs dzimtenē bijis pazīstams kā ievērojams futbolists, spēlējis arī Vācijā un Zviedrijā, un Kanadā jau 8 gadus aktīvi piedalās DV sporta kluba futbola vienībā. Viņu apsveica bij. Latvijas valstsvienības futbolists A. Borduško, un pasniedza futbolistu velti. R. Kadiķi sveica Kanadas latviešu sporta apvienības pr-ks J. Ādmiņš, nododot veltes.

Skaistuma karalienes vēlēšanas, kurās varēja kandidēt tikai precētas dāmas, no 6 fināla kandidātēm „Mrs. DV sporta kluba" godā tika Meca kundze no Hamiltonas.

● Bērnu un jauniešu vasaras nometņu vadītāju kursu turpinājums svētdien, 12. novembrī, pl. 10.30 DV namā.

DV SPORTA KLUBA

treniņi notiek Woodgreen Community telpās (Queen St. E. un Logan), katru trešdienu, no plkst. 9.00—11.00 vakarā. Treniņus vadīs R. Kadiķis un J. Strautnieks. Visi interesenti, it sevišķi jaunatne, ir laipni lūgti apmeklēt šos treniņus.

SV. KATARĪNES

● Patīkams pārsteigums sagaida Sv. Katerines tautiešus sestdien, š.g. 4. novembrī, plkst 8.00 vakarā, kad pilsētas vidusskolas telpās pirmo reizi tautību festivālā uzstāsies vietējā vismazāko audzēkņu tautisko deju grupa. Te vislielākie nopelni pianistei L. Albertiņai kā šīs deju grupas nodibinātājai un apmācītājai, un I. Viksnei — kā vadītājai. Žēl, ka šī mazo deju grupa nevarēja piedalīties jau Kanadas latviešu 3. dziesmu svētkos Toronto, jo nodibinājās tikai š. g. pavasarī. Cik zināms, šai mazajai tautisko deju grupai tuvāko nedēļu laikā paredzēta uzstāšanās televizijas raidījumā, Hamiltonā.

● Rosīgi savu 11 gada svētku atzīmēšanai gatavojas vietējā Daugavas Vanagu nodaļa. Nodaļas domas ir, ka inž. Jekstes filmu Mana Latvija varētu apmeklēt un noskatīties visi tautieši, un lai nevienu neatturētu satikšmes grūtības. Šai filmā redzam savu dzimteni pirms mūsu dzīves lielajām pārmaiņām, kā tā tika pārveidota un izpostīta. Sevišķi izrāde ieteicama jaunajai audzei, jo parāda ainās visu to, par ko mēs viņiem stāstām un mācām sestdienas skolās.

Tikpat rosīga rudenim iestājoties ir kļuvusi vietējās nodaļas vanadžu kopa, jo maz laika vairs atlicis līdz š. g. 25. novembrim, kad Atlanta klubā jāizkārto Ziemsvētku tirdziņš, un š. g. 30. decembrī Prudhomme's viesnīcā atvadīšanās no vecā gada.

Māc. E. Bērziņš Red Dīras latviešu ev. - lut. draudzē iesvētīja Rūsiņu Bērziņu.

MĒS UN JAUNATNE

Daudzi no mums, laikam, atceršies Rūdolfa Blaumaņa satiru, kurā viņš tēlo kādu jaunu cilvēku, kas pārnāk no Maskavas, dumpīgu ideju pārbarots, krievu parašai sekojot, kreklu pāri biksēm izlaidis un vidukli apsējis ar parunža strika gabalu. Vērojot pārnācēju, rakstnieks, ar vienkārša lauku cilvēka muti, izsaka ceribu, ka... „tu tomēr paliksi pie vecās mōdes un bāzīsi to kreklu biksēs atpakaļ."

Arī mūsu laikā netrūkst jaunu cilvēku, kas audzē bārdu un staigā kreklus pāri biksēm izlaiduši. Bet par to mums nebūtu daudz jāuztraucas. Mōdes atkārtojas. Un — ja vēl pērnā ziemā meitenēm patika staigāt kurpēs, kādas apavu ražotāji noskatījušies Holbeina gleznās, un kādas valkāja pirms četriem gadu simteniem, — tad nevienam pret to nevarētu būt nekādu iebildumu. Ar laiku visi bitniki savas bārdas apgriezīs. Un paliks prātīgākas arī meitenes, kas šodien tīši grib savu jaunības svaigumu un skaistumu paslēpt aiz izbužinātas matu kodeļas un neglītā, nepiedienīga tērpa.

Bet — mums ir jābaidās no kaut kā cita, proti, no garīgā oitnicisma, kas zināmā mērā apdraud arī mūsu jauniešus un tiek tiem iepotēts kā jauns dzīves stils, jauns pasaules uzskats.

Kā un kur šis bitnicisms izpaužas?

Tas vispirms ir vērojams to garīgo vērtību apšaubīšanā un noliegšanā, kādas līdz šim veidoja mūsu ētiskās, sabiedriskās un valstiskās dzīves ziņas pamatus. Šādām vērtībām jāpieskaita: kristīānisms, nacionālisms, patriotisms.

Negribētos teikt, ka trimdā dzīvojošo latviešu jauniešu vairākumam šīs vērtības vairs nekō nenozīmētu. Bet — jaunatne tās var pazaudēt, ja tās dvēsele nosliks visa noliegšanas un nihilisma ūdeņos.

Kad — pirms pāris gadiem — no krievu kuģa Nufaundlendā nobēga divi latviešu jaunieši, šī raksta autors tos aizveda uz jaunatnes svētku teātra izrādi Ītona auditorijā. Tā bija pirmā reize, kad šie — komūnisma seklās propagandas gaisotnē izaugušie jaunieši — mācījās pazīt brīvā pasaulē izaugušo latviešu jaunatni. Un — ko šie bēgļi redzēja? Uzvedumu, kurā latvietis, kas kopā ar amerikāņu armiju iet atbrīvot tautas no komūnisma vaţām, tiek tēlots kā slepkava, kuram jāklausās paša dzimtenē palikušās meitas, dedzīgas komūnistu piekritējas, pārmetumos. Uzvedums bija labs. Jaunie aktieri spēlēja labi, ar lielu intuiciju un aizraušanos. Bet visai lugai cauri skanēja maskēts nihilisms, to vērtību noliegšana, bez kurām cilvēks neglābjami nosliks garīgā bitnicisma ūdeņos.

Ka daļa no mūsu jaunatnes tiek vesta šādā virzienā — par to varam pārliecināties arī iepazīsties ar kāda pazīstama jaunatnes žurnāla pēdējo numuru.

Viens no rakstiem šajā izdevumā diezgan neglītā veidā zobojas par kādu redzamu sabiedrisku darbinieku, kas par Latvijas neatkarību reiz cīnījies ar ienācējiem krāsās un kas tagad dzīvo Zviedrijā. Kādā citā rakstā aizkartas korporācijas, pazoboti mācītāji — kāda lēta un nevajadziga atkārtošanās!)... Dažas no žurnālā ievietotām dzejām atgādina vārsmas, ko, savā izkrāsotā kioskā sēdēdams, reiz — komūnistu uzvaras pirmos gados — Maskavā izkliedza krievu dzejnieks Majakovskis.

Šī raksta autors vienmēr ir aizstāvējis jaunatni — arī tad, kad par tās žurnāliem izcēlās plašākas pārrunas latviešu sabiedrībā. Bet — visam ir savs laiks. Savs laiks ir ālēties, un savs laiks ir „bāzt kreklu biksēs atpakaļ". Savs laiks ir vērtības pārvērtēt, un savs laiks ir apzināties, ka garīgais bitnicisms ved pretim tikai atmākslotai mākslai, tukšumam un tādai dzīvei, kurā cilvēks tikai vegetē, jo nekādu augstāku patiesību vai ideālu viņam vairs nav.

Vecai paaudzei jaunatne no šādas dzīves ziņas un no šāda pasaules uzskata ir jāsargā. Nav jābaidās no tā, ka jaunā paaudze zobosies, zīmēs karikatūras, rakstīs feļetonus.

Sarkasms un citu izsmiešana vienmēr ir bijis ierocis, ar kuru cīnās tie, kas apzinās, ka viņiem cīņa būs jāzaudē. Bravūra vienmēr liecina par nedrošību un nevarību. Mūsu pienākums ir aizrādīt, pamācīt, un — ja tas vajadzīgs — arī norāt kādreiz un kritizēt. Tā tas ir bijis no radīšanas sākumiem. Un tā tas būs līdz pasaules galam. Mums ir jārāda jaunatnei ceļš, kas ved uz raženu un pilnvērtīgu dzīvi. Un mums ir jaunatne jāsargā no tiem, kas to grib aizvest prom no tiem ideāliem, kas palīdzēs savu dzīves ēku celt uz klints.

ARN. LŪSIS

SV. KATARĪNES MAKŠĶERNIEKI PIRKS ĪPAŠUMU

Tur jābūt šaujlaukam, labai atpūtas vietai, un arī upei vai ezeram, kur „papeldināt tārpu"

Vairāk kā 40 Sv. Katerines mednieku un makšķernieku kluba biedru bija pulcējušies biedru vakarā, pēc dienā daudz nostaigātām jūdzēm fazānu medībās, lai noklausītos inž.-mežkopja Ojāra Stirāja referātu un filmu izrādes.

O. Stirājs strādā Ontario provinces valsts dienestā, un ir zemes bagātību un skaistuma pasargāšanas departamenta, „Niagaras pussalas" apgabala vadītājs. (Niagara Peninsula Conservation Authority — Field officer).

Referātā viņš sīkāk paskaidroja par savu darbu, sadalījumu un ar ko šis departaments, kas ir vēl pavisam jauns iestādījums Ontario provincē, atšķiras, no mežu un laiksaimniecības departamentiem.

Pašreiz Ontario prov. valdības dienestā ir 16 šādu apgabalu vadītāju, kas katrs savā rajonā budžeta robežās pēta iespējas jaunu parku, atpūtas vietu, apkārtnes izdaiļošanas un apmežošanas iespējas — pārrauga, organizē un arī vada šos darbus.

Pēc referāta Sv. Katerines mednieku un makšķernieku kluba pr-ks V. Zvejnieks sniedza paskaidrojumus un pirmo iziņu rezultātus par kluba biedru iecerēto nekustamu īpašumu.

Pārrunās noskaidrojās, ka šim objektam vajadzētu atrasties Sv. Katerines apkārtnē, ne tālāk par 20 līdz 30 jūdzēm, no 5 līdz 10 akru platībā, ar iespējām šaujlauka izbūvei, labai atpūtas vietai, un vēlams, ka tas atrastos kādas upītes vai ezera krastā.

Valdības iestāžu norādītos zemes gabalus atzina par pārāk tāliem (Delhai apkārtnē) un nolēma meklēt īpašuma pirkšanas iespējas privātā ceļā, un iespējams, ka šī vieta atradīsies Fonthillas apkārtnē, kur vēl šodien ir atrodamas skaistas gravas un foreļu upītes. Šo jautājumu pētīs un noskaidros sīkāk.

Makšķerēšanas sacensībām pazīstamā degvīnu un viskiju ražotāja firma „H. Walker" bija dāvājusi lielu kausu, kas izcīnāms starp kluba biedriem.

Vakara noslēgumā bija skaista krāsu filmu izrāde par Kanadas dabu, medībām un makšķerēšanu.

J. L.

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā valde lūdz organizācijas un individuālos LNAK dalībniekus pasteigties ar LNAK dalībnieku maksu iesūtīšanu birojam — „P. O. Box 285 Term. „A", Toronto, Ont." Gada pēdējie mēneši ir izšķiroši šī pienākuma pildīšanā. Tāpat vēl nav visas organizācijas nokārtojušas gadskārtējo maksājumu pretkomūnistiskam darbam.

KO DZIRDĒSIM 18. NOVEMBRĪ TORONTO

18. novembra svinību programmu Torontō ar solo dziesmām kuplinās jauna dziedone no Detroitas Astra Kalniņa.

Dziedone dzimusi Viļkenes pagastā, mūzikālā ģimenē. Tēvs vadījis vietējo kori un spēlējis dažādus instrumentus. Vecākais brālis bijis vijolnieks un labs dziedātājs, bet jaunākais čellnieks.

Mūsu viešņas mūzikālā izglītība sākusies ar klavieru spēli dzimtenē, bet trimdā, Vācijā viņa mācījusies dziedāšanu Hamburgas konservātorijā. Pēc iecelošanas ASV mūzikālo izglītību turpinājusi Milānas konservātorijas absolventes M. Arrata-Guerras vadībā. Dziedājusi Mičigenas valsts operā un uzstājusies koncertos. Torontō latviešu publika būs priecīga redzēt un dzirdēt jauno dziedoni valsts svētku svinībās.

18. novembra svētku aktu Torontō notiks sestdien, 18. nov., plkst. 8 vakarā, Central Technical School auditorijā, Harbord un Lippincot ielu stūrī.

RŪDOLFAM VĪTOLAM 75 GADI

Romas viesnīcas bij. galvenais pavārs Rūdolfs Vītols 22. oktobrī, Toronto, atskatījās uz 75 gadu jubileju. Jubilārs dzimis un uzaudzis Talsos, un jau 14 gadu vecumā uzsāk pavāra mācekļa gaitas Imperial viesnīcā, Rīgā. 19 gadu vecumā R. Vītols jau uzsāk pastāvīga pavāra gaitas un brīvprātīgi iesaistās darbā krievu flotes dienestā. Braucot uz krievu kuģiem, apceļo daudzas zemes un 1905. g. krīt japāņu gūstā Nagasaki pilsētā. Pēc nepilna gada tiek no gūsta atbrīvots un atgriezies dzimtenē, strādā atkal uz kuģiem. Ar krievu satiksmes tvaikoņiem vairākkārt šķērso Atlantijas okeanu un nokļuvis Ņujorkā, satiek savus tautiešus. Tie mēģina viņu pierunāt palikt uz dzīvi Amerikā, bet ilgas pēc dzimtenes viņu no šī soļa attur. Pirmā pasaules karā ir krievu armijas dienestā un ilgāku laiku pavada Krievijā. Dzimtenē atgriežas 1920. g., un atrod darbu Liepājā, Pētерpīls viesnīcā. 1929. g. pārceļas uz Rīgu, kur pirmos gadus ir nodarbināts Mazā Vērmanes dārzā, bet no 1933. g. Romas viesnīcā kā galvenais pavārs. Šei norit viņa darba gaitas līdz dzimtenes atstāšanai.

Bēgļu gaitas jubilāru noved Vācijā, kur Slezvig-Holšteinas apkārtnē ilgāku laiku nodarbināts kādā angļu armijas lidotāju klubā. Kanadā iecelo 1950. g. Vairākus gadus strādā kādā restorānā Torontō un beidzamos gados gatavo aukstos galdus latviešu delikatešu veikalā „Little Riga". Gavilnieks ar dzīvesbiedri dzīvo meitas Hermines Turkevicas ģimenē un priecājas par mazbērniem. Torontō dzīvo arī meitas Almas Poškus un dēla Alberta Vītola ģimenes. Savu tuvāko piederīgo vidū jubilārs arī klusībā aizvadīja jubilejas dienu.

O. K.

MĒS VARAM MĀCĪTIES

Torontō lietuvju Apgšāmcelšanās draudzes nams College ielā kļuvis par galveno lietuviešu sabiedriskās dzīves centru. Tur darbojas lietuviešu skola, notiek koncerti, teātŗa izrādes, sacīkstes, darbojas mūzikas stundas, notiek koŗu mēģinājumi, notiek kongresi, sapulces u. t. t.

Jaunās celtnes, kuŗas pazīst arī latviešu sabiedrība, izbūvētas tikai pirms dažiem gadiem un izmaksāja pāri par $600.000,-, no kā pašu draudzes locekļu ziedojumi ir $160.000,-. Kaut parādu summa ir tuvu $150.000,-, draudze nolēmusi ķerties pie nākošā apbūves posma. Tas ietvers sevī klostera ēku un baznīcas būvi, kuŗai apakšā paredzēta plaša vingrotava.

Svētdien, 29. oktobrī, Augšāmcelšanās draudze ar kopīgām vakariņām atklāja līdzekļu vākšanas kampaņu. Vakariņās, kas bija par brīvu, piedalījās 800 personas, un šo izdevumu segšanai turpat uz vietas pieteicās kāds draudzes loceklis, ziedojot 1.000 dolaru.

Programmā piedalījās jaukts koris un bērnu baznīcas koris. Pārsteigums bija 100 bērnu lielais koris. Reti gadās dzirdēt tik skanīgu un labi sagatavotu bērnu kori, kuŗā ikviens dalībnieks dziedāja ar pilnu balsi un sajūsmu.

Pēc programmas kampaņas vadība iepazistināja klātesošos ar paredzēto kampaņas norisi. Paredzēts savākt ziedojumu veidā — $225.000,- — no pašiem draudzes locekļiem, laiks - trīs gadi. Kampaņa labi noorganizēta, un īpašas līdzekļu vākšanas vienības apmeklēs draudzes locekļus mājās.

Augšāmcelšanās draudzei ir — 5.000 locekļu, ieskaitot bērnus.

Kampaņas goda priekšsēži ir: V. Sonda un S. Juosavičius, bet priekšsēdis Dr. S. Čepas.

Interesanti atzīmēt, ka arī nelielā lietuviešu Sv. Jāņa draudze tanī pat dienā atklāja savu līdzekļu vākšanas kampaņu, paredzot savākt ziedojumus 45.000 dolaru apmērā. Jau pirmās dienas vakarā bija paraksti par — 27.000 dolariem.

Ž. Zentiņš

No patālās Kalifornijas Torontō patlaban iebraucis draugus apciemot tautietis Valdis Graudums.

Mūs var interesēt, ka Graudums Sav. Valstu bruņotos spēkos septiņus gadus pavadījis Tālos Austrumos. Viņa dzīvesbiedre Kumiko ir japāniete un adoptētā meitiņa Naomi - Ciepiņa arī nāk no Japānas.

Vēl vairāk mūs var interesēt, ka, ierodoties Torontō, Grauduma ģimenes pirmais gājiens bija uz DV grāmatnīcu. Izrādās, ka Kumiko Grauduma kundze vēlējās iegādāties latviešu grāmatu, kādu? Latviešu pavārgrāmatu, jo Valdis bez latviešu ēdieniem mirstot vai nost.

Izplatītais uzskats, ka japāniete tās ir tikai paklausīgas savu dzīvesbiedru pavēļu izpildītājas esot aplams. Gluži otrādi, viram mājsaimniecībā nav nekāda teikšana. Pat trauku mazgāšanu tam neuztic. Bet tagad Valdis tomēr varēs mieloties ar latviskiem ēdieniem. Kumiko atļaus Valdim šad un tad nolasīt pa latviskai receptei.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7788 Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V. BEBRIS
APDROSINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts 4 reizes nedēļā,
Sv. Andreja baznīcas telpās,
Carlton un Jarvis ielu stūrī,
Tel. WA 4-0503.
Pirmdienās no plkst. 3—10 vak.
Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā.
Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak.
Venus puķu veikalā,
231 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

4. novembrī — Mārtiņu balle — Palace Pier telpās.
5. novembrī — Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē
7. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcas zālē, TLT rīko populāri zinātnisku referātu ciklu ar diskusijām. 2) Kā saglabāt ilgu mūžu? — referēs Dr. P. Bārdiņš.
10. novembrī — DV Torontō nod. gada svētki.
11. novembrī — DV teātŗa pirmizrāde „Gatavības apliecība".
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.
18. novembrī — Latvijas valsts svētku akts Centrālā tehnikuma (Harbord un Lippincott ielu stūrī).
22. novembrī, plkst. 8 vakarā — etnisko grupu sarīkojums ar ministru prezidenta J. Difenbēkera piedalīšanos, Queen Elizabeth Hall — CNE parkā.
22. novembrī — Martas MacVicar, Kārļa Šūnas un Jura Ciruļa dziesmu (J. Poruks, T. Keniņš) un āriju vakars Sv. Barnaba baznīcas zālē.
25. novembrī — Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
30. novembrī — tenora V. Salnas koncerts Koncertapvienības sarīkojumā.
2. decembrī — Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas 10 gadu svētku sarīkojums, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
2. decembrī — Torontō Latviešu katoļu vienības tradicionālais Adventa vakars Columbus zālē.
2. dec. — Kaŗa skolas dibināšanas atceres balle, Park Plaza Hotel.Latviešu virsnieku apvienības sarīkojums.
2. decembrī, no plkst. 11.00 rītā līdz 6.00 vakarā Sv. Trisvienības baznīcas sanāksmju telpās, 619 Sherbourn St., Tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš - bazārs.
8. decembrī — TLB dāmu komitejas Balle — Ziemas ieskaņas Ungāru zālē, 245 College St.
8. februārī — Normas Auziņas koncerts, pie klavierēm Pauls Tardifs. Koncertapvienības sarīkojums.
10. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
10. februārī — vīru kora Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen. N.
4. novembrī — H.L.J.P. ROTA — Rudens balle, Rainbow zālē.
18. novembrī — Lāčplēšu un Latvijas valsts dibināšanas dienu atcere un Dziesmu svētku atskaņas.

SV. KATARĪNĒS

11. novembrī — Daugavas Vanagu nodaļas gada svētki „Restaurant De La Salle — La Salle Napoleon Room", Fairview Mall iepirkšanās centrā, Genevas ielas un Queen Elisabeth krustojumā.

● Nekust
● Reģistr
Alfrēd
Toronto R
Pakalpoj
to pilsē
Alberts
Ralph L
Lita ST
BIROJS
189 Ball

Novembŗa beigās iznāks
O. KROLLA
ELGA
„Elgā" autors risina jauniešu studentības gados „Māmuļas" balta beidzās 1. pasaules karā, Valdim krit Elgai aizejot no šīs pasaules, apbār ziedlem.
Otrā stāstā JAUNIETIS AR PI autors smaidīdams stāsta par kādu miluli, kuŗu iznieko vējš un suns.
Trešā stāstā MANA MASI notēlota kā dzīva, kas ar savu stās ka atsauc viņu allaž atpakaļ pie sev aizgājīs Latvijas ārēs.
Ceturtajā stāstā ES PIEDZIM viņš smiedamies vieglā gaitā pastā kā tā risinājusies. To lasot lasītāji s
Vāku un ilustrācijas zīmējis
Grāmata pārdošanā maksās $3,-, i 15. novembrim, —
Samaksai var sūtīt: čeku, M.O. va vārdu un adresi: 800 S. HALSTE CHICAGO 7, ILLINO

THE UNDEFEATED NATION
Grāmata par Latviju — angļu valodā dāvināšanai kaimiņiem un amerikāņiem.
(NEUZVARĒTA TAUTA)
Sarakstījis *Ādolfs Blodnieks.*
310 lpp. Gliti iesieta.
Cena $ 4.00.
Pasūtināma
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. KE 8-7798 Montreal, P. Q.
5910 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts 4 reizes nedēļā,
Sv. Andreja baznīcas telpās,
Carlton un Jarvis ielu stūrī,
Tel. WA 4-0503.
Pirmdienās no plkst. 3—10 vak.
Trešdienās un piektdienās
no plkst. 11—3 dienā.
Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak.
Venus pukų veikalā,
231 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

6. novembrī — Mārtiņu balle — Palace Pier telpās.
5. novembrī — Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē
7. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcas zālē, TLT rīko populāri zinātnisku referātu ciklu ar diskusijām. 2) Kā saglabāt ilgu mūžu? — referēs Dr. P. Bārdiņš.
10. novembrī — DV Toronto nod. gada svētki.
11. novembrī — DV teātŗa pirmizrāde „Gatavības apliecība".
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.
18. novembrī — Latvijas valsts svētku akts Centrālā tehnikuma (Harbord un Lippincott ielu stūrī).
22. novembrī, plkst. 8 vakarā — etnisko grupu sarīkojums ar ministru prezidenta J. Difenbēkera piedalīšanos, Queen Elizabeth Hall — CNE parkā.
22. novembrī — Marīas MacVicar, Kārļa Šūnas un Jura Ciruļa dziesmu (J. Poruks, T. Keniņš) un āriju vakars Sv. Barnaba baznīcas zālē.
25. novembrī — Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
30. novembrī — tenora V. Salnas koncerts Koncertapvienības sarīkojumā.
2. decembrī — Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas 10 gadu svētku sarīkojums, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
2. decembrī — Toronto Latviešu katoļu vienības tradicionālais Adventa vakars Columbus zālē.
2. dec. — Kara skolas dibināšanas atceres balle, Park Plaza Hotel.Latviešu virsnieku apvienības sarīkojums.
2. decembrī, no plkst. 11.00 rītā līdz 6.00 vakarā Sv. Trīsvienības baznīcas sanāksmju telpās, 619 Sherbourn St., Tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš - bazārs.
8. decembrī — TLB dāmu komitejas Balle — Ziemas ieskaņas Ungāru zālē, 245 College St.
8. februārī — Normas Auziņas koncerts, pie klavierēm Pauls Tardifs. Koncertapvienības sarīkojums.
10. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
10. februārī — vīru kora Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen. N.
4. novembrī — H.L.J.P. ROTA — Rudens balle, Rainbow zālē.
18. novembrī — Lāčplēšu un Latvijas valsts dibināšanas dienu atcere un Dziesmu svētku atskaņas.

SV. KATARĪNĒS

11. novembrī — Daugavas Vanagu nodaļas gada svētki „Restaurant De La Salle — La Salle Napoleon Room", Fairview Mall iepirkšanās centrā, Genevas ielas un Queen Elisabeth krustojumā.

VAI KOMŪNISMS APDRAUD AMERIKU?

Daudziem šāds jautājums liksies lieks un pat muļķīgs, jo — vai tad kāds par to vēl varētu šaubīties? Tomēr, daudzi vēl šodien neredz un nedomā, ka komūnisti kādreiz varētu pārņemt šo kontinentu savā varā. Tā domā nevien daudzi „iedzimtie", bet arī mūsu tautieši.

Amerikāņu uzskati par komūnisma apdraudējumu dalās un iet trijos dažādos virzienos. Vieni, apzinīgi un neapzinīgi cenšas tautu iemidzināt, apgalvojot, ka ASV no komūnistiem nav jābīstās, jo šīs zemes komūnistu partija skaitliski nieciga, plašās strādnieku masas esot pretkomūnistiski noskaņotas, mūsu bruņoto spēku stiprums pārāks par krievu, kādēļ Chruščevs karu nesākšot, bet ekonomiski komūnistu zemes vēl esot tālu iepakaļ, un ka tādēļ no komūnisma neesot jābīstās.

Tā saka vieni, kamēr otri piekrīt gan, ka nav jābaidās no pašmāju komūnistiem, bet ka sarkanie diktātori, lai drīzāk sasniegtu savu mērķi, varot sākt bruņotu konfliktu, kā arī kāpināt saimniecisko karu, lai dezorganizētu mūsu saimniecisko dzīvi.

Trešie, turpretī, noraida abu iepriekšējo uzskatus un saka, ka komūnisti ved totālu, globāla mēroga cīņu, uzbrūkot visos virzienos un izmantojot visus līdzekļus un katru iespēju, lai nodibinātu savu varu visā pasaulē, kādēļ pretinieks var būt visur un visās vietās, ieskaitot Balto namu. Abu pirmo virzienu piekritēji to krasi noraida un apvienojušies kopīgā frontē asā cīņā pret trešiem, nosaucot tos par galēji labiem. Šī iekšējā cīņa ar katru dienu paasinās. Sācies īpatna veida pilsoņu karš, novārtā atstājot visu kopīgo ienaidnieku — komūnismu.

Šo iekšējo cīņu sākumu var saskatīt jau labi sen atpakaļ, kad kongresa neamerikāniskās darbības komiteja (2. pasaules kara laikā) sāka interesēties un pētīt komūnistu darbību ASV. Tā atrada, ka daudzās atbildīgās vietās valsts un pašvaldību iestādēs, bruņotos spēkos, strādnieku organizācijās, mācību iestādēs u.t.t. ieperinājušies komūnisti.

Toreizējā valdība tautas pārstāvju bridinājumus neievēroja. Radās iespaidīgi vīri, kuŗi asi uzbruka „nemiera" cēlājiem. Tā līdz pat šai dienai neamerikānisko darbības izmeklēšanas komiteja ir starp daudzām citām, kas visvairāk nicināta un apsmieta, un ļoti iespējams, ka vienotā sociālistu fronte tuvāka nākotnē to pilnīgi likvidēs.

Taisnība tiem, kas saka, ka ASV un Kanadā plašās iedzīvotāju masas nav komūnistiski noskaņotas, ir arī tiesa, ka atklātās komūnistu partijas darbība te nav plaša un samērā niecīgs reģistrēto biedru skaits, bet saimnieciski un kultūrāli attīstītās zemēs jau komūnisti arī nedomā iegūt varu atklātā cīņā, ne arī saistīt savās rindās lielas masas. Savu mērķi tie cenšās sasniegt ar meliem un viltu, slepeni kā ķirmji sagraužot iekšēji valsts organismu, šajā darbā ievelkot iespaidīgas personas, kuŗas daudz komūnistu uzdevumu veic neapzinīgi. Tā, piem., Kubā komūnisti nāca pie varas, pateicoties ļoti nedaudzu, iespaidīgu amerikāņu atbalstam, un šā gada pavasarī pasāktā pretkomūnistiskā invāzija cieta katastrofu, arī pateicoties tikai dažu iespaidīgu „liberāļu" ļoti aktīvai pretdarbībai. Viņu sauklis — „roķas nost no Kubas" — nobaidīja atbildīgos valstsvīrus.

Komūnistu aktivitāti arī nevar vērtēt pēc vietējās komūnistu partijas darbības, tādēļ, ka tās vadības nepiekrīt pārzināt un vadīt visas komūnistu aktivitātes. To dara Maskava caur savām sūniecībām. Ir daudzas un dažādu uzdevumu komūnistu šūnas un atsevišķas personas, kuŗas strādā komūnistu labā, bet par ko nekā nezina vietējā partijas vadība.

Lai raksturotu, cik labi izdomāta ir komūnistu taktika, jāpiemin Chruščeva draugs, multimiljonārs Ītons. Neviens nedomā, ka viņš ir komūnistu partijas biedrs, bet viņa pakalpojumi ir nesalīdzināmi lielāki, kā jebkuŗa partijas biedra. Ļoti maldās tie, kas domā, ka Ītons jau tādā vecumā, ka tam vairs nav daudz prāta. Cik viņam daudz vēl prāta un cik tas veikls, norāda tas, ka viņš sarausis apm. 100 milj. dolaru un tos prot tik veikli izmantot, ka savā pārvaldīšanā ieguvis dažāda veida saimniecisko pasākumus, kuŗu kopvērtība tuvu 3 miljardiem. Tas ir ļoti iespaidīgs spēka faktors (mater. līdzekļi un lielais padoto darbinieku skaits), ko šis vecais nelietis var izmantot arī komūnistu mērķu sekmēšanai.

Ītons nav arī viens un ne bez sakariem ar valdību Viņa sieva ir aktīva darbiniece demokrātu partijā un it kā gatavojoties nākamās vēlēšanās kandidēt uz ASV Senātu. Divi, Ītona organizēto sarkano zinātnieku konferenču dalībnieki (Rostoks un Viners) ir ļoti iespaidīgi Kenedija padomdevēji Baltajā namā.

Komūnistiem vienmēr daudz palīdzējušas viņiem radniecīgās partijas un internacionālās kustības. Apvienotās internacionālistu frontes rīcībā ir milzīgi līdzekļi un liela ietekme visās dzīves nozarēs. Tiem arī daudz gan apzinīgu, gan neapzinīgu līdzskrējēju. Viņi darbojas pasaules mērogā un tiem kopīgs mērķis — Pasaules valsts ar vienu pasaules valdību. Lai pie tā kļūtu, jāapklusina nacionālistu balsis un jālikvidē nacionālās armijas. Aktivitāte šajā virzienā ir ļoti liela. Izmantojot Chruščeva sacelto kņadu ap Berlīni, uz sarkano „Meku" — Maskavu pastiprināta kārtā brauc gan kreisie politiķi, gan žurnālisti, lai runātu un lemtu, kā nodibināt „mieru" pasaulē. Nesen kādā īsā paziņojumā par angļu sociālista Etlija braucienu uz Maskavu, teikts — „lai vestu tur sarunas par Pasaules valdību".

Ņemot vērā visu teikto, kļūst saprotami asie uzbrukumi ikvienai pretkomūnistiskai kustībai. Parole šī uzbrukuma sākumam ir dota pag. gada 5. decembrī 81 valsts komūnistu pārstāvju konferencē Maskavā. **P. G.**

ZVIEDRU PRESE AKCEPTĒ CHRUŠČEVA PRASĪBAS

(LZA) Savā laikā amerikāņu žurnālists - ievadnieks C. L. Sulcbergers publicēja rakstu, ieteicot par mieru Berlīnē atzīt Baltijas valstu iekļaušanu Pad. Savienībā, arī kā Vācijas robežu atzīt Oderas - Neisas līniju. Zviedru sociāldemokratu prese Chruščeva prasību apmierināšanai ieteica vēl tālāk, un proti, zviedru sociāldemokratu centrālorgani „Stockholms Tidningen" un tās pašas izdevniecības vakara laikraksts „Aftonbladet" sakarā ar Amerikas prezidenta Kenedija norādījumiem savās runās, ka nekādi militāri draudi nav vērsti pret Pad. Savienību, veltī garākus rakstus un pat ievadrakstu, uzsverot, ka angļu un amerikāņu sabiedrības lielākā daļa esot nosvērusies uz to, ka faktiskais stāvoklis Austrumeiropā rietumvalstīm jāakceptē. Katras lielākas esošā stāvokļa pārmaiņas neiespējamas, ja vien negrib strādāties pie ieročiem. Rietumi, ne austrumi pretējo pusi nespēj izsist no viņu tagadējā stāvokļa. Saruna panākts statūs quo ir tas, ko varam cerēt nākošos mēnešos . . . Tālāk uzsvērts, ka padomju valdība ar vienaldzību un nolaistām rokām nevar noraudzīties, ka Vācijas bundesvēru apbruņo.

Rakstos uzsvērts, ka nemaz neesot tik daudz, ko Chruščevs Rietumberlines lietā prasot, vienīgi Austrumvācijas de facto un Austrumeiropas tagadējo robežu atzīšanu, ko rietumvalstis sen jau atzinušas, jo šo robežu grozīšana bez kara neesot iespējama.

Ievērojot, ka Zviedrijā jau vairākus desmit gadus sociāldemokrati ir valdības vairākumā, nepārprotami, ka rakstos izteiktie uzskati ir arī valdības.

NO LIELĀS PRESES PAPĪRU KURVJA

Notikumi un komentāri

Patiesa, bet muļķīgi rakstīta amerikāņu studenta atklātne no Nigērijas lielās grūtībās ievedusi ASV prezidenta Kenedija iecerēto „Miera dienestu". Veikli propagandisti minēto atklātni veiksmīgi izmantoja amerikāņu pretpropagandai, kuŗas sekās vairāki universitātes profesori un 1.200 studenti pieprasīja tūlītēju „Miera dienesta" talciniekiu izraidīšanu no Nigērijas.

... To ievērot derētu dažam labam trimdas preses reportierim, intervējot no Latvijas brīvajā pasaulē ieradušamies vecās māmiņas. Vārdu un vietu minējumi sagādājuši nepatikšanas ne vienam vien nacionāli domājošam latvietim dzimtenē.

☆

Gānas parlaments pieņēmis likumu, ar kuŗu ikviens prezidents vai ministru prezidenta Kvame Nkruma nolicējs vai apvainotājs tiks sodīts ar 500 mārciņu naudas jeb trīs gadu cietuma sodu.

...Ja latvieši būtu iespējuši noorganizēt globālu organizāciju ar izpildītāju varu, tad, šķiet, visa Jaunās Gaitas redakcija un līdzdarbinieku pulks, tāpat labs skaits jaunāko gada gājumu sabiedriskie darbinieki pārmaiņus sēdētu aiz restēm jeb gadiem ilgi maksātu naudas sodus. Kā pirmais būtu stipendiāts Uldis Grava.

☆

Nule Frankfurtes finanču virsdirekcijā atbrīvojās valdības padomnieka štata vieta, jo izrādījās, ka līdzšinējais vietas izpildītājs kopš 1958. g. akadēmiskās izglītības vietā varēja uzrādīt tikai . . . cūku miesnieka diplomu. Tā nu valdības ekspadomniekam Kārlim Geisdorfam iecerētās vecuma pensijas vietā būs jānosēž 18 mēneši cietumā, piedevām atmaksājot saņemtos algas pārmaksājumus.

... Ja jau tādas lietas var notikt kārtības un birokratijas paradzivaldi, Vācijā, ko tad mēs uztraucāmies par savām trimdas biedrībām un organizācijām. Dažs labs sveštautiešu vidū izbazūnējies ministrs, direktors vai profesors būtu laimīgs, ja viņam kabatā būtu kaut vai ģimnazijas beigšanas diploms.

RISBERGS CIETIS LIDMAŠĪNAS AVARIJĀ

Lidmašīna, ko vadīja būvfirmas „General Builders" prezidents Jānis Risbergs, nogāzusies iesi pēc pacelšanās lidlaukā pie Bikonas, N.Y., 28. oktobrī. Lidmašīnā bez Risberga atradās vēl divi firmas darbinieki — architekts Grants un Aperāns. Arch. Grants ticis cauri ar vieglākiem ķermeņa satricinājumiem, un viņš atlaists no slimnīcas.

J. Risbergam lauzta kāja, Aperānam lauzta rība un ievainota seja.

J. Risbergs ar saviem darbiniekiem 28. oktobrī izlidoja savā lidmašīnā no lidlauka Babilonas (Longailendā) tuvumā un devās uz Bikonu, kur atrodas firmas kiegeļu ceplis un kur uzsākti māju celšanas darbi. Tur bija ierīkots arī privāts lidlauks. Skrejlauks tomēr vēl nebija pietiekami ciets, tādēļ, lidmašīnai pacelļoties atpakaļlidojumam, viens ritenis iegrimis mīkstā zemē. Lidmašīna pacelļoties sasvērās uz vieniem sāniem, skāra kādu koku un nogāzās no 12 pēdu augstuma. Tūliņ piesteidzās vietējie darbinieki un nogādāja cietušos uz tuvāko slimnīcu Bikonā. Risbergu otrā dienā pārveda uz Mineolas slimnīcu, Longailendā. Slimnīcā viņš kārto uzņēmuma lietas pa telefonu no savas istabas.

RABBI A. FEINBERGS ATGRIEZIES NO MASKAVAS

Mums, torontiešiem, labi pazīstamais atbruņošanās un miera propagandētājs Abrahams Feinbergs atgriezies no garāka ceļojuma. Viņš apmeklējis arī Maskavu, un apspriedies ar kultūras viceministru Kuznecovu par 3 miljonu žīdu stāvokli Padomijā. A. Feinberga spriedums, ka žīdiem Padomju Savienībā neklājas ne sliktāk, ne labāk, kā pārējiem. Starp citu, A. Feinbergs konstatējis, ka Chruščeva valdīšanas laikā padomju iedzīvotāji jūtoties labāk. Arī atombumbu eksplodēšanu tauta atbalstot. Viņš pats tomēr Maskavā pret atombumbu eksplodēšanu protestējis — viens pats divas stundas nostāvot Sarkanajā laukumā pie Ļeņina-Staļina mauzoleja . . .

Kāda starpība starp A. Feinberga organizētām demonstrācijām Toronto un Maskavā!

MILVOKOS A. LĪBIEŠA
GRĀMATU GALDS,
2528 W. BECHER ST.,
tel. EV 6-1668,
pieņem ab. kārtojumus un jaunu abonementu pieteikumus
LATVIJA AMERIKĀ.

MĀZAS PIEZĪMES PAR ŅUJORKAS LATVIEŠIEM

Laikam nekur citur nevāc tik daudz ziedojumu dažādiem mērķiem kā Savienotās Valstis. To dara organizācijas un draudzes, to dara arī speciāli dibinātas vākšanas aģentūras, kas par ziedojumu vākšanu saņem krietnus procentus. Dažās vākšanas akcijās iesaistīta ikviena māja Ņujorkas pilsētā, ko pārzina mājas „kapteinis".

Nevarētu teikt, ka ziedojumu vākšanā latvieši Ņujorkā būtu slinkāki nekā amerikāņi. Skaitiet paši, cik ziedojumu akcijās Ņujorkas latvieši šogad piedalījušies, cik tie varētu ziedot visās ziedojumu vākšanas reizēs kopā.

Amerikas Latviešu Apvienība (ALA) piesūtījusi gandrīz katram aicinājumu ziedot šīs organizācijas vajadzībām, darbības paplašināšanai. Nepatikamu iespaidu atstāj pievienotā kartīte, kas iespiesta jauktā latviešu valodā, kur pusei vārdu ir garumzīmes, otrai pusei nav. „Šeit izvilkums: „So zimi kopa ar ziedojumu lūdzam nosūtīt pievienotā aploksnē." Katrā ziņā mērķis ir cēls un atteikties nevarētu, tāpēc ziedojums nosūtāms uz Vašingtonu.

Nacionālais fonds vāc ziedojumus ar listēm, kas tika izsūtītas vasarā, un ar pieminas markām, kas maksā $1.- loksnē un ko pašreiz izsūta. Vai šeit varētu neziedot? Jādod.

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, Daugavas Vanagi, Invalidu apvienība vāc ziedojumus aprūpei. Pa lielākai daļai ziedojumu devēji visām trim listēm ir tie paši. Arī te nevarētu nedot.

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze atseviški Bronksas un Longaklendas rajonos vāc ziedojumus un apņēmības draudzes īpašumu iegādei abos šajos rajonos. Draudzes locekļi bijuši atsaucīgi un devuši krietnas summas. Arī te nevarētu atteikties. Tagad Ņujorkas nama iegādes komiteja izsūta aicinājumus iegādāt pajas Ņujorkas latviešu namam. Mērķis cēls, nevarētu atteikties, bet viena paja maksā 100 dolaru.

Vēl notikušas ziedojumu vākšanas Trimdas tautas balvai un dažām jubilejas balvām, kur arī nevarētu atteikties.

Rezultātā, šoruden esmu saņēmis 5 ziedojumu vākšanas listes no dažādām organizācijām, 3 aicinājumus ziedot, un aicinātos ziedot uz vienas listes. Pie manis ir iegriezušās ar aicinājumu 4 amerikāņu organizācijas, kam gan esmu atteicis, bet man pietrūka drosmes atteikt latviešu organizācijām. Rēķiniet paši, cik esmu šogad ziedojis labiem mērķiem.

Ņujorkā, 7. oktobrī, notika čellista Dzidra Treimaņa koncerts, bet 27. oktobrī — čellista Ata Teichmaņa koncerts. Pirmajam koncerta zāle bija izpārdota, ir ap 300 vietu, otram koncerts notika lielākā zālē, bet apmeklētāju nedaudz pāri 100. Viena mēneša laikā divi vienādi koncerti, tāpēc arī liekas dažāda klausītāju atsaucība.

Vienā dienā, vienā stundā, vienā mājā divām Ņujorkas organizācijām bija atsevišķi sarīkojumi. 28. oktobrī plkst. 8 vakarā Jorkvilles templa 3. stāvā Ņujorkas latviešu biedrība rīkoja filmu izrādi, kur bija ap 100 apmeklētāju. Tad pat, stāvu augstāk, Ņujorkas Daugavas Vanagu apvienība rīkoja jauno dzejnieču vakaru, kur arī apmeklētāju ap 100. Pēc priekšnesumiem Latviešu biedrība rīkoja deju, vanagi pakavējās pie kafijas. Vēlāk abu organizāciju sarīkojumu apmeklētāji mainījās: kam patika dejot, tie gāja trešajā stāvā, kas cienīja kafiju, tie stāvu augstāk. Latviešu biedrība pat izrādīja filmu otrā seansā tiem, kas pirmo pavadīja pie dzejniecēm. Saki nu, ka latviešiem trūkst sadarbības gara!

Liekas, ir daži tādi vakari, kad valda sēžu gars. Tāds vakars ir ceturtdiena, 2. novembris. Notiek Ņujorkas latviešu apvienotās organizāciju padomes sēde, kur apspriež 18. nov. svētku sagatavošanas darbus, notiek Ņujorkas latviešu nama iegādes komitejas sēde, notiek draudzes Palīdzības fonda sēde, notiek arī Bronksas īpašuma iegādes fonda sēde, un beigās, vēl draudzes dāmu komitejas sēde. Viss būtu labi, ja tikai dažiem dalībniekiem vienā laikā nebūtu jāpiedalās vairākās sēdēs. Rezultātā — sēdes vāji apmeklētas.

Kādreiz latviešu ievērojamākais priekšvārds bija Jānis. Tagad tas liekas it kā vairāk aizmirsts, jo vai nu šis vārds ir piemirsies, tas vairs nav moderns, vai arī Jāņu mazāk dzimst, bet katrā ziņā latviešu jaunatnē šo vārdu mazāk dzird. Līdzīgs priekšvārds, tikai bez garumzīmes ir arī amerikāņu meitenēm, un tas, liekas, arī atbaida latviešus no līdzīga vārda došanas savviem dēliem. Vismaz divos gadījumos šis pats vārds, bez garumzīmes, parādījies arī amerikāņu mākslinieku uzvārdos. Šo rudeni kādā Brodveja teātrī, Ņujorkā, sāka Izrādīt lugu Svētdiena Ņujorkā. Viens no šīs lugas galvenjiem tēlotājiem ir Konrads Janis, ko gan izrunā par Dženis. Otrs mākslinieks ar līdzīgu uzvārdu ir Braiens Džeinis (Janis), kas ir pianists, un iespēlējis vairākas skaņu plates.

Dažos gadījumos Ņujorkas latvieši bijuši arī vienoti. Tā organizāciju padome apvieno 35 Ņujorkas latviešu oragnizācijas; priekšlasījumus pēdējā laikā rīko tris organizācijas kopā, labās telpās. Neizpalīek arī panākumi, jo šādi priekšlasījumi labāk apmeklēti. **Ezītis.**

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKA

● Pāri par 100 cilvēku bija ieradušies Ņujorkas latviešu biedrības filmu izrādē 28. oktobrī, Jorkvilles templa telpās. Izrādīja 1938. gadā uzņemto filmu par Latviju, kuŗai sekoja inž. A. Jēkstes sagatavotā filma Mana Latvija.

● Gleznotājas Annas Dārziņas izstādes atklāšanā Latviešu mākslas un daiļamatniecības salonā Bronksā, 28. oktobrī bija pulcējušies pāri par 200 apmeklētāju. Daži pat bija mērījuši tālo ceļu no Albānijas, Ņudžersijas vai Longailendas. Izstādē bija ieradušies visu mākslu pārstāvji: dzejnieki, gleznotāji, daiļamatnieki, mūzikas mākslinieki. Apmeklētāju bija tik daudz, ka bija grūti visas gleznas apskatīt. Daļa apmeklētāju tāpēc mākslas salonu apskatīja vēlreiz nākamā dienā.

Izstādi atklāja ALA's Kultūras biroja tēlotājas mākslas sekcijas vadītājs prof. A. Annus. Viņš norādīja uz A. Dārziņas stilu un tā izveidošanos, sniedzot paskaidrojumus par atsevišķām gleznām. Mākslas daļā pianiste Mirdza Nāruna atskaņoja gleznotājas vīra Volfganga Dārzina darbus. Mākslas salona vadītāja Gita Treimane norādīja, ka šī skate bijusi viena no vislabāk izveidotām un apmeklētām skatēm, kādu salons rīkojis.

● Rakstnieka Jāņa Poruka 90 dzimšanas dienas atceri rīko Latviešu humanitāro zinātņu asociācija, studentu korporācija Selonija un Ņujorkas latviešu organizāciju apvienība svētdien, 5. novembrī, plkst. 11.00 no rīta, viesnīcas Piccadilly Georgia Room telpās. Viesnīca atrodas 227 W. 45. ielā pie Brodveja un Taimskvēra. Programmā uzrunas, Karolas Dāles referāts par atziņām Poruka dzejā, Herta Lūkas dziedās Alises Dzirkales - Cennes pavadībā Emīla Dārziņa dziesmas ar Poruka tekstiem, bet Poruka darbus lasīs Adriena Apsīte - Maļinovska. Būs arī Poruka dzīves un darbu skate, kur paskaidrojumus sniegs Jānis Bičolis. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, studentiem un skolēniem ieeja brīva. **V. I.**

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes jauniešu iesvētē 29. oktobrī Bruklinas Betlemes baznīcā bija pulcējušies pilna baznīca dievlūdzēju. Piedalījās visi trīs Ņujorkas mācītāji: māc. R. Zariņš, māc. A. Ozols un māc. O. Gulbis. Iesvētīja 8 zēnus un 8 meitenes. Dievkalpojumu kupliņāja draudzes koris diriģenta B. Skultes vadībā, nodziedot Stabat Mater. Dievkalpojuma sākumā dziedāja Ņujorkas draudzes locekles Sandras Tobis sacerētu dziesmu, bet pēc aizlūgumiem otras draudzes locekles Elzas Ķezberes dziesmu. Pēc dievkalpojuma dāmu komiteja pacienāja ar kafiju.

Iesvētītie: Daiga Amatnieka, Velga Braunfelde, Ilma Briede, Irēne Dance, Dace Dibena, Ingrida Karlsone, Ilze Miķelsone, Maija Slaktere, Mārcis Braunfelds, Uldis Ģērmanis, Andris Kalniņš, Valdis Lācis, Uldis Mačs, Mārtiņš Mednis, Jānis Račevskis, Pēteris Virsis.

● Dziesmuvaras koris diriģenta B. Skultes vadībā piedalīsies Lāčplēša dienas dievkalpojumā Bruklinā, Betlemes baznīcā, 12. novembrī, plkst. 2 dienā. Kā katru gadu, dievkalpojumā piedalīsies arī skauti un gaidas.

ČIKAGA

● Baptistu draudzes 54. gada svētkus Čikagā ievadīja 22. oktobrī kopdziesma, kuŗai sekoja māc. A. Štefenberga ievadvārdi un pateicība visiem draudzes locekļiem, jo katrs pielicis savu roku tās izveidošanas darbā, bet vislielāko pateicību mācītājs teica Dievam, kas devis spēku pulcēties latviešu dievnamā un dziedāt Viņam slavas dziesmas latviešu valodā. Sirsnīga bija māc. V. Landmaņa lūgšana un pateicība. Draudzes nelielais koris jaunā diriģenta vadībā uzrāda krietnu augšanu un daiļskanību.

LOSANDŽELOSA,

● Losandželosas latviešu saimei atkal krietns pieaugums. Šorejā sterp iecelotājiem vispirms minēsim divus vijolniekus: koncertmeistaru Verneru Taubi un koncertmeistaru Georgu Lapensonu ar ģimenēm. No Toronto uz dzīvi šeit nupat pārcēlušies Imants Magonis ar ģimeni, Marija Šnitke. Ir iecelotāji no Anglijas, Austrālijas un citām vietām.

KALAMAZŪ

● Vairāk kā 500 apmeklētāju 28. oktobrī Civic teātŗa zālē 3 stundas „ar smiekliem līdz asarām" vēroja ALT Vašingtonas ansambļa izrādi „Omartija kundze". Parasti latviešu teātŗa izrāžu cienītājiem pieskaita vecāko paaudzi, bet šoreiz „Omartija kundze" patika arī jaunajiem. „Tas bija kaut kas vienreizējs," pēc teātŗa izteicās kāds jaunietis. Skatītāju rindās bija daudz „svešu" seju, jo liels skaits bija mērojuši ceļu no tālākas apkārtnes. Kāda ģimene nobraukusi pat 150 jūdzes no Ohajo, lai pēc ilgiem laikiem atkal redzētu profesionālus aktierus.

● Kalamazū ev.-lut. draudzes dāmu komitejas locekļu bija jau nobažījušās par sava sarīkojuma „rudens svētkiem" 29. oktobrī labu izdošanos, jo sakrita tā, ka iepriekšējā dienā notika „Omartija kundze" izrāde. Izrādījās, tomēr, ka tas sarīkojumu neiespaidoja, jo apmeklēts bija ļoti labi, un loterijas 450 lozes izpirka, stāvot rindā; arī maizīšu un atspirdzinājumu galds drīz vien bija izpirkts. Svētkus ievadīja māc. A. Piebalgs ar svētrunu, bet priekšnesumus sniedza DV viru koris, diriģenta J. Zuikas vadībā, M. Paudrupe teica 2 P. Ērmaņa dzejas, K. Riškēvics sniedza vijoles solo, Dairas Kalnājas klavieru pavadījumā un A. Znatnāja un M. Padrupe rādīja dialogu „Mums jāturās". Priekšnesumi visiem patika, un izpildītājus apveltīja ziediem.

POKIPSIJA

● Darbību uzsācis ev.-lut. draudzes bērnu dārzs, skolot. A. Šmits vadībā. Bērnu dārza nodarbības turpmāk pastāvīgi notiks YWCA's telpās, Cannon ielā. Turpat arī mācības notiks draudzes papildskolai. Turpmāk bez māc. A. Anševica ticības mācības stundas pasniegs arī Mudīte Prāmnieks. Nesen ievēlētajā vecāku padomē par priekšnieci darbosies Māra Padegs, bet par sekretāri Ausma Ritters.

● 29. oktobrī pēc ilgām ciešanām ar neārstējamu slimību acīs uz mūžību slēdza Anna Jansons. Izvadīšana uz pēdējo dusu notika trešdien, 1. novembrī, no Smith ielas bēru biroja. Pēc aizgājušās skumst meita ar ģimeni, Gloma kungs, piederīgie un draugi tuvumā un tālumā.

V. S.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

Svētdien, 5. novembrī, plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis, Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 5. novembrī, plkst. 10.00 bērnu dievkalpojums. Plkst. 11.00 galvenais dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma apakšējā zālē Dr. A. Karpa referāts: „Neredzamās pārmaiņas mūsu dzīvē."

LASĪTAJU VĒSTULES

PAR SKAUTU UN GAIDU VIENĪBU PĀRDĒVĒSANU

Mani vienmēr interesējuši raksti mūsu laikrakstā, kuŗos skārta skautu un gaidu dzīve, jo pats esmu pāri par 30 gadu tuvu stāvējis šim organizācijām. Vēl tagad trimdā pielieku savu roku skautu - gaidu darbā, pildīdams gan priekšsēža, gan sekretāra pienākumus vecāku padomē. Izlasiju J.L. Hamiltonā un B. Klinta, Ņujorkā, rakstus, kā arī skautu vaditāja S. L., Toronto, paskaidrojumu. Negribu pieskārties šim jautājumam, jo katram zināms, ka gaidas un skauti latviešu varoņu pieminai ir darījuši un dara vairāk kā kura katra jaunatnes organizācija trimdā.

Iemesls, kamdēļ esmu ķēries pie spalvas, ir cits, un proti, B. Klinta, Ņujorkā, atbilde vaditāja S. L., Toronto, rakstam mūsu laikraksta 25. okt. numurā. Savu atbildi rakstot, B. Klints, šķiet, nav lietojis tikai tinti, bet kādu citu rūgtāku šķidrumu, sevišķi raksta noslēgumā, izsakot šaubas par Kanadas skautu jendas prāka S. Leimaņa vaditāja spējām.

Jau tas vien, ka Kanadas skautu vaditāji izraudzījuši viņu par jendas priekšnieku, norāda uz uzticību, kādu viņš iemantojis ar savu darbu un personību. Bez tam vad. S. Leimanis ir aktīvs Toronto Rīgas skautu vienības vaditājs ilgus gadus. Vecāku padome viņam par lielo darbu vairākkārt izteikusi atzinību gan rakstiski, gan mutiski. Šajā pavasari, apciemojot Grand Rapidos manu studiju biedru, latviešu skautu augstāko vaditāju brīvajā pasaulē, vad. A. Grigoru, pārrunās, starp citu, pieskāros arī Kanadas skautu lietai, un šeit vad. A. Grigors veltīja jendas priekšniekam S. Leimanim ļoti atzinīgus vārdus.

Cik varu izlobīt no B. Klinta raksta, viņš ir cienījams vīrs un cīnījies par Latviju. Vai man vēl viņa šaubu izklaidēšanai būtu jāpiemin, ka vad. S. Leimanis ir Kurzemes cīnītājs un lējis asinis par Latviju šī vārda tiešā nozīmē?

Art. Amoliņš.

LABĀK PALIDZĒT...

Izlasot kāda lasītāja vēstuli, kuŗā nostrostots vad. Leimanis, kļūst bēdīgs prāts. Jau tā ir tik maz cilvēku, kas var atlicināt laiku jaunatnes audzināšanai. Kāpēc gan tik asā veidā aizkart vaditāju, kuŗš dāudz veicis trimdas skautisma labā? Roveriem saimes nosauktas latviešu varoņu vārdos jau labi sen, skautu audzināšana allaž bijusi latviska un katrs to labi zina. Skautu vaditājam nekādas pateicības nevajaga, prieks zēnu acīs pēc labi veiktām nodarbībām ir vislabākā pateiciba. Taču tik daudz gan vecā paaudze varētu saprast, ka skautu vaditājs arī labprāt sēdētu mājās pie savas ģimenes, jeb strādātu virsstundas, kā citi to dara, nekā mācīt citu tautiešu bērnus kļūt par krietniem latviešiem. Nevis strostot, bet gan palīdzēt trimdas skautu vaditājam, vajadzētu būt visu mūsu uzdevumam. Protams, neklūdas tikai tas, kas pats nekā nedara, tāpēc, ja mums izsakāma kāda kritika, runāsim par to klusinātā balsi, nevis pēc iespējas skaļi un caur avizēm. Skautu vaditāja darbs ir grūts, nepadarīsim to nepanesamu.

Kritikas izteicējam ieteiktu griezties pie kādas gaidu vienības vaditājas, izklāstīt savas domas, un, ja iespējams, nolasīt referātu gaidu vienībā, pastāstot par mūsu valsts dibināšanu, varoņlaiku, kāds toreiz bija, un Elzas Ziglēvicas pašaiziedzīgo darbu. Tā būtu vairāk pakalpots E. Ziglēvicas piemiņai, skautismam un gaidismam, un latviešu tautas daļai trimdā.

Kārlis Ķezbers

LABO
DAŽĀDU FIRMU
LEDUSSKAPJUS.
☆ Garantēts darbs. ☆
A. Jaunzariņš.

N. Bojārs, Ph. D.

VAI AMERIKĀŅI PANĀKS KRIEVUS RAĶEŠU ZINĀTNĒ?

Visos vēstures laikmetos tehnisko zinātņu atradumi ir iespaidojuši lielo pasaules politiķu un karapulku uzvaras. Diezgan mākslu un skaidras vēsturiskas ziņas ir saglabājušās par pāreju no bronzas uz dzelzs laikmetu Tuvajos Austrumos. Dzelzs iegūšana karavānas atveda no tēliksmainās Turānas uz hititu zemi tagadējā Turcijā. Hititi nodibināja pirmo baltās rases lielvalsti un vairakkārt sakāva ēģiptiešus, līdz piramidu valsts troni nāca Tutmoses III, leģendārais karavadonis Menkeperre. 1501. g. pirms Kr. viņš ieveda Ēģiptes karaspēkā dzelzs ieročus un kara ratu kolonnas, un sakāva visas Mazāzijas tautas, ieskaitot hititus, septiņpadsmit kara gājienos no Sīrijas līdz Bābelei.

Ne mazāk svarīgs kara tehnikas pagrieziens nāca 3.000 gadu vēlāk Eiropas kauju laukos, līdz ar pāreju no Vidus- uz Jauniem laikiem. Tie bija šaujamieroči. Pa lielākai daļai pārāko šaujamieroču dēļ baltā rase uzvarēja četros kontinentos un tos kolonizēja. Arī lielāko āzijas un Afrikas daļu baltā rase kādu laiku politiski pārvaldīja.

Jaunākos laikos technika attīstījās daudz straujāk. No neskaitāmiem izgudrojumiem sevišķi svariga ir lidmašīna. Otrais pasaules karš un Korejas konflikts pierādīja, ka aviācija lielā mērā noteic kara norisi. Visā visumā lidmašīna ir pārāka par tanku. Piemēram, Hanss Ulrichs Rudels apraksta grāmatā „Stukas Pilot" savus 2530 kaujas lidojumus, kuros viņš iznīcināja simtiem tanku. Rudela vienība cīnījās 1944. g. vasarā pie Tērbatas, Cēsīm un Tukuma. Rietumnieku aviācijas pārsvars salauza Vācijas pretestību. Varēja teikt: kas pāralda gaisu, pārvalda pasauli.

Šķiet, nav vairs tālu tā diena, kad pilnā mērā varēs teikt: kas pārvalda pasaules telpu virs atmosfairas, pārvalda pasauli. Ja kādai valstij būs vairāki simti satelītu nepārtrauktā kustībā ap Zemeslodi, apbruņoti ar atombumbām un apgādāti ar automatiskajām vadītājām ierīcēm vai ar cilvēku apkalpi, tad uzbrukt šādai valstij būtu pašnāvība. Lai Rietumu pasaule varētu tālāk eksistēt, rietumnieki nedrīkst pieļaut, ka krievi pirmie ar apbruņotiem satelītiem sāktu pārvaldīt pasaules telpu. Varbūt brunots pamiers varētu turpināties ilgāku laiku, ja abas puses spētu viena otru iznīcināt kara pirmajā stundā. Citiem vārdiem sakot, amerikāņu raķešu zinātnei ir jāpanāk krievi.

Tas ir vienīgais ceļš uz mieru, ko jau atrada senie romieši: ja gribi mieru, gatavojies karam. Tikai bruņota vara spēj atbaidīt tos, kas grib iekarot pasauli.

Pamazām amerikāņi sāk saprast šo aksiomu un, lai arī ar desmit līdz piecpadsmit gadu nokavējumu, sāk veltīt raķešu zinātnei nepieciešamos materiālus, cilvēkus un naudu.

Drošas ārpolitikas pamats ir apzināts raķešu ieroču spēks, kas liek apdomāties agresoram. Savukārt, raķešu zinātnes pamats ir materiāli, no kuriem var būvēt kā tālšāvēju ieročus, ta telpas kuģus. Telpas kuģi cilvēka braucienam ap Zemes lodi ir jau reālitāte, un ne vēlāk kā piecpadsmit gadu laikā nākotnē amerikāņu raķešu zinātnes speciālisti un projektu vadītāji paredz to, ka astronauti sasniegs ne tikvien Mēnesi, bet arī tuvākās planētas — Marsu un Venēru. Raķešu zinātnes pamats ir materiālu zinātne — ķīmija. Jaunas ķīmiskas vielas ir nepieciešamas visām telpas kuģu un starpkontinentālo raķešu sastāvdaļām, jo kustoties ar neparasti lielu ātrumu atmosfairā, raķetes strauji sakarst, un ir jālieto būvmateriāli, kas ir ļoti izturīgi pret karstumu, ar lielu stiprību un mazu īpatnējo svaru. Telpas kuģu sienām jāaizsargā astronautus no meteoriem un gaisa zaudējuma pasaules telpā, no karstuma un no milzīgā ātrumā skrejošiem ūdeņraža kodoliem, kas sevišķi bieži sastopami Van Allena staru joslā ap Zemi un nāk no Saules tās intensīvu izvirdumu (3+ solar flare) laikā ar enerģiju, kas sniedzas biljonos elektronvoltu (Bev). Mūs no šiem protoniem — kosmisko staru pirmatnējām daļiņām — aizsargā biezais atmosfairas slānis, pasaules telpā pat vairāku collu biezas metalla sienas nespēj aizturēt visus protonus, it sevišķi tad, kad vairāku gadu laikā reiz norisinās Saules izvirdumi. Šie izvirdumi nenāk tik regulāri kā Saules plankumi, kuŗu skaits un apjoms cikliski mainās 11 gadu laikā. Atliek tikai cerēt, ka pirmo astronautu ceļojuma laikā uz planētām šādi Saules izvirdumi nenotiks. Protons ar vairāku Bev enerģiju viegli iziet cauri astronauta ķermenim un sadragā šūnas pa ceļam vairāku mikronu apjomā. Lielā skaitā šādi protoni ir jo sevišķi bīstami cilvēka smadzenēm.

Tātad ķīmija, apgādājot jaunus materiālus, ir kā raķešu zinātnes māsa, un tā palīdz cilvēkam nokļūt pasaules telpā. Ķīmijas pētniecības laukā ietilpst pazīstamo raķešu motoru degvielas, nākotnes elektrības un radioaktivitātes principa — raķešu motoru dzinējvielas, nekūstošas vielas telpas kuģu priekšgalam un karsto motora gāzu izvadcaurulēm ,būvmateriāli telpas kuģu sienām, plastiskas vielas ar viegļu īpatnējo svaru raķešu iekšējai būvei un elektrisko savienojumu un vadu izolācijai, kā arī vielas, kas attīra gaisu telpas kuģī — absorbē ogļskābo gāzi un atbrīvo skābekli. Šim rakstam izmantotā informācija par šīm vielām un par raķešu zinātnes progresu ir brīvi publicēta un visiem pieejama amerikāņu zinātniskos žurnālos. (Turpinājums sekos)

JŪSU VESELĪBA

Dr. J. Karols

SLIMĪBAS, KO IZVAIRĀS PIEMINĒT

Pildot ārsta darbu Latvijā, Vācijā un te, Ziemeļamerikā, redzu visur to pašu parādību — jaunatne nav informēta par veneriskām slimībām. Daudz tiek runāts par masalām, šarlaku, tuberkulozi, vēzi, bērnu trieku, bet nemaz par veneriskām slimībām, kas kā ēna seko pasaules stipriem instinktam — dzimumdzīvei.

Katra slimība ir jāuzskata kā nelaime, un katra slimā pienākums ir tūdaļ iet pie ārsta, pat tad, ja jautājums liktos smieklīgs un mazvērtīgs.

Laiks, kad zēni un meitenes atradās vecāku uzraudzībā un sargāšanā, pamazām sāk izbeigties, kad jaunatne pārsniedz 16 gadu slieksni. Apmeklējot skolu, kino, teātri, dejas skolu, privātos sarīkojumus, jauniešos pamazām attīstās tās jūtas, ko sauc par mīlestību. Mīlestība skolas gados ir galvenām kārtām izteikta uzmanība pret pretējo dzimumu, laipniba, palīdzība un, reti, kāds nevainigs skūpsts.

Gadiem ejot, šīs maigās mīlestības jūtas tiek savienotas ar seksuālo jeb dzimuma iekāri, kuŗa katrā veselā un normāli attīstītā jaunietī sāk veidoties jau ap pubertātes vecumu, tas ir, ap 16 — 20 gadiem — pie zēniem vēlāk, meitenēm ātrāk.

Dabīgā izeja divu jauniešu mīlestībai būtu apprecēšanās, dzīvošana kopā un savu bērnu audzināšana. Praktiski dzīvē tas nav tik vienkārši, jo precēto cilvēku dzīvei sabiedrība uzliek pienākumus, vairāk materiālo izdevumu, skolas izglītības nobeigšanu, bērnu audzināšanu.

Ne vienmēr no pirmā acu uzmetiena ir mīlestība, kas noved pie laulības. Bieži gadās, ka jaunieši viens otru atstāj, aizmirst, un meklē jaunu pazīšanos. Kristīgā, žīdu un citas reliģijas māca, ka jauniešiem nav tiesības iekārot otru dzimumu līdz tam laikam, kamēr cilvēku un Dieva priekšā jaunieši viens otram uzticību solījuši un salaulāti.

Diemžēl, šī skaistā mācība par šķīstu un nevainigu mīlestību tiek aizmirsta, un jaunie cilvēki izmanto seksuālo dzīvi bez laulāšanās. Šādas dzīves rezultātā rodas ārlaulības bērni un, daudzos partneŗus mainot, arī veneriskās slimības.

Vārds veneriskās — ir cēlies no mīlestības dievietes Veneras vārda — tātad, ar mīlestību saistītās slimības.

Veneriskās slimības nav tik nevainīgas, ka par viņām nebūtu vērts runāt un padomāt — daudzi cilvēki ir aizgājuši bojā no šīm slimībām un daudzi vēl aizies. Kas slimo ar veneriskām slimībām? Slimi vīrieši, savas anatomiskās uzbūves dēļ, ātrāk atrod slimību; sievietes to atrod vēlu, varbūt tikai tad, kad kāds vīrietis ir no šīs sievietes saslimis. Parasti slimo ielu staigules, bieži bārdāmas, viesu apkalpotājas, un sievietes, kuŗas savu miesu pārdod vīriešiem par naudu. Slimo vīrieši, kas izmanto šo prieka meitu labvēlību.

Tādi vīrieši parasti izdala slimības tālāk, ļoti daudzos gadījumos arī sievietēm, kuŗas iekrīt uz solījumu tikt mūžīgi mīlētām un neatstātām līdz mūža vakaram.

Kas ir veneriskās slimības? Tās ir tāpat kā kuŗa katra slimība, bet ar to starpību, ka šīs slimības dabū pa lielākai daļai pie dzimumdzīves jeb kopošanās Teorētiski runājot, veneriskās slimības varētu dabūt arī no traukiem, kuŗus lietojis slims cilvēks, vai arī lietojot publisku atejas vietu.

Veneriskās slimības ir sadalītas 5 grupās:

1) Gonoreja jeb tripers;

2) Mīkstais šankrs;

3/4) Veneriskais limfogranulons un granulona inguinale;

5) Cietais šankrs, latiniski lues jeb sifiliss.

Gonoreja ir ļoti izplatīta slimība visā pasaulē. Šo slimību izsauc baciļis, ko sauc par Neisseŗa diplokokku. Slimība parādās pēc dzimumsatiksmes, trešā līdz septītā dienā, ar sāpēm pie ūdens nolaišanas un dzelteniģiem iztecējumiem no mīzalu kanāļa. Šīs strutas, nokļūstot acīs, rada bistamu acu iekaisumu, kas var beigties ar aklumu. Ja slimība netiek ārstēta, baciļi pa asins ceļiem nokļūst sirdī un sabojā sirds vārstules; nokļūstot locītavās, izsauc locītavu stīvumu; nokļūstot sievietes olnīcās, sabojā olnīcas, nokļūstot vīriešu olinās, iznīcina olinas un spēju radīt pēcnācējus.

Gonoreju ārstējot no paša sākuma, to var izārstēt ar modernās medicinas līdzekļiem 3 — 7 dienu laikā. Šī slimība tomēr nedod paliekamu imūnitāti — cilvēks var saslimt ar gonoreju kaut vai nākošā dienā. Piemēram, šarlaks, masalas, bakas, polio, dod imūnitāti, un ar tām otreiz neslimo. Pie sievietēm gonoreju ir grūtāk pamanīt un atrast, ievērojot sievietes dzimumorganu uzbūvi, tāpēc arī sievietes parasti nokavējas ar ārstēšanu un to sāk tikai tad, kad slimība jau ir aizgājusi uz olnīcām, radot tur sastrutojumus. Ārstēt sievietes gonoreja ir daudz grūtāk, un tas prasa daudz vairāk laika, pacietības un izdevumu.

Mīkstais šankrs. — Šankrs nozīmē brūcīti uz dzimumorganiem- šī brūcīte, saspiežot starp pirkstiem, ir miksta un ļoti sāpiga. Šo slimību izsauc Dikreja streptobacilis. Beidzamos gados tā ir reti sastopama. Sāpes spiež slimnieku ārtī griezties pie ārsta, un medicina te var palīdzēt drošī un ātri. Slimība neatstāj jaunas sekas.

Veneriskais limfogranuloms un granuloma inguinale ir īstas nēģeŗu slimības, bet, saprotams, tagad ar tām slimo arī baltie. Tās parādās kā dziļi strutojumi cirkšņu dziedzeŗos vai ap sievietes dzimumorganiem, sāp un smird. Laikā ārstējot, šo slimību var viegli izārstēt bez paliekamām sekām. (Turpinājums sekos)

Drumstalas smaidam

Korpulenta dāma agrā rīta stundā iesēžās taksītī.

„Brauciet ātri uz grūtnieču kliniku."

Braucējs dara iespējamo. Ātri, ātrāk, vēl ātrāk.

Dāmai kļūst neomulīgi.

„Es teicu ātri, bet ne pārātri. Man jātiek tur tikai tādēļ, ka tur strādāju."

*

Divi aktieŗi sarunājas.

„Nav nekas nepatikamāks, kā, lugai sākoties, cilvēki vēl arvien ierodas izrādē un traucē koncentrēšanos spēlei."

„Tomēr, tomēr," iebilst otrs. „Vēl nepatikamāk ir, ja skatītāji izrādes laikā zāli atstāj."

*

Māte savam vienīgajam dēlam: „Tā meitene tevi mīl. Kādēj gan tu negribi viņu precēt?"

„Viņai ir pagātne."

„Tā, bet kas tad tur jauns?"

„Launuma nav nekāda, tikai — viņas pagātne ir diezgan gara.

★

Jauneklis kāda ārsta kabinetā.

„Es jums gribētu pateikties par jūsu ārstēšanas panākumiem."

„Hm," domīgs atbild ārsts, „jūs taču neesat mans pacients."

„Tiesa," apstiprina jaunekļis, „bet mans nelaikā tēvocis bija. Redzēt, es esmu viņa vienīgais mantinieks."

*

Profesors studentam eksāmenā:

„Kādos gadījumos brīvās runas tiesības jo sevišķi izpaužas?"

„Ja ar lielu āmuru naglas vietā trāpa ķīķša galu, profesora kungs."

SIMTS MILJONI EIROPIEŠU PIEPRASA PAŠNOTEIKŠANĀS TIESĪBAS

VĒSTULE NO PARĪZES „LATVIJAI AMERIKĀ".

Parīzē, Palē d'Orsē (Palais d'Orsay) svētku zālē, Apspiesto naciju asamblejas (ACEN) plēnsapulcē, piektajā ārkārtējā sesijā, no š. g. 18. līdz 20. oktobrim, bija pulcējušies ap 120 oficiālo delegatu, kas pārstāvēja 9 apspiestās tautas: Albāniju, Bulgāriju, Čechoslovākiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu, Poliju, Rumāniju un Ungāriju.

Latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns ASV bija atstājis jau nedēļu iepriekš, lai apmeklētu parlamenta locekļus Eiropā un apspriestos ar latviešu galveno organizāciju vadītājiem.

Piektās ārkārtējās sesijas atklāšanā kā ACEN latviešu delegācijas locekļi klāt bija sūtnis Francijā Dr. O. Grosvalds, sūtniecības padomnieks Parīzē K. Berends, sūtnis R. Liepiņš no Vācijas, Daugavas Vanagu centrālās valdes pr-dis V. Janums, LAK-EC priekšsēdis A. Abakuks, Latviešu apvienības Francijā priekšsēdis māc. E. Lappuķe un G. Vološinskis. Bez sūtņa Dr. O. Grosvalda kundzes, lūgto viesu un ACEN draugu vidū bija daudz brīvās pasaules politisko pārstāvju un arī mūsu draugs, bij. Francijas militārais pārstāvis Baltijas valstīs, pulkvedis Luijs Abrahams ar kundzi.

Pilnsapulces priekšvakarā AC EN delegāti kopā ar jauno ACEN prezidentu Nadžu ieradās Etuala laukumā pie Triumfa arkas, lai noliktu vainagu uz nezināmā kareivja kapa. Neaprakstāms un no atmiņas neizdzēšams paliks pārdzīvojums brīdi, kad, Francijas republikas gvardes goda sardzes mūzikas skaņām atskanot, līdz ar Francijas karogu pār visu brīvības cīnītāju simbolu, Nezināmā kareivja kapu, plivinājās arī deviņu apspiesto tautu karogi. Tas bija it kā liecinājums, ka nekāda vara nespēs no mūsu tautas patriotu krūtīm iznīcināt ticību, ka šī pirmā Latvijas karoga parādīšanās zem tās Arkas, kas vieno visas Francijas ceribas un likteņus, nesīs reiz arī apspiestajām tautām brīvību, lai arī cik liels būtu viņu nezināmo kareivju skaits.

Sesiju atklāja ACEN delegācijas Francijā vadītājs Igaunijas sūtnis Kaard R. Pusta, apsveicot delegātus un norādot, ka galvenie asamblejas darbības principi ir miers un brīvība, kas nav šķirami. Tik tad, kad arī Austrum - Eiropas tautas dzīvos mierā un brīvībā, Eiropa būs īsti vienota.

Tad runāja franču sociālistu deputāts, Vakareiropas ūnijas asamblejas priekšsēdis Arturs Konte (Arthur Conte), uzsverot tās solidārizēšanos ar apspiestām tautām, kuŗām arī brīvība, vienlīdzība un brālība nav tikai tukši vārdi, un kas bieži vien zaudē cerību, uz savu kaimiņu palīdzību gaidot. „Un tomēr mēs ceram uz nākotni!" izsaucās deputāts, „ja apspiesto tautu pārstāvji izprot, ka pagātne ir beigusies, ka līdz ar progresu jāparādās arī brīvībai, ja šie pārstāvji palīdz rietumiem palikt vienmēr cieši un brāļigi vienotiem, tad brīvā pasaule vēl var uzvarēt." Runātājs atgādināja, ka laikā, kad Vakareiropas valstu kādreizējās kolonijas atgust brīvību, Krievija vēl vienmēr kolonizē civilizētas tautas, un runu noslēdz vārdiem: **„Kamēr vien austrumos nebūs patiesas brīvības, Eiropā nebūs arī patiesa miera."**

ACEN prezidents Ferencs Nadž (Ferenc Nagy) norādīja, ka apspiestās tautas ir pulcējušās Parīzē, lai apliecinātu, ka visas Eiropas brīvība ir apdraudēta tādēļ, ka vēl 100 miljonu Eiropas iedzīvotāju ir zem komūnistu diktatūras jūga; Eiropas integrācija ir viens no svarīgākiem priekšnoteikumiem Austrumeiropas atbrīvošanai.

Dziļu savilņojumu klausītāju sirdīs izsauca franču rakstnieces un publicistes Suzannes Labēnas (Suzanne Labin) uzruna. Liekās, ka viņas vārdus izrunā pašas apspiestās tautas. Labēna ir grāmatas „Piecas minūtes pirms divpadsmitiem," autore, ko viņa iesāk vārdiem: „Rietumu civilizācijas dzīvības vai nāves brīdis ir klāt!" un kuŗā viņa, atklādama komūnistu ciņas līdzekļus, atmasko tā īsto seju.

Savā uzrunā rakstniece apsveica apspiestās tautas kā piemēru brīvās pasaules rīcībai. Pēdējās vilcināšanās ir vairāk nekā kauna traips.

Pēc šīs runas kongresa vadītājs nolasīja piesūtītos apsveikumus, un klātesošie ar aplausiem uzņēma priekšlikumu nosūtīt kongresa vārdā apsveikumu Francijas valsts prezidentam.

Pēcpusdienā pilnsapulce sanāca uz sesijas otru darba sēdi, kuŗā ģenerālis Betuārs (Bethouart), franču senātors, aicināja Rietumus nepalikt pasīvā lomā un necerēt arī, ka ar kaŗu vien būs iespējams atbrīvot tautas: ir jābūt vienmēr nomodā, par lietu īsto stāvoklī jāstāsta visai brīvai pasaulei, lai arī tā reiz izprastu, ka patreizējais stāvoklis apspiestajām tautām nedrīkst turpināties. Ja tas būs panākts, arī apspiestās tautas atgūs pašnoteikšanās tiesības. Šai darbā arī apspiestajām tautām liela loma. Viņas ir cerība brīvības nodrošināšanai visā Eiropā. Sevi aizstāvot, Eiropa un brīvā pasaule aizstāv pati sevi.

Vācu Bundestaga sociāldemokrātu pārstāvis Ernest Pauls (Ernest Paul) arī uzsvēra, ka Rietumeiropas brīvība nav pilniga, kamēr 100 miljoni austrumeiropiešu atrodas zem diktatūras režīma, no Eiropas koka nocirsti.

Rumānijas min. Konstantins Visoianu (Constantin Visoianu) referēja par apspiestām tautām un Eiropas brīvību, cerēdams, ka tiei tagad Parīzē padomju jūga apspiesto tautu prasība atradīs dzirdīgas ausis, ņemot vērā Francijas patreizējo lomu tautas brīvības atgūšanā. Ar sirdi un dvēseli, kā arī ar savām tradicijām pieķērušās Eiropai, apspiestās tautas ar savām bagātībām varētu arī kalpot Eiropai. Tām ir arī liela stratēģiska nozīme. Pat Padomju Savienības terrors nespēj uzvarēt apspiesto pretestību, kuŗi ir vienmēr bijuši un būs brīvās pasaules galvenie sabiedrotie. Tādēļ, lūk, arī brīvo tautu interesēs ir atbalstīt viņu morāli viesiem iespējamiem līdzekļiem, un nekad neaizmirst atgādināt Padomju Savienībai rietumu civilizācijas pamatus: brīvības garu un cilvēka cieņas aizstāvēšanu.

Tad vārdu ņēma Ungārijas ministrs Auers, ASV sindikāta pārstāvis Brauns (Brown), Lietuvas sūtniecības vārdā prof. Baltrušaitis, Albānijas pārstāvis Tejars Zavaiani, Polijas min. J. Starzewski, Latvijas sūtnis Francijā Dr. O Grosvalds un Union Démocrate Libérale delegācijas vadītājs Raoul Bossy.

(Nobeigums 8. lpp.)

Izmantojiet izdevību iepriecināt tuviniekus un draugus svētkos, nosūtot sainīšus caur

IMANTA PARCEI SERVICE A/S

PĀRTIKAS PREČU JAUNAIS SARAKSTS

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un draugiem uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc savas patikas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās preces par zemākajām cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai produktu cenām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg — $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg — $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griezamo u. c.), bet ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t.t.).

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES (krievu muitu ieskaitot).

Aboli, žāv., 1 kg	$1.45	Marmelāde, dažāda, 450/800	0.95
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10	Medus, bišu, 454/850	1.25
Augļi, žāv., 1 kg	1.25	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
Auzu pārslas, 1 kg	0.60	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
Augu tauki(Palmin),1 kg	0.90	Olīveļļa, 900/1200	2.90
Bēkons, 1 kg	2.40	Ovomaltīns, 227/350	1.20
Biskvīti, 200 g n/250 g b	0.50	Paprika, 100 g	0.35
Biskvīti, pildīti 370/420	0.85	Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
Buljona kubi, 50 g	0.25	Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
Cepamais pulveris, 30 g	0.10	Piparkūkas, 500 g	1.15
Citroneļļa, pud. 10/75	0.20	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg	0.50	Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65	Raugs, sausais, 250/330	1.15
Dateles, žāv. 170/200	0.45	Raugs ,parastais, 100 g	0.25
Dūmdesa istā, Salami, 1 kg	2.95	Rīsi, 1 kg	0.60
Edamā ešļa, 1000/1300	1.60	Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
Kafija, maļta vai pupiņās, 1 kg	3.95	Rozīnes, Kalif., pac., 340/390	0.50
Kafija bundžā (Maxwell) 454/620	2.15	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
Kafijas konc. Neskafé, 50/125	0.65	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
Kakao pac., 1 kg	3.55	Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
Kakao bundžā, 454/630	1.95	Siers „Mariļo" u.c., 500 g	0.95
Kakao bundžā, 225/300	1.20	Sinepju pulv., 112/160	0.55
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g	0.25	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
Karameles (irisi) bundžā, 225/350	0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
Karameles (irisi),454/650	1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
Karameles (lukss, pild. šok.) 454/750	1.95	Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
Kardemons, graudos / malts, 100 g	0.85	Šokolāde, Šveices vai Holandes (krējuma, rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
Konfektes bundžā, 340/450	0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
Krējuma pulv., 40%, 112/190	0.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
Krustnagliņas, 100 g	0.35	Vaniļas standz., 100 g	2.95
Košļ. gumija, 250 gab. 400 g	1.45	Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
Lauru lapas, 100 g	0.15	Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
Makaroni, 1 kg	0.85	Virces, 160 g	0.35
Mandeles, 1 kg	2.25	Zupas konc. pac., 50 g daž.	0.30
Mannā, 1 kg	0.45	Zivju ešļa, 150/200	1.70
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	0.80	u.t.t., u.t.t.	

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju,neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto, otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes. Svars 10 kg ..... $ 13.50

C—19 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20 kg'br. $ 19.90

K—1 — 2,5 kg cukura. 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg miltu. 10 kg bruto ..... $ 17.40

K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg ištās dūmdesas, 10 kg bruto ..... $ 19.70

Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta. Bruto 10 kg ..... $ 29.75

„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g siera, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu, 10 kg bruto ..... $ 28.90

„Īsteniba" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 200 g tējas, 1 kg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g rozīņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto ..... $ 21.70

Mēs sūtām arī drānu komplektus uzvalkiem, kostīmiem, mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā ir simtiem dažādu audumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosūtām veļu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas, apavus, tualetes piederumus, kažokus, medicīniskus piederumus, darba rīkus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājturības piederumus, medību bises, velosipedu / motociklu / mazauto riepas un „šļaukas", rokas un kājminamās šujammašīnas u. t. t., u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā, kas sastādīts latviešu un angļu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

IMANTAS PĀRSTĀVIS
Daugavas Vanagu sainīšu nodaļa,
123 Huron St., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

VIENREIZĪG

Visiem vēl labā atmiņā čellista Āta Teichmaņa un igauņu pianistes Dagmaras Kokker pirmais koncerts Ņujorkā, pirms 2 gadiem.

Šinī koncertu turnejā pa ASV un Kanadu viņi iepriecināja klausītājus ar jaunu un interesantu programmu. Koncertā piektdien, 27. oktobrī, Bruklinas Mūzikas akadēmijas zālē ievadā dzirdējām interesanto, svaigo un skanīgo Tālivalda Kenina Sonāti, kas, kaut rakstīta klasiskā formā, pauž jaunas mūzikas idejas. No Sonātas 4 daļām sevišķi izcēlās vieglais, rotaļīgais un tehniski grūtais Scherzo, kuŗā vietām pavīd liriska tēma. An-

Dainas koŗa jaunievēlētā valde: 1. Jankovskis (valdes priekšn.) 2.r.:

JAUNAS GRĀ

Vaidavas apgāds izdevis E. Tālmanes romānu par 1905. gada notikumiem Sapņi un dzīve. Romāns jau savā laikā grāmatā iznāca Latvijā, bet otrā izdevumā tas ir pārstrādāts. Tagadējā izdevumā romāns aptver 240 lappuses.

IZDOS LUGAS

Biļetens Skatuve un dzīve ziņo, ka Otto Kroļa Kultūras birojs izdos Augusta Mitrēvica jauno lugu Dažādas mīlestības, ko nesen ar lieliem panākumiem izrādīja autora iestudējumā.

Lai aizpildītu bērnu lugu trūkumu, tad Kroļa Kultūras bi-

(42. turpinājums

Vilnis jutās neveikli. Tādu viņš B ietekmē kaut kas lauzās no citkārt m un šis kaut kas bija netīrs un nepa izskatījās nobijusies, un viņa kausī meklēdama, pārsēdās blakus Vilni Bekera runas plūsmu? Katrs vārds viņu satraucināt vēl vairāk. Vilnis no pārbaudītu līdzekli: sākt skaļu saru dzērušā runai vairs neveltījot uzma

— Jūs domājat, ka divi, trīs m dzies? — Vilnis jautāja Ilzei, — vai pamats tā domāt, jeb tā tikai skaist

— Tā mēs visi vēlamies — un vadonis, — Ilze atbildēja, un tad p kuŗas nevarēja saprast, vai tā viņas pirgājas: — viņš jau visu zina.

Nezobojies par vadoni! — Beker runas izslēgt. — Viņš vienīgais, kam

— Tautas labums?! — Ilze pēkšņ tautas labums? Vai tu vari izskaidro cis visās tajās Gomlas ģimenēs, kuŗa zīsies? Vai tās nepieder mūsu tauta bums mums no tā, ka tev jāpārtrau un jāaiziet uz nezināmu laiku — un, laikiem?

Bekers bija piecēlies kājās, un v dzirkstīja niknums.

— To es tev, Ilze, saku, un to tu nāja lēni un katru vārdu atdalīdams to, ka man jāiet krievu dubļus brist. E var notikt, ka man tur jāpallek pav

DEJU STUDIJA

N. SCHWANEBACHS,

985 BROADVIEW AVENUE, Mortimer stūrī.

HO 1-4110 — TORONTO.

Jūs iemācāties ātri un lēti

★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*

JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA CHA-CHA-CHA.

PRIVĀTSTUNDAS PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

du. Slimo vīrieši, kas izmanto šo prieka meitu labvēlību.

Tādi vīrieši parasti izdala slimības tālāk, ļoti daudzos gadījumos arī sievietēm, kuras iekrīt uz solījumu tikt mūžīgi mīlētām un neatstātām līdz mūža vakaram.

Kas ir veneriskās slimības? Tās ir tāpat kā kuŗa katra slimība, bet ar to starpību, ka šīs slimības dabū pa lielākai daļai pie dzimumdzīves jeb kopošanās Teorētiski runājot, veneriskās slimības varētu dabūt arī no traukiem, kuŗus lietojis slims cilvēks, vai arī lietojot publisku atejas vietu.

Veneriskās slimības ir sadalītas 5 grupās:

1) Gonoreja jeb tripers;

2) Mikstais šankrs;

3/4) Veneriskais limfogranulons un granulona inguinale;

5) Cietais šankrs, latiniski lues jeb sifiliss.

Gonoreja ir ļoti izplatīta slimība visā pasaulē. Šo slimību izsauc bacilis, ko sauc par Neissera diplokokku. Slimība parādās pēc dzimumsatiksmes, trešā līdz septītā dienā, ar sāpēm pie ūdens nolaišanas un dzeltenīgiem iztecējumiem no mīzalu kanāļa. Šīs strutas, nokļūstot acīs, rada bīstamu acu iekaisumu, kas var beigties ar aklumu. Ja slimība netiek ārstēta, baciļi pa asins ceļiem nokļūst sirdī un sabojā sirds vārstules; nokļūstot locītavās, izsauc locītavu stīvumu; nokļūstot sievietes olnīcās, sabojā olnīcas, nokļūstot vīriešu oliņās, iznīcina oliņas un spēju radīt pēcnācējus.

Gonoreju ārstējot no paša sākuma, to var izārstēt ar modernās medicīnas līdzekļiem 3 — 7 dienu laikā. Šī slimība tomēr nedod paliekamu immūnitāti — cilvēks var saslimt ar gonoreju kaut vai nākošā dienā. Piemēram, šarlaks, masalas, bakas, polio, dod immūnitāti, un ar tām otrreiz neslimo. Pie sievietēm gonoreju ir grūtāk pamanīt un atrast, ievērojot sievietes dzimumorganu uzbūvi, tāpēc arī sievietes parasti nokavējas ar ārstēšanu un to sāk tikai tad, kad slimība jau ir aizgājusi uz olnīcām, radot tur sastrutojumus. Ārstēt sievietes gonoreja ir daudz grūtāk, un tas prasa daudz vairāk laika, pacietības un izdevumu.

Mīkstais šankrs. — Šankrs nozīmē brūciti uz dzimumorganiem. Šī brūcīte, saspiežot starp pirkstiem, ir mīksta un ļoti sāpīga. Šo slimību izsauc Dikreja streptobacilis. Beidzamos gados tā ir reti sastopama. Sāpes spiež slimnieku ātri griezties pie ārsta, un medicīna te var palīdzēt droši un ātri. Slimība neatstāj jaunas sekas.

Veneriskais limfogranuloms un granuloma inguinale ir īstas nēģeru slimības, bet, saprotams, tagad ar tām slimo arī baltie. Tās parādās kā dziļi strutojumi cirkšņu dziedzeŗos vai ap sievietes dzimumorganiem, sāp un smird. Laikā ārstējot, šo slimību var viegli izārstēt bez paliekamām sekām. (Turpinājums sekos)

Gara KULTURAI

VIENREIZĪGS KONCERTS ŅUJORKĀ

Visiem vēl labā atmiņā čellista Ata Teichmaņa un igauņu pianistes Dagmaras Kokker pirmais koncerts Ņujorkā, pirms 2 gadiem.

Šinī koncertu turnejā pa ASV un Kanadu viņi iepriecināja klausītājus ar jaunu un interesantu programmu. Koncertā piektdien, 27. oktobrī, Bruklinas Mūzikas akadēmijas zālē ievadā dzirdējām interesanto, svaigo un skanīgo Tālivalda Ķeniņa Sonāti, kas, kaut rakstīta klasiskā formā, pauž jaunas mūzikas idejas. No Sonātas 4 daļām sevišķi izcēlās vieglais, rotaļīgais un techniski grūtais Scherzo, kuŗā vietām pavīd liriska tēma. Andante pauž ciešanu smeldzi, un es personīgi skaistajā kantilēnā izjūtu it kā latviskas sāpes. Allegro uzrādīja lielu virtuozitāti, ar grūtiem trilleriem un pīcikato čello partijā. Bēthovena skaistās A-Dur Sonātas Allegro sākās ar palēnu, dziedošu tēmu, kas pakāpeniski paātrinājās. Lieliski izskanēja grūtais, sinkopē rakstītais Scherzo. Adagio pauda apgarotu sirsnību un izveidojās dziļā Allegro.

Otrās koncerta daļas Vivaldi Sonātas Largo A. Teichmanis parādīja skaistu toni un dziedošu kantilēnu. Dziļi izskanēja Allegro un vienkāršā sirsnībā punktētos ritmos rakstītais Lento. Jāņa Mediņa grūtā un moderni impresionistiskā stilā rakstītā Svīta, ko dzirdējām jau pirmajā Ņujorkas koncertā, tagad tika sniegta vēl labākā mūzikālā un techniskā izpildījumā. Trauksmaini, ar plašu kantilēnu izskanēja Moderato un aizzibēja Vivace. Drūmā Tranquillo varēja saklausīt mūsu senču ciešanas zem vergu nastas. Svīta beidzās ar brāzmainu Allegro. La Folia (Marin Marais un Maurice Gendron variācijas par Corelli tēmām) apliecināja abu mākslinieku dziļo jejušanos klasiskā pasaulē, labo stila izjūtu un skaisto kantilēnu; brīnišķigi skanēja ekspresijas pilnā kadence.

Pēc nerimstošiem aplausiem, ziedu un dāvanu veltēm, mākslinieki „atpirkās" ar skaisto J. Vītola Ekskīzi un klasisko Bēthovena Sonatini. Ko lai saka par abu lielo mākslinieku spēli? Tā ir sasniegusi tādu mūzikālo un technisko pilnību, ka patiešām nav ko kritizēt! Spēle tā saliedēta, ka saplūst vienā skaistā harmonijā. Abiem mākslinieciem skaists tonis, dziedoša kantilēna, techniska, kas nepazīst ne ritmisko, ne pašāžu grūtību; liela izteiksme, dziļa iejušanās katras kompozicijas stilā, ne mazākās afektācijas mūzikālā izpildījumā. Sevišķi aizkustina vienkāršā atturība un sirsnība, kas ir lielu mākslinieku īpašība.

Neērta sajūta bija klausītājiem par to, ka tik maz latviešu bija ieradušies šinī vienreizīgā un neaizmirstamā koncertā. Sevišķs kauns mums, skaņu mākslinieciem, jo pie labākās gribas nevarējām vairāk kā 7 savējos saskaitīt klausītāju rindās.

Alise Dzirkale-Cenne.

KĀRLIS DZELZĪTIS

RUDENS

Nāk rudens, iznīcības vēstnesis,
Un daba nobāl, nāves rokas
skauta.
Drīz lapa pēdējā būs tavā dārzā
rauta
Un bārs un aizgājis tev liksies
viss.

Ak, Dievs, kam sauli esi aizvedis!
Nu rudeņo un sūdzas visa tauta,
Tai krāšņums norauts viss, tā
mēmi jautā:
Kamdēļ, kamdēļ bij ziedu laiks
tik īss?

Un tomēr, lietū raud kad kailie
zari,
Kad arvien šaurāks raucas gais-
mas lauks,
Es saucu: roku sniedz man, bēdu
draugs,
Ja saules spēkam tu vēl ticēt
vari!

Lūk, zaļo, zied un pumpuro kāds
augs!
Tā — mūsu ticība uz jaunu pa-
vasari.

KONCERTAPVIENĪBAS DARBS JĀTURPINA

Latviešu organizāciju pārstāvju un Koncertapvienības abonentu sanāksmē š. g. 12. novembrī, plkst. 5 p.p., Sv. Jāņa draudzes namā, 200 Balmoral Ave., izšķirsies, vai Koncertapvienība darbību turpinās vai nē.

Esam pārliecināti, ka Toronto mākslas draugi atradīs ceļu, lai Koncertapvienība varētu savu darbu sekmīgi turpināt.

Dainas kora jaunievēlētā valde: 1. r. no kr.: I. Bulmane, A. Jankovskis (valdes priekšn.) 2.r.: E. Skujevskis un A. Purvs.
J. Kreiļa uzņēmums

JAUNAS GRĀMATAS

Vaidavas apgāds izdevis E. Tālmanes romānu par 1905. gada notikumiem Sapņi un dzīve. Romāns jau savā laikā grāmatā iznāca Latvijā, bet otrā izdevumā tas ir pārstrādāts. Tagadējā izdevumā romāns aptver 240 lappuses.

IZDOS LUGAS

Biļetens Skatuve un dzīve ziņo, ka Otto Krolla Kultūras birojs izdos Augusta Mitrēvica jauno lugu Dažādas mīlestības, ko nesen ar lieliem panākumiem izrādīja autora iestudējumā.

Lai aizpildītu bērnu lugu trūkumu, tad Krolla Kultūras birojs izdos Elgas Kores - Krūmiņas sarakstītās lugas, vairākas vienā grāmatā, bet kopskaitā 3 grāmatās. Tanīs ietilps šādas bērnu lugas: Princese Laila, Pazudušais gredzentiņš, Lieldienas nāk, Sniegbaltīte, Grūtais uzdevums, Dzintara lāsīte, Mežā un Kaķiša dzirnaviņas.

Lai grāmatas būtu lētas, pārdošanas cena $1.50, tad tās iespiedīs fototechnikā. Teātru kopas šos izdevumus var pasūtināt O. Krolla Kultūras birojā, 800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Ill., USA.

Svētdienas filmu programma West - End YMCA'ā

Sākot ar 5. novembri, West-End YMC'ā (931 College St.) sāks pagājušā gadā lielu atsaucību guvušās svētdienas pēcpusdienas filmu izrādes. Programmas vadībai izdevies nodrošināt lielāku skaitu „20-th Century Films" producētu filmu, kas visas guva plašu ievērību televizijas raidījumos. Programma novembra mēnesim sekojoša:

5. nov.: Tikšanās ar Eiropu un Modernā Turcija.
12. nov.: Olimpiskās spēles un Sporta apskati.
19. nov.: Četras reliģijas — ieskats pasaules lielāko reliģiju dzīvē.
26. nov.: Japānas mainīgā seja.

Visas augšminētās filmas ir klāsificētas kā izglītojoši augstvērtīgas. Izrādes sākums tieši plkst. 2.00 p.p. Ziedojums 25 centi palīdzības darbam. Pēc filmām iespējas galda tenisam, mūzikai, šacham un arī televizijas skatei.

Ar šo nedēļu tiek paplašināta West-End YMCA's sieviešu vingrošanas programma. Vingrošanas stundas noris ik trešdienas vakaru, plkst. 9.00, sekojot peldēšanas apmācībai plkst. 9.50.

Sestdien, 11. novembrī, plkst. 2.30 pēcpusdienā šeit notiks 1. Kanadas meistarsacīkstes peldēšanā.

M. O.

Marisas Vētras jubilejas koncerts

Pametis skatuvi un estrādei ar roku, Mariss Vētra pārtrauca dziedātāja karjēru jau pirms gadiem 15, atstādams mūsu vecākai un vidējai paaudzei par sevi labas atmiņas, bet jaunākai tikai leģendu. Viņš prata laikā aiziet. Taču Vētras turpmākā darbība bijusi un ir visnotaļ saistīta ar mūziku paidagoģiskā laukā, — sākumā Halifaksas konservātorijā, turienes operas uzvedumos, bet vēlāk savā vokālajā studijā Torontō. Paliekami nopelni viņam ir arī pirmās latviešu pārstāvniecības noorganizēšanā Kanadā, un ar rakstiem presē.

Visu to atceroties, jubilejas rīcības komiteja bija 21. oktobrī noorganizējusi koncertu ar pārbagātu programmu, kuŗas atskaņošanā piedalījās vairāki Vētras audzēkņi, komp. Tālivaldis Ķeniņš, Atis Teichmanis, dubultkvartets Kalvis, Viestura vīru koŗa Toronto nodaļa (dir. Jānis Baruss), apvienotais Dainas un Sv. Andreja baznīcas koris, kā arī komponists Alfrēds Strombergs un Vera Leinvebere ar klavieŗu pavadījumiem. Vakaru ievadīja prof. Dr. Edmunds Šmits, raksturodams jubilāra vispusīgo, impulsīvo un dažkārt ekstrēmo personību dzīvā un atjautīgā stāstījumā. Audzēkņu priekšnesumi, kas aizņēma programmas lielāko tiesu, dzirdami liecināja par savām sekmēm un sava skolotāja paidagoģisko talantu balss un mūzikālitātes izkopšanā. No tiem gatavākie: Marta Makvikare, Antons Ķivlenieks, Juris Cīrulis, Alberts Vītols, Ingeborga Veinberga, Mirjama Bērziņa un Kārlis Šūns.

No talciniekiem vispirms jāatzīmē Viestura niansētais un tempos ieturētais dziedājums H. Pavasara noskaņām bagātajā Miglā (E. Ķezberes) un J. Vītola Dieš Irae (Plūdoņa), tāpat Kalvja dzirkstīgais un rūpīgi izstrādātais trīs Pavasara dziesmās. Taču vakara mūzikāli spilgtākais sniegums bija Tālivalža Ķeniņa Sonāta klavierēm, paša autora atskaņojumā. Meistardarbs! Vienkopus dzirdējām arī viņa trīs tautas dziesmu visai raksturīgas apdares un atjautīgo Miestiņu (P. Aigars) Martas Makvikares, Mirjamas Bērziņas, Ingeborgas Veinbergas, Antona Ķivlenieka un Alberta Vītola rūpīgi iestudētā priekšnesumā.

Atis Teichmanis ar Veru Leinveberi iepriecināja sirdis ar J. Vītola Skici, atskaņojot arī Jāņa Ķepīša jaunības darbu Stāsts par naktim (J. Grota). Juris Cīrulis te apliecināja savus krietnos vokālos sasniegumus, bet neparādīja šo dziesmu īsto rakstuŗu. Iznāca pārāk skumji un nopietni.

Koncertu noslēdza jauktie koŗi J. Cīruļa un A. Purva vadībā, ar V. Ozoliņa, E. Dārziņa, J. Graubiņa un J. Vītola dziesmām, pēc tam nāca apsveicēju rinda ar puķēm un balvām. Klausītāju bija daudz, kas jubilāru sveica ilgiem aplausiem.

Cis.

DZEJNIEČU PARĀDE ŅUJORKĀ

Ņujorkas Daugavas Vanagu apvienības rikotajā dzejnieču vakarā Ņujorkā piedalījās 9 latviešu dzejnieces. Raksturojumus par dzejniecēm sniedza Karola Dāle.

Dzejnieču priekšnesumus ievadīja jaunās paaudzes pārstāve Baiba Bičole. Viņu dzejot pamudinājis tukšums, vēlāk tukšuma trūkums. Jauno dzejnieci savaldzinājusi māksla un milestība.

Rita Gāle jau 8 gadu vecumā sāk rakstīt romānu, bet sarežģītās darbības dēļ tas nav nobeigts. Vēlāk pievēršas dzejai.

Visvairāk dzejoļu krājumi iznākuši Elzai Ķezberei, izdoti 8 krājumi. No Latvijas viņai līdz viens no lielākiem latviešu grāmatu krājumiem. Ne viens vien latviešu dzejnieks vai rakstnieks atradis savu vienīgo trimdā zināmo grāmatu Elzas Ķezberes grāmatu krātuvē.

Ja arī vīrs ir latviešu laikraksta redaktors, tad tas nenozīmē, ka sievai būtu vieglāk iespiest savus dzejoļus. Tāds stāvoklis bijis Hertai Kraujai.

Jaunās maiņas dzejniece ir Aina Kraujiete, kas mīl dažādību.

Skaļās, balss dēļ ģimnazijā viņai bijis daudz jādeklamē, bet tagad zaudējusi interesi lasīt pašas dzeju. Viņas darbus nolasīja Karola Dāle.

Zenta Liepa domā, ka dzeja ir kā dziesma, ko nedzied, bet Valda Moora jūtas kā putns, kas dzied un nevar rimties. Viņa visbiežāk dzejo naktīs, nav domājusi par jaunas formas atrašanu, bet mīl dzejā vienkāršību.

Klārai Zālei jau no bērnības bijušas divas mīlestības: dzejošana un zīmēšana. Viktora Eglīša ietekmē gribējusi gleznošanu atstāt, bet tā tomēr izlauzusies, un viņa domā, ka dzeja ar gleznu var labi sadzīvot.

Karolas Dāles skolotājs bijis Apsīšu Jēkabs, kas bijis objektīvs arī tajos gadījumos, kad Karola uzrakstījusi domrakstu par tematu, kas skolotājam nav paticis. Tā kā citādi domraksts bijis labs, tad tomēr saņēmusi labāko atzimi. Karola Dāle dzīvojusi vidē, kur visapkārt bijuši dzejnieki, kas radījis sacensības prieku un vēlēšanos sevi izteikt. A. Plensners mudinājis dzejot, bet pirmos darbus nav atzinis par labiem. Spīts un vēlēšanās gūt panākumus licis viņai strādāt.

Pilnajā zālē dzejnieces lasīja savus darbus, kas formā un saturā katrai bija atšķirīgi. Arī klausītāji neskopojās ar piekrišanas aplausiem. Ņujorkas vanadžu priekšniece A. Skulte pateicās dzejniecēm, kas nav paglābjušas savu darbu augļus apcirkņos, bet nākušas sevi parādīt. ASV vanadžu priekšniece V. Freija pateicās dzejniecēm par darīto un veidu, kā tas sasniegts. Vakaru noslēdza kopīgās pārrunas pie vanadžu sagatavotām maizītēm un kafijas. Apmeklētāju pāri par 100.

V. Irbe

Jaunās paaudzes mākslinieki, no kreisās: Dainis Miczājs, Edgars Krūmiņš, Visvaldis Reinholds un Kārlis Langenfelds gatavojas kopīgai gleznu skatei.
J. Kreiļa uzņ.

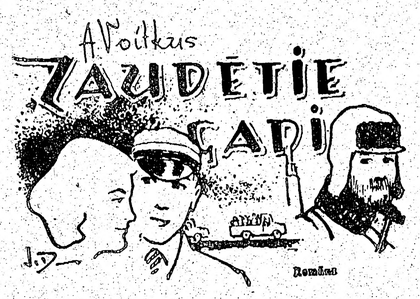

(42. turpinājums)

Vilnis jutās neveikli. Tādu viņš Bekeru nepazina. Viņa ietekmē kaut kas lauzās no citkārt mierīgā cilvēka ārā — un šis kaut kas bija netīrs un nepatīkams. Pat Rūdere izskatījās nobijusies, un viņa kausiņu rokā, kā glābiņu meklēdama, pārsēdās blakus Vilnim. Bet kā apturēt Bekera runas plūsmu? Katrs vārds vai arguments varēja viņu satracināt vēl vairāk. Vilnis nolēma izmēģināt biežī pārbauditu līdzekli: sākt skaļu sarunu ar kādu citu, iedzērušā runai vairs neveltījot uzmanību.

— Jūs domājat, ka divi, trīs mēnešos karš būs beidzies? — Vilnis jautāja Ilzei, — vai jums kāds noteikts pamats tā domāt, jeb tā tikai skaista vēlme?

— Tā mēs visi vēlamies — un tā ticēt mums liek vadonis, — Ilze atbildēja, un tad piemetināja balsī, no kuŗas nevarēja saprast, vai tā viņas nopietnība, jeb viņa ņirgājas: — viņš jau visu zina.

Nezobojies par vadoni! — Bekers neļāva sevi no sarunas izslēgt. — Viņš vienīgais, kam rūp tautas labums.

— Tautas labums?! — Ilze pēkšņi iecirtās, — tu saki: tautas labums? Vai tu vari izskaidrot, kāds labums ienācis visās tajās Gomlas ģimenēs, kuŗās tēvi vairs neatgriezīsies? Vai tās nepieder mūsu tautai? Un mēs? Kāds labums mums no tā, ka tev jāpārtrauc darbs un karjēra, un jāaiziet uz nezināmu laiku — un, varbūt pat uz visiem laikiem?

Bekers bija piecēlies kājās, un viņa piesarkušajā sejā dzirkstīja niknums.

— To es tev, Ilze, saku, un to tu iegaumē, — viņš runāja lēni un katru vārdu atdalīdams, — es nesūdzos par to, ka man jāiet krievu dubļus brist. Es nesūdzos par to, ka var notikt, ka man tur jāpaliek pavisam. Es zinu, ka tas notiek kāda liela un augsta mērķa sasniegšanas labā. Nākošajām paaudzēm pēc uzvaras būs labāk, un mēs būsim piepildījuši sava laikmeta sūtību un sagatavojuši ceļu mūsu tūkstots gadu valstij. Bet es sūdzos par to, ka vēl vienmēr mūs ņemē ir liekēži un izsūcēji, kas sevi uzskata par labākiem par citiem; iedomīgie un tā saucamie augstākie slāņi, kas mums liek viņu labā kaŗot un mirt.

— Un ko tu gribi, lai es daritu? Lai noliegtu savu ģimeni? Lai apgalvotu, ka pirms laulībām mans uzvārds nebija rakstāms ar von, bet bija tikai kāds Millers vai Meiers? Jeb man oficiāli jāpaziņo, ka esmu tagad naidā ar saviem vecākiem, brāļiem, māsām, svainiem, svainēm un tēvočiem? Tas, ka tavi vecāki bija strādnieki, tev vēl nedod tiesības prasīt, lai es kaunētos par to, ka mūsu ģimene jau paaudžu paaudzēs devusi intellektuāļus un ierēdņus!

Bekeru strīds vērtās skaļāks un nepatīkamāks. Alise Rūdere jau sen vairs nesmējās, bet kāri tvēra katru vārdu un apvainojumu, ko laulātie satraukumā un vina izraisītajā vaļsirdībā meta viens otram sejā. Brīžos, kad Ērika balss kļuva sevišķi skaļa, viņa bailīgi piespiedās Vilnim, bet arī tad viņa atgādināja skaņu uztvērēju, kas reģistrē katru izrunāto domu, lai to vajadzības brīdī atkal varētu atskaņot.

Beidzot Vilnis vairs nenocietās un piecēlās.

— Vēls, — viņš teica iespējami mierīgā balsī, — liekas, būs jāiet mājās. Paldies par jauko vakaru.

Tikai tagad Bekers attapās.

— Nē! Nekur jūs neiesiet! No jaukā vakara vēl nav bijis ne vēsts. Esmu uzvedies pavisam plēbējiski — piedodiet! Man kauns, ka nespēju savaldīties, bet jūs palieciet! Negribu šonakt iet gulēt, negribu būt vienatnē tikai ar savu sievu, jo tad mēs atkal un atkal runājam vienu un to pašu — par šķiršanos, par kaŗu, par nezināmo rītdienu. Šodiena vēl ir mūsu — un to izmantosim! Apreibināsimies tā, lai aizmirstas īstenība!

Divi stundas vēlāk Bekers atstāja sievu un viesus, un ļoti stīviem soļiem iegāja guļamistabā.

— Man vajaga tīra kabatas lakatiņa, — viņš paskaidroja.

— Es tev atnesīšu, — Ilze piedāvājās, bet Bekers neatļaidās:

— Paliec! Gan es . . . es pats . . .

Atpakaļ viņš vairs neatgriezās.

Pulkstenis bija krietni pāri pusnaktij, kad Vilnis jau sāka bažīties, ka Bekeru Ilze viņu nelūdz atkal pavadīt Alisi mājās — pārlaisto slimību un izdzertā vina iespaidā viņš šādai gaŗai nakts pastaigai nejutās pietiekami stiprs. Bet Alise nemaz vēl negrasījās atvadīties. Viņa runāja nepārtraukti un bez kādas lielas sakarības, pa starpām trallinādama vecu un jaunu grāvēju melodijas, vienmēr no jauna malkodama no vina glāzes un smiedamās par katru pašas izteiktu vārdu.

Pēkšņi viņai uznāca vēlēšanās redzēt, kas noticis ar Bekeru.

— Man jāzina, kas manam draugam ir pret mums, — viņa paziņoja, nolika glāzi un piecēlās, — kāpēc viņš mūs aizmirsis?

— Tavs draugs, droši vien, pašreiz dzīvo sapņu valstībā, — Ilze teica, — labāk netraucē, bet ļauj viņam izgulēties.

— Nemēģini mani atrunāt, — Alise neatlaidās, — varbūt viņš ir nospārdījies, un viņam salst. Man viņš jāapsedz!

— Esi pavisam mierīga; viņš noteikti atpūšas ar visām drēbēm. Nebūtu pirmā reize.

Ilzes Bekeres balsī bija nedaudz rūgtuma, mazliet īgnuma un ari drusku kauna.

— Tu tikai esi greizsirdīga, un negribi man ļaut ieiet tavā guļamistabā, — Alise smējās, bet aiz smiekliem bija saklausāma nopietnība.

Ilze neatbildēja. Viņa tikai paraustīja plecus un noskatījās kā Alise, tāpat kā Ēriks pirms neilga laika, mēŗitiem soļiem iegāja pa guļamistabas durvīm. Mirkli vēlāk bija dzirdama Alises rūpju un mākslotas sirsnības pilnā balss:

— Mans draudziņš . . . noguris . . . apsegšu tevi . . . tā . . . un tagad kājas . . . tā-tā-tā . . . jāiecej . . . vai, cik smagas kājas! . . .

Balss kļuva klusāka, pārgāja neskaidrā murmināšanā, tad pēkšņi pārtrūka pavisam, un guļamistabā iestājās pilnīgs klusums, ko ritmiskos intervallos pārtrauca smagi elpas vilcieni. Vilnis un Ilze, palikuši dzīvojamā istabā vieni, brīdi sēdēja sasprindzinātā uzmanībā, klausīdamies Alises balsī un pēc tam lielajā klusumā.

— Liekas, ka arī Rūdera jaunkundze atpūšas, — Vilnis pārtauca neveiklo klusumu, — viņa likās visai . . . hm . . . nogurusi . . .

— Atvainojiet manī uz acumirkli, — Ilze piecēlās un, noteiktiem soļiem piegājusi guļamistabas durvīm, atbīdīja sarkani-brūnos aizkarus. Ieskatījusies, viņa atgriezās un pamāja Vilnim.

— Nāciet un apskatiet: kāds aprūpējamais, tāds aprūpētājs.

Negribīgi Vilnis paklausīja. Nostājies Ilzei blakus, viņš redzēja Bekeru pašu izstiepušos visā gaŗumā vienā no gultām. Viņš tajā bija iekritis atmuguriski, gulēja mazliet pavērtu muti un elpoja īsi, un it kā ar grūtībām. Viena kāja bija apauta, bet otra, zeķē karājās pār gultas malu. Starp abām gultām bija naktsgaldiņš, un uz tā dega maza nakts spuldze. Noauto Bekera zābaku pie krūtim piespiedusi, otrā gultā diagonāliski bija atlaidusies Alise, un kājas ķermenim pierāvusi, saldi gulēja.

Vilnis pagriezās pret mājasmāti.

— Man šķiet — arī man nu tagad būtu laiks atvadīties, — viņš teica.

— Un mani ar abiem varoņiem atstāt vienu? — Ja vienu brīdi bija licies, ka arī Ilze iereibusi, tad tagad no tā vairs nekā nemanīja. Bija pagaisis arī citkārt acīs manītais aizturētais lepnums; tā vietā bija ienākusi vāji slēpta neveiklības sajūta.

— Bet . . . esmu jau tā palicis par vēlu . . .

— Par vēlu? — Ilze domīgi atkārtoja. — Par vēlu?

Pēkšņi viņa sāka raudāt.

— Jā! Ejiet — ejiet! Jums ir taisnība — par vēlu! Daudz — daudz kas ir jau par vēlu . . .

Tad viņa strauji savaldījās, norausa ar delnas virspusi asaras, un sniedza Vilnim roku.

— Sveiki. Un paldies, ka mūs apciemojāt.

Vilnis aizgāja apmulsis.

Kas bija par vēlu?

* *

Bekers pirms aizbraukšanas vēlreiz iegriezās laboratorijā. Viņa seja bija tikpat sausa un neizteiksmīga kā parasti, un skatā nemanīja ne mazākās pārvērtības. Piedzeršanos un aizmigšanu paša viesības viņš, likās, vai nu aizmirsis, vai arī neuzskatīja par kaut ko sevišķu.

— Jo labāk, — Vilnis nodomāja, — atkrīt lieka runāšana. Pietika jau no Alises taisnošanās.

Bekers staigāja pa laboratoriju it kā ko noteiktu meklēdams, bet arī tad, kad viņš no kādas atvilktnes, kā atradis, priecīgi iesaukdamies paņēma kādu piezīmju burtnīcu, Vilnis bija pārliecināts, ka Bekers klusībā, un savam raksturam atbilstoši, atvadās no telpas un instrumentiem.

Negaidot Bekers pārtrauca apskati.

— Viņa kungs!

— Jā? — Vilnis stāvēja viņam turpat līdzās.

(Turpinājums sekos)

(Nobeigums 8. lpp.)

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ FOKSTROTU
★ LĒNO VALSI
★ VALSI
★ TANGO
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA CHA-CHA-CHA.
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

G. BATCHELLER
33 Fairview Blvd., Toronto
REAL ESTATE BROKER
HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto
HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 modernas virtuves, ūdens - ejļas apkure, garāža. Pilna cena $16.900,-, iemaksa $2.500,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām 10 gadu obligācijām.

ST. CLAIR - VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ejļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Pilna cena — $14.900,-, iemaksa $2.000,-. Atlikums uz vienu atlikto 6 proc. 10-gadīgu obligāciju.

DANFORTH - BROADVIEW: Divstāvīga 6 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure. Pilna cena $12.500,-, iemaksa $1.500,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām 10 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

VALENTINE HERMANE

ĒNU ROBEŽĀS

STĀSTS

(23. turpinājums)

„Un tad?! Vai šņupis būtu lielākā nelaime pasaulē?" — spītīgi atcirta meitene, lai arī labi zinot, ka Aivaram bija taisnība un izjūtot arī mitruma vēsumu, ko pār viņas pleciem klāja slapjie mati.

„Kādēļ tu neklausi? Ko un kam gribi pierādīt?" — viņa balsī jau bija ieslīdējuši daudz maigaki toņi, un lai gan viņa mēģināja tos nedzirdēt, tie tomēr ieplūda sirdī un viņas īsā atbilde: „Neko!" jau bija drīzāk nevarīgs čuksts, nekā spītības turpinājums. Aivara siltās rokas bija atradušas viņas plecus. Vai no viņa roku siltuma jeb vispārējā tuvuma, arī viņas krūtīs ieplūda siltuma vilnis, kuŗa plūdumā viegli iedrebējās meitenes pleci, bet Aivars pārprata:

„Nu, redzi, — taču esi jau apsaldējusies!" Siltais vilnis viņas krūtīs izgaisa un tā vietā ieplūda dusmas, skropstas slēpa vilšanos un . . . kaunu. Kā viņa varēja, kādēļ viņa bija nodrebējusi no šī pieskāriena . . .

Ko viņš te nāca, ko gribēja? — Kas viņam bija par darīšanu, vai viņai sala, vai nesala . . . Viņas domas virpuļoja, bet lūpas, cieši sakniebtas, klusēja. Arī elpu vajadzēja aizturēt, lai neizlauztos vilšanās apvainojums. Bet arī viņas klusēšanu Aivars pārprata, nezinot, ka bieži vien labi domātais panāk pretējo, un arī viņa patiesi gādīgās rūpes Ausmu bija tikai saniknojušas. Viņš nezināja arī to, ka klusēšana ne katrreiz ir piekrišana, bet daudzreiz arī iekšēja sacelšanās.

Klusums var tuvināt, bet arī — attālināt, un, ja viņam nezinot, Ausma upmalē bija pienākusi viņam tik tuvu, kaut arī viņus šķira pļavas, ceļi, Ieleju māju sienas, tad tagad, kad starp viņiem bija tikai plāns krēslas plīvuris, kad elpas saltkās vienā viļņojumā, viņa bija atkal aizgājusi nesasniedzama tālumā. Viņš nezināja, kādas domas un izjūtas slēpa dzirkstošais skats, viņš zināja tikai to, ka Ausmas tuvums bija izkausējis pēdējo negribas uzcelto valni. Viņa nebija nokratījusi tā rokas, nebija atkāpusies, un ar to pietika, lai iedrošinātos viņu pieklaut tuvāk. Lepni pacelta galva nepaguva novērsties, spītīgi sakniebtās lūpas nepaspēja izvairīties, kad tām strauji pieplaka viņa sen izslāpušās lūpas dzeŗot un nespējot apmierināt dvēseles slāpes. Un, ja pārsteigumā Ausma nepaspēja atvarīt negribēto un reizē arī tik ļoti gaidīto glāstu, tad vēl vairāk viņu pārsteidza tas, ka viņas pašas rokas bija atradušas Aivara plecus, viņa pati kļāvās ciešāk un ciešāk, viņas lūpās bija izgaisis spītīgais sasprindzinājums, un tās ne tikai ļāvās glāstam bet pašas dzēra skūpsta reibumu . . .

„Ausmiņ . . . Ausmiņ . . . Ko tu ar mani dari?" Smaga, satraukta nopūta pieskārās viņas vaigam, viņa rokas negribīgi atlaidās, un strauji apgriezies, Aivars izsteidzās no istabas. Trepēs nodunēja soļi, Ausma bija palikusi viena. Virtuvē pārtrūka jautrais čalojums. Runātāji saskatījās un Silvija ieminējās:

„Laikam atkal sastrīdējušies!"

Edgars nopūtās. Bija žēl draugа, kas nemācēja apieties ar meitenēm, vajadzētu stingrāk paņemt rokās un pamācīt, bet — no otras puses, — milestība jau nav iemācāma. Tā uzklūp tieši tad, kad to vismazāk paredz un nereti arī izgaist tad, kad to gribētos ievažot visstingrāk. Tikai mamma mierīgi pasmaidīja:

„Gan jau atkal salabs, — vai nu pirmā reize . . . Kam būt, tas notiks tāpat i bez mūsu iejaukšanās . . ."

16.

„Kungs Ieviņ, — kā tas īsti ir," dzirkstošu smaidu vaicāja Ausma, „vai priekšniecībai ienākot, vai arī runājot, — mums ir jāieņem pamatstāja, jeb tas tikai attiecas uz gaŗo bikšu valkātājiem?" —

Šis jautājums viņai bija neskaidrs, bet arvien pagadījās, ka nebija vai nu laika vai izdevības to noskaidrot. Pašreiz bija brīvāks laika sprīdis un pāri viņiem neklājās drūmu notikumu ēnas. Sekretārs, kā neticēdams dzirdētam, izbrīnā pacēla uzacis:

„Ko?"

„Nudien, nezinu!" Smaidot apstiprināja Ausma. „Līdz šim arvien pasteidzos ieņemt pamatstāju priekšlaicīgi, šā vai tā, — par ļaunu tas nevarēja nākt — kā lai paliek sēžot, ja visi pārējie stiepjas vismaz collu gaŗāki? Kā tas īsti ir?"

Arņa Ieviņa neskaidrais norūciens „hm . . ." norādīja, ka viņam pašam tā būšana nebija pārāk skaidra. Vajadzēja pārdomāt. Jautrā noskaņā iegrimušie neredzēja, ka atvērtās durvis stāvēja majors Ābele, nejauši noklausoties sarunu. Viņš mēģināja slēpt smaidu, ko izraisīja Ausmas jautājums, bet tas viņam neizdevās. Brīdi vilcinājies, viņš klusi atkāpās un atkal tuvojās kancelejas atvērtām durvīm cietāku, stingrāku soli. Nekas viņa sejā nenorādīja pirmitējā smaida pēdas. Nodevis dežūrantam telefonogrammu, viņš pārlaida skatu vingri stieptajiem augumiem un atkal izgāja. Darbs atsāka ritējumu, bet majora Ābeles lūpu kaktiņos iezīmējās smaids. Viņa saimē bija atgriezies dzīvīgums, dzīves prieks. Par savu saimi viņš domās dēvēja visus savus darbiniekus, un patiesībā jau viņi visi arī bija tikpat kā viena saime. Vieni prieki, vienas rūpes un bēdas. Tāpat kā pārējie, arī viņš klusībā priecājās par Ausmas negaidīto atplaukšanu. Meitene bija pelnījusi vairāk gaišu brīžu, un tie nu bija apvijuši viņas ikdienu, bet cik ilgi?

Ausmas pārvērtība nepalika noslēpums nevienam, bet ne tā ar Zelmu. Tumšās acis apvija vēl tumšāki loki, pat paviršam vērotājam nevarētu palikt nemanīta meitenes nervozitāte. Ja kādreiz bez noteiktas vajadzības viņa reti kad ienāca kancelejā, tad tagad izvairījās palikt viena savā darbistabā ilgāk kā nepieciešams, un nereti tulkojumu paveica pie kāda no brīvajiem galdiem kopā telpā. Viņu satrauca ikviens tālruņa zvans, ikviena svešinieka ienākšana.

Kas viņu nospieda? Likās, ka viņa gribēja atbrīvoties no vēl neatklāta „kaut kā", tikai nevarēja izšķirties, kam, ja vispār kādam, drīkstēja atklāt savu noslēpumu. Šeit nebija neviena, ko viņa varētu saukt par draugu. Kādreiz likās, ka tie visi bija „zem viņas", vientiesīgi, neizglītoti lauķi, kuŗi bija jāpacieš, ar kuŗiem bija jāsadzīvo, neko vairāk. Mierīgos pārdomu brīžos viņa bija nākusi pie slēdziena, ka tikai Ausma bija maliet citādāka nekā pārējie. Tai bija spriganums, bezbailība, atjautība. Viņa bija pat nonākusi tik tālu, ka atzina vairākas kopējas raksturа īpašības ar Ausmu, bet, kas pie pašas likās dabiski un pašsaprotami, tas pie citiem bija — nekaunība, iespītēšanās. Viņa pati bija diezgan klusībā vērojusi un analizējusi Ausmu, bet nojauta arī to, ka Ausma darīja to pašu, un tas Zelmu kaitināja. Gan pēdējā laikā starp viņām valdīja pamiers, tad tomēr, arī nekas vairāk, kā tikai pamiers. Jo gaišāka atplauka Ausmas sirds, jo tumšākas ēnas pārklāja Zelmas ceļu, bet šķita, ka neviens to neredzēja, nenojauta.

Ausmas aizdomas, vismaz pagaidām, izklīdināja pēdējo dienu jaunā, vēl nepazītā noskaņa, kas vēl neredzētā krāšņumā atplauka Aivara skūpstā un padziļināja ar ikvienu jaunu tikšanos. Bet, ja arī priekšnieka saime bija it kā iegrimusi savā mazajā pasaulītē, tad tomēr majors Ābele redzēja, zināja un nojauta daudz ko. Viņš gaidīja tālākos risinājumus, stāvēja nomodā par saviem uzdevumiem, pienākumiem, kuŗi ne vienmēr bija patīkami. Kā viņš bija atklājis Zelmas noslēpumu? Varbūt sākumā tā bija tikai brīdinošā nojauta, aizdomas. Nojauta viņu vēl nekad nebija pievīlusi, aizdomas apstiprināja pie Veras atraŗtā, šķietami nenozīmīgā zīmīte ar Zelmas rokrakstu. Viņš nezināja, kas bija spiedis šo apdāvināto un glīto jaunavu pieslieties ienaidnieku nodomu veicinātājiem, fakts palika, — Zelma Poga bija viņu nodevēja.

(Turpinājums sekos)

AIZ DZELZS PRIEKŠKARA

(mo) Austrumvācijas komunistu valdība sākusi izlikt mīnas robežjoslā ar Rietumvāciju, līdzīgi Čechoslovakijai un Ungārijai. Pirmais mīnu lauks nule atklāts ziemeļos no Helmštedtes, auto ceļa uz Berlīni tuvumā, ir 3 km gaŗš un 250 m plats.

Novērotāji Rietumvācijā pieņem, ka mīnu lauku skaits palielināsies, lai apgrūtinātu bēgšanu uz rietumiem.

☆

Pēc neveiksmīga bēgšanas mēģinājuma Potsdamas tuvumā tika apcietināti vidusskolnieki. Kaut gan tas noticis jau septembŗa beigās, gadījums atklātībai kļuva zināms tikai 19. oktobrī.

Skolas direktors draudēja jauniešus ievietot koncentrācijas nometnē, gadījumā, ja viņi tagad atsacītos „brīvprātīgi" iestāties Tautas armijā. Savā runā direktors uzsvēris, ka šādu elementu pāraudzināšanai Potsdamas tuvumā vien atrodoties trīs koncentrācijas nometnes.

Pēc pārbaudītām ziņām izriet, ka arvien vairāk gados jauni cilvēki — par traušanos no komūnisma ietekmes un izvairīšanos no līdzdarbības komūnistu organizācijās, nozūd no vidusskolām, augstskolām un darba vietām.

Autentiskas ziņas apstiprina, ka tie visi ievietoti koncentrācijas nometnēs.

☆

Kopš š. g. 16. oktobŗa ārstiem un zobārstiem Austrumvācijā aizliegts izrakstīt receptes Rietumvācijā vai Berlīnes rietumu daļā ražotiem ārstniecības līdzekļiem. Pirms šī datuma tas, ierobežotos apmēros, vēl bija iespējams.

☆

Pārejas punktā uz Austrumberlīni nesen tika apcietināts un aizsūtīts uz nezināmu vietu 52 g. v. žīdu tautības Holandes pavalstnieks Kurts Goldštaubs. Viņš bija ceļā pie sava Austrumberlīnē dzīvojošā drauga, apsveikt to dzimšanas dienā. Goldštaubs Hitlera laikā koncentrācijas nometnē pavadīja 4 gadus.

☆

Austrumvācijas robežsargi Gifhornas tuvumā nesen no paslēpņa smagi sašāva Westfālische Rundschau galveno reportieri Kurtu Lichtenšteinu. Tautas policisti smagi ievainoto caur dzeloņdrāšu žogu pārvilka Austrumvācijas pusē, kur viņš pēc nedaudz minūtēm mirā. Notikums izsaucis lielu sašutumu žurnālistu aprindās.

POĻU PROFESORA ĶECERĪGĀS IECERES

Profesors Adams Šaffs, izcils poļu marksisma teorētiķis, publicējis seriju stāstu, kuŗos aicina komūnistisko valstu valdības uz demokratizāciju.

Pēc Šaffa apgalvojuma, tas, ka komūnistiskās valstīs valda diktātūra, dragā viņu prestižu un stāvoklī pasaulē, un dod kapitālistiskām demokratijām priekšrocības, kādas tās nepelna.

„Gausais demokratijas pieaugums komūnistiskās zemēs stiprina kapitālistu valstis. Lielākais propagandas trumpis kapitālistu rokās", raksta prof. Šaffs, kas vada marksisma katedru Varšavas universitātē, „ir brīvības trūkums komūnistiskās zemēs, it sevišķi personīgas brīvības trūkums."

Pēdējā profesora stāstu serija ir turpinājums viņa publicētiem profesora ķecerīgām iecerēm nav stāstiem šā gada pavasarī par bilsta ne zilbite, ja par demokratizēšanu neskaita vecā saukļa novecojušās marksisma teorijas atjaunošanu. Šaffs ieskata, ka — „proletāriāta diktātūras" izmešanu no partijas statūtiem. Bet kapitālistisko demokratiju humānismam jāstāda pretim „īsts sociālistiskais humānisms". Jāizdē Staļina laikā ievestā patiesības kropļošana, ko uzskatija par valsts politikas sastāvdaļu un nepieciešamību.

„Pieredze tomēr mums māca, ka pie tādiem apstākļiem un to secībā mēs demokratijas procesu ne paātrinām, bet palēninām." Kapitālistiskās valstis izsauc mūs uz sacensību, un mums šis izaicinājums jāpieņem. Kapitālisti vervē sev piekritējus ar brīvības solījumiem. Mums jādod cilvēkiem plašāka brīvība par viņu, kapitālistu, piedāvāto.

Mūsu pašu sabiedrībā jāpanāk jo plašu tautas masu līdzdalība ne tikai dažādu jautājumu apspriešanā, bet arī šo jautājumu izlemšanā un izpildīšanā. Mums jāpastiprina cīņa ar birokratisma izpaudumiem un valdošā aparāta noslieci izolēties no tautas." — Tiktālu poļu profesors-marksists. Zēl, ka šis profesors arī šoreiz būs pūlējies par velti.

Nupat Maskavā notikušajā kompartijas 22. kongresā pieņemtos partijas jaunos statūtos (ustavā), par kuŗu autoru lepni dēvē „visu zinošo un gudrajo gudrāko" Ņikitu, par šādām pro-

H. Kosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
● IZĪRE TV par $8.- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

VICTORY THEATRE EXOTIC GIRLESK
IK NEDĒĻAS UZSTĀJAS
SLAVENĀKĀS REVIJU ZVAIGZNES.
Katru piektdienu jauna programma un filma.
Uzrādot šo sludinājumu, divām personām ieeja ar vienu biļeti.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

SWISS CANADIAN MEAT & SAUSAGE VEIKALS,
1622 un 1148 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķiŗņu desas, uzkožamos, delikateses. Tāpat liela saldumu izvēle. Laipna apkalpošana. Runājam vāciski.

Watson's
BIKINI
AKTĪVIEM ZĒNIEM UN VIRIEŠIEM.
WATSONS Bikini ir ērtas un labi valkājas. Šī tipa biksītes ir divu veidu: 100% nailona ieaudums — labākās kvalitātes ķemmēta kokvilna. Jostas vieta un bikšu gali caurausti un labi pleguloši. Izturīgas. Baltā, zvaigņu zilā, sarkanā un melnā krāsā.
30-W-1

ARTURS VOITKUS

CEPURE

HUMORESKA

Inženieris Nīgurs bija labs cilvēks pusmūža gados, precējies, bez bērniem, bet ar vienu nelaimi: viņš nepazina cilvēkus. Kas Pēteri satika pirmo reizi, tie viņu slavēja: patīkams sarunu biedrs, nav ne lielīgs, ne iedomīgs. Nākošajā reizē domas, turpreti, mainījās, — Aizgāja garām, piepūties kā pārpildīts autobuss, — jaunie paziņas sūdzējās par Pēteri, kad tas tiem uz ielas skatījās garām kā svešs.

Ja Pēteris būtu bijis ārsts, advokāts vai mācītājs, viņš būtu sen zaudējis pēdējo klientu, pacientu vai draudzes locekli. Neviens, kam daudz maz pašcieņas, taču neietu pie tāda ārsta vai advokāta, vai nepaliktu pie tāda mācītāja, kas, trešo vai ceturto reizi tiekoties, nevis laipni smaida un atceras kopā pavaditos brīžus, bet nopietnu seju sniedz preti roku un saka:

— Atļaujiet iepazities. Esmu Pēteris Nīgurs.

Reiz Pēteris viesībās jautāja kādam patīkamam kungam, ko domājās jau kādreiz agrāk redzējis, bet kam, protams, vairs nevarēja atcerēties vārda, vai tas nav kaut kur manījis mājastēvu Kalniņu. No negaiditās smaida sasalšanas patikamā kunga sejā Pēteris saprata, ka tas pats vien ir kungs Kalniņš.

Darbā šī vājība Pēteri netraucēja. Kluss un apmierināts viņš sēdēja pie sava galda, izdarīja aplēses un priecājās, ka ar apmeklētājiem jācīnās citiem. Ar skaitļiem viņš bija pa draugam, jo tos pazina visus.

Mājās, turpreti, bija citādi. Sieva viņam bieži pārmeta, ka pazīstamus cilvēkus nepazīdams un laikā nepasveicinādams, Pēteris apgrēkojies pret labiem tikumiem.

— Ja tu nevari cilvēka seju atcerēties ar vienas reizes uzskatīšanu, tad skaties pa divi un trīs lāgi, bet mēģini iemācities, kāds katrs izskatās, — sieva pukodamās mācīja.

Padoms bija labs, un Pēteris to centās ievērot, bet panākumu nekādu lielu nebija. Dažreiz viņam izdevās, bet dažreiz viņam misējās.

Kad Pēteris reiz bija aizgājis nesveicinādams garām tā vira sievai, kas viņus bija izgalvojis uz Kanadu, Nīgura kundzes mērs bija pilns:

— Kauns! — viņa bija tuvu asarām. — Ja tu nevari atcerēties visa ģimja uz reizi, tad iesakties kādu detaļu, kādu īpatnību, kas cilvēku atšķir no cilvēka, bet šītā laudis drīz sāks domāt, ka tev augšas stāvā visi logi vaļā.

Pēteris centās, bet viss, ko viņš sasniedza, bija dažs izbrīnas pilns skats, kad viņš kādam, ko noturēja par labu paziņu, uzsita uz pleca un laipni apvaicājās par tā labklājību.

Viss vēl bija kaut cik ciešami, kamēr Nīguri dzīvoja pilsētas centrā lielā dzīvokļu mājā, kur cilvēki cits cita nepazina, un kaiminš kaimiņa nemeklēja, bet lieta kļuva ļauna, kad viņi iegādājās savrupmāju vienā no pilsētas jaunceltņu rajoniem. Te cilvēki bija jāpazīst, gribi vai negribi. Jau pirmajā nedēļā sieva, kas pa dienu dzīvoja mājās, viņu bija iepazistinājusi ar kaimiņienēm, un tās, savukārt, ar saviem vīriem. Pēteris, iepazistināts, ik reizes apgalvoja, ka par to priecājas. Tie bija meli. Viņš nepriecājās.

Ceturtajā vai piektajā vakarā sieva viņu veda iepazistināt ar Brauna kundzi.

— Noskati nu šito labi, — viņa teica, — tās vīrs ir apgabala domnieks pilsētas valdē, un pati viņa te visu vada. Ļoti darbīga dāma — strādā gandrīz visās organizācijās. Ar to jābūt pa draugam.

Pēteris noskatīja Brauna kundzi, cik labi varēdams, un apņēmās sveicināt, kad un kur vien sastaps.

Lai taupītu nervus un savu auto, Pēteris uz darbu brauca autobusā. Lai izvairītos no nepatikšanām, ka nepasveicina pazīstamus cilvēkus, Pēteris autobusā, savukārt, nekad neskatījās apkārt, bet kā ieklupa, tā tūliņ iedziļinājās laikrakstā. Apkārtnes nelievēršana un laikraksta lasīšana, diemžēl, padziļināja ne tikai Pētera pasaules uzskatu, bet arī plaisu ar sievu. Viena otra jaunā draudzene bija sūdzējusies:

— Jūsu vīrs lepns. Pat virsū nepaskatās.

— Lepns! — Pēteris izmisis taisnojās. — Es un — lepns! Ja es viņas pazītu, — pa trīs reizes pasveicinātu!

— Ja neesi drošs, vai pazīsti, vai nē, tad vismaz pasmaidi. Ja būsi pazīstams, tev atsmaidīs, un tad varēsi sveicināt. Tev grūti pasmaidīt?

Smaidīšana nekādu īpašu grūtību neradīja, un Pēteris sievas padomu centās ievērot. Autobusā iekāpis, viņš uzmanīgi acim vispirms izstaigāja visas tuvākās līdzbraucēju sejas, un, ja vien kādā pamanīja kaut ko tādu, kas ļāva domāt, ka viņš pazīts, Pēteris tūlīt sāka plati smaidīt un cēla cepuri. Dažreiz viņam laimējās, bet dažreiz laipnā seja, Pētera smaidu redzot, pēkšņi sastinga un novērsās.

Sekojot sievas norādījumam, Pēteris centās ievērot ne tikai atsevišķas īpatnības cilvēku sejās, bet arī apģērbā. Tas bija pat vieglāk, jo sejas, kā Pēterim likās, visiem cilvēkiem bija vienādas, bet apģērbs — dažāds. Kādas tur bija atšķirības! Krāsa, forma, kvalitāte — cik tur vien nebija kombināciju! Un kur tad dāmu cepures! Tās nekad nebija vienādas — par to gādāja dāmas pašas, jo tas būtu kauns un negods, ja divi draudzenēm cepures gaditos līdzīgas. Tur bija riteņi un blodiņas, neredzama auduma zili, zaļi un dzeltāni mākoņiši, torņi un putnu lizdas, puķu dobes un pazemes dzelzceļi, lielgabali, bērnu ratiņi un atombumbu mākonim līdzīgi veidojumi. Tāpēc Pēteris sevišķu vērību veltīja cepurēm.

Tā bija kļūda, jo jau vecos laikos teica: neskati vīru no cepures. Protams, Pēterim par attaisnojumu varēja noderēt tas, ka sakāmvārds runā par vīru, ne dāmu cepurēm, bet arī tas Pēteri gluži bez vainas neatstāja. Tauta zina, ko runā, un gadsimtos nobriedušas atziņas nedrīkst ar vieglu roku atbīdīt. Un ja sakāmvārds min tikai vīrus, tad tas nav tāpēc, ka sacītais attiektos tikai uz stipro dzimumu, bet valodas skaistuma labā, jo tajos laikos, kad šo sakāmvārdu kala, sievas lietāja lakatus, bet meitas vainadziņus. Kā izklausītos, ja teiktu: neskati vīru no cepures, sievu no lakata un meitu no vainaga? Tas būtu ne tikai par garu, bet — īpaši pēdējais varētu pat radīt pārpratumus un nesaidrības.

Tas Pēterim bija jāzina.

Kādā pēcpusdienā, no darba atgriežoties, Pēteris autobusā uz pretējā sola pamanīja agrāk redzētu cepuri — lielu baltu riteni ar tādu kā maliņu tīklu sejai priekšā. Kad cepure mazliet pagrozījās, Pētera acis sastapās ar cepures īpašnieces acīm, un viņš pēc jaunā paraduma mazliet pasmaidīja: ja būs pazīstama, tad dāma atsmaidīs. Nebūs — nesmaidīs, bet viņš būs drošs, ka atkal nav apgrēkojies.

Dāma atsmaidīja un teica:

— Hallo, Piter! How are you?

Viņš bija trāpījis, un jutās lieliski. Mājās Pēteris piedzīvojumu atstāstīja sievai, un tā viņu uzslavēja:

— Tas labi. Tā, redzi, vajag! Kas tā bija?

To Pēteris nezināja. Viņam tā bija baltā cepure.

Nākamajās dienās Pēteris nevienas paziņas autobusā nesastapa. Kā parasts, viņš citīgi pētīja ikvienu ienācēju, un laiku pa laikam kādai uzsmaidīja, bet panākumu nebija. Daža reta druskā tā kā atsmaidīja pretī, cita, kā minstinādamās, paskatījās viņā pa otram lāgam, bet lielais vairums vienaldzīgi lūkojās gaŗām un Nīgura smaida nemaz neredzēja.

Sieva starplaikā bija noskaidrojusi, ka dāma ar balto riteni galvā bijusi Lilija Brauna. Sieva Pēteri tāpēc vēlreiz uzslavēja:

— Ja tu tā turpināsi, mēs kļūsim populāri. Centies.

Pēteris jutās kā varonis.

(Nobelgums sekos)

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

TERCIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

RTH - BROADVIEW: Divstāvīga 6 kiegeļu māja, eļļas apkure. Pilna ce- emaksa $1.500,-. Atlikums uz jaunām gadu obligācijām.

LVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

ERĪGĀS IECERES

ublicētiemfesora ķecerīgām iecerēm nav asarī par bilsta ne zilbīte, ja par demokra- teorijas tizēšanu neskaita vecā saukļa skata, ka — „proletariāta diktatūras" izme- ju humāšanu no partijas statūtiem. Bet „ists so- so luksa lietu gaišais vadonis it ". Jāizniviegli var atjauties, it sevišķi ap- ā patiesizinoties, ka ar šiem jauniem sta- katija par tūtiem, vēl Ņikitas dzīves laikā, ju un ne- „jāiezārko brīvā pasaule". Mums nav jāatkārto, ka meliem, patie- ms māca, sībai un brīvībai, komūnistu em un to traktējumā ir pavisam cita jēga as proce- un nozīme. lēniņam." s izsauc Ja šādas patiesības un brīvī- mums šis bas meklēšanu ieteic poļu profe- Kapitā- sors-marksists, kas ticamāk, tad us ar brī- tas ir jauns komūnistu propagan- ms jādod das un taktikas paņēmiens (tādi ba par vi- būtībā ir arī jaunie statūti), „ka- to. pitālistu tauriņu" satveršanai ko- jāpanāk mūnistu ķeselitē. lidzdalība jumu ap- autājumu Brīvai pasaulei par nelaimi un ā. Mums kaunu šinīs, gan sarkano profe- pirokratis- soru, gan citu brangi trenētu spe- valdošā cu izkārtās un vadītās komūnis- s no tau- tu ķeselitēs laiku pa laikam ie- profesors- krīt jo krietni lomi. profesors par velti. Mūsu uztverē, komūnistu pūde- otikušajā lim var daļēji vai pavisam no- ā pieņem- griezt spalvu, izrobot vai apcirpt statūtos ausis, nogriezt vai pagarināt asti, oru lepni tomēr suņa lops šīs pūdelis ir gudrajo un paliks. ādām pro-

Par pašiem statūtiem plašāk citreiz.

Fas.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

CALLA

727 Danforth Ave., Toronto.

HO 6-9911.

ĀTIGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.

TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.

PIEGĀDE MĀJĀS.

ir bija ri- priekšā. Kad cepure mazļiet pa-
ižama au- grozījās, Pēteŗa acis sastapās ar
āni māko- cepures īpašnieces acīm, un viņš
das, puķu- pēc jaunā paraduma mazliet pa-
zceļi, liel- smaidīja: ja būs pazīstama, tad
atombum- dāma atsmaidīs. Nebūs — ne-
eidojumi, smaidīs, bet viņš būs drošs, ka
u vērību atkal nav apgrēkojies.

Dāma atsmaidīja un teica:

— Hallo, Piter! How are you?

Viņš bija trāpījis, un jutās lieliski. Mājās Pēteris piedzīvojumu atstāstīja sievai, un tā viņu uzslavēja:

— Tas labi. Tā, redzi, vajag! Kas tā bija?

To Pēteris nezināja. Viņam tā bija baltā cepure.

Nākamajās dienās Pēteris nevienas paziņas autobusā nesastapa. Kā parasts, viņš cītīgi pētīja ikvienu ienācēju, un laiku pa laikam kādai uzsmaidīja, bet panākumu nebija. Daža reta drusku tā kā atsmaidīja pretī, cita, kā minstinādamās, paskatījās viņā pa otram lāgam, bet lielais vairums vienaldzīgi lūkojās gaŗām un Nīgura smaida nemaz neredzēja.

Sieva starplaikā bija noskaidrojusi, ka dāma ar balto riteni galvā bijusi Lilija Brauna. Sieva Pēteri tāpēc vēlrelz uzslavēja:

— Ja tu tā turpināsi, mēs kļūsim populāri. Centies.

Pēteris jutās kā varonis.

(Nobeigums sekos)

TRADICIONĀLĀ

MĀRTIŅU BALLE

š. g. 4. novembrī, plkst. 8 vakarā, PALACE PIER deju zālē, 1 Lakeshore Rd., Ontario ezera krastā, Toronto.

Laba deju mūzika ar eiropejisku noskaņu.

BUFETE. ROZES. MĀRTIŅU ZOSS

Ieeja $ 2.00 (ieskaitot galdiņu).

VISUS LAIPNI IELŪDZ: DV TORONTO NODAĻA

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ

izrāda sestdien, š. g. 11. novembrī, plkst. 19.30, Toronto, Sv. Andreja baznīcas zālē

L. FODORA

GATAVĪBAS APLIECĪBA

Režisors: Dz. Pūpēdis. Dekorātore: Ilze Rūdolfs.

Lugā dziesmu iedzied vokālais ansamblis LIGA.

Biļetes: $2.00 un $1.50 iepriekšpārdošanā LATVIJA AMERIKĀ kantorī un LOTUS puķu veikalā.

Skolēniem līdz 12 gadiem pūscena. Kara invalīdiem ieeja brīva.

MONTREĀLAS DAUGAVAS VANAGU NODAĻAS

11. GADA SVĒTKU UN LĀČPLĒŠA DIENAS ATCERES SARĪKOJUMS

sestdien, 11. novembrī, plkst. 7 vakarā, 4626 Sherbrooke St. West, Victoria Hall augšējā zālē.

Programmā: Toronto vīru dubultkvarteta "KALVIS" KONCERTS.

Lāčplēšu godināšana. Mārtiņu BALLE.

Ieejas maksa: Koncertā I vietā — $2.00, II vietā n balkonā $1.50. studentiem un skolēniem $1.00.

Ieejas maksa: BALLĒ — $1.00

Lāčplēšiem sarīkojumā ieeja brīva.

ZILĀ APLOKSNE

Stāstījums par Latvijas pretizlūkošanas aģentu bīstamajām gaitām.

280 lapas puses, glīti iesieta, cena $ 3.75.

Pieprasiet savā grāmatnīcā vai pasūtiniet apgādā

TĒVIJAS SARGS,

10 Widmer St., Toronto 2-B, Ont. Canada.

NOTARS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

DRĒBNIEKS

A. SILAVS

128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.

Tel. RO 2-1370, Toronto.

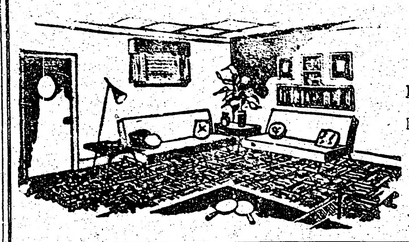

GRĪDU — GRIESTU — SIENU

TILES

LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS

Bezmaksas piegāde un aprēķini. Informācija latviešu valodā.

ASPHALT SERVICES LTD.,

702 WESTON RD.

RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

THE FESTIVAL RESTAURANT,

Madison Sq. Hotel,

40 East 26th Street & Madison Ave.,

Ņujorkā,

tel. MU 3-2929.

● Vieta, kur latviešu organizācijas satiekas un pusdieno.

● Telpas visādiem sarīkojumiem.

WALTER STEPONIS.

ARLINGTON DISCOUNT

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMI

KONTINENTĀLAS GULTAS — pilnīgi jaunas	$19.95
STIEPĻU MATRAČI — visjaunākie	14.95
GUĻAMISTABAS IEKĀRTAS — pēc izvēles	59.50
GUĻAMDIVĀNI divi personām	39.50
Labākās kvalitātes MATRAČI — regulārā cena tagad dabūjami par	59.50 29.50
KUMODES	14.95
ARBORITA GALA, KAFIJAS GALDS	7.95
GRIDAS LAMPAS	12.95
CHROMA KOMPLEKTS	24.95
GULTAS un ATSPERES	10.00

DIVI VEIKALI TORONTO.

778 St. Clair St. W. LE 2-5651

394 Roncesvalles Ave., LE 6-6236

Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem. ★ Ātra piegāde.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!

802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.

KANADAS DAILAMATNIEKU SAVIENIBAS SALONS.

LOTUS

Milda's FLOWERS

Piedāvā:

● Grieztus ziedus un ziedu sakārtojumus dažādām vajadzībām.

● Podu puķes un tropiskos stādus.

● Keramiku, ādas un sudraba izstrādājumus un audumus.

765 THE QUEENSWAY — TORONTO 18, Ont.

Tel. CL 5-7233.

Erta parkošana. Piegādā mājās katrā laikā Toronto pilsētā.

M. M. Bērtulsoni.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

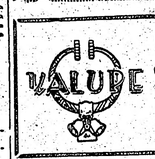

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS

Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām

19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.

HO 3-1008.

PIEPRASIET KATALOGU.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

piedāvā DV Grāmatnīca

A. P. Mierkalns — MILAS UNIVERSS ...dzejoļi	$3.50
A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns	$3.20
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STASTI	$4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — dzejas	$2.95
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU	0.90
Māc. A. Ozols TICIBAS MĀCIBA, 3.—4. kl.	1.50
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA	$4.80
L. Pērļupe — ZAĻOJOSAIS ZARS — romāns	$3.60
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns	$3.60
K. Zariņš — KAUGURIESI — romāns	$4.00
Anšl. Eglītis — MALACHITA DIEVS, romāns	$4.50
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi	$2.85
Velta Snikere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPĀRNI — romāns	$3.90
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJEJI — atmiņas	$5.50
M. Zeberiņš — ZELTA LIELCEĻI — romāns	$5.50
T. Zeltiņš — SKUMJĀ PASE — dzejoļi	$3.00
Z. Mauriņa — DZELZS AIZBIDŅI LŪST	$5.00
Z. Mauriņa — DIVAS KULTŪRAS SAKNES	$2.40
Dr. T. Dūlija — DEGOŠAIS KALNS — romāns	$4.50
Kristine Arnoti — DIEVS IR AIZKAVĒJIES — romāns	$2.95
Aleksandrs — ZILĀ APLOKSNE — spiegu gaitas	$3.75
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, stāsti un noveles	$3.20
A. Brigadere — KVĒLOSĀ LOKĀ — romāns I-II	$6.00
Ž. Žonģo — PASAULES DZIESMA — romāns	$3.80
F. E. Sillanpē — VĪRA CEĻŠ — romāns	$3.20
K. Hamsuns — SIEVAS PIE AKAS — romāns	$3.80
J. Cirulis — MŪZIKANTA PIEZĪMES — atmiņas	$3.60

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

REALTOR

BĒRZIŅŠ

Realty Limited

REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC

NEKUSTAMI IPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.
APDROSINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi u. c.

LE 4-8447
316 Harboard St.,
TORONTO

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.

HO 6-3800, 445 Pape Ave.

KLĀJ VIESĪBU GALDUS, piegādā mājās.

E. JIRGENS, tel. RO 7-6044, Toronto.

IZDARU APMETUMA DARBUS, kā arī lieku GRIESTU PLĀKSNES (TILES).

MĒRENAS CENAS

Zvanīt pēc plkst. 2 p. p. 766-5825, Toronto.

SPECIĀLI NAUDAS PĀRVEDUMI UZ PADOMJU ZEMĒM

Vienīgā licencētā un nodrošinātā. ★ Pilnīgi garantēta. ★ Tuvāka izziņa

GRAMERCY

744 BROAD ST., NEWARK, N.J.

Dibināta 1947. gadā.

STEIDZAMI PĀRDOD

SKAISTU, TĪRU 5 ISTABU MĀJU

DUFFERIN - BLOOR rajonā.

Jauna apkure. Cena tikai $8.000.-.

Atsevišķi pārdodamas visas mājas istabu iekārtas zviedru stilā.

LE 2-3867, Toronto.

Queen - Broadview raj.

IZĪRĒJAMAS

2 nemēbelētas istabas un virtuve. Parkošanas iespējas.

Zvant pēc plkst. 6 vakarā. HO 3-7640, Toronto.

Danforth - Pape rajonā

IZĪRĒJAMS

glīts dzīvoklis — 2 istabas, virtuve ar elektr. plīti un ledusskapi.

Zvanīt HO 6-7521, Toronto.

Danforth - Pape rajonā

IZĪRĒJAMAS

1 vai 2 mēbelētas istabas ar vārīšanas iespējām.

Zvanīt vakaros — HO 6-6796, Toronto.

Bloor - Runnymede raj.

IZĪRĒJAMA

gaiša mēbelēta istaba, piemērota vieniniekam / cei, ar virtuves lietošanu.

Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā. RO 9-1291, Toronto.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRIDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-3183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citu LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.

● Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ●

Pasteidzaties! Pasteidzaties! Pasteidzaties!

Mēs nosūtām nekavējoties par konkurences cenām

ZIEMSVĒTKU DĀVANU SAINUS

JŪSU PIEDERĪGIEM VAI DRAUGIEM UZ IKKATRU VIETU PAD. SAVIENĪBĀ

Kažokus. ● Mēteļus. ● Uzvalkus. ● Kleitas. ● Kažokādas zābakus. ● Kažokādas cepures. ● Kažokādas cimdus. ● Ādas mēteļus. ● Vilnas zeķes. ● Adītas drēbes. ● Apakšveļu. ● Dāmu zeķes. ● Šalles. ● Lakatus. ● Kaklasaites. ● Nailonu.

MĒS ĪPAŠI IETEICAM:

Mantas, ko var pārdot ikkatrā valsts oficiālā veikalā, dodot jūsu piederīgiem 10 rubļu par katru jūsu dolaru.

● Samta gultas pārklājus.
● Samta gultas pārvalkus.
● Samta sienas segas.
● Šveices spilvenus.

Izsūtām katalogus uz pieprasījumu par brīvu.

LAMPERT & POLIMEX CO.

47, Harrington Rd., London, S. W. 7.

ENGLAND

LATVIEŠU AMERIKĀ

MODERNĀ

SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINAJUMUS:

● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINAJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

● *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarinājumam (Nevajadzīgo svītroj).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāči, 101 Brightwater Court, Brooklyn 25, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE

LIMITED REALTORS

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ

982 DANFORTH AVE., TORONTO.

Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

DANFORTH - PAPE: 10 istabu atsevišķa dubultkieģeļu māja ar garāžas iespējām, ūdens - eļļas apkure, liela virtuve, vannas istaba. Māja labi uzturēta. Cena $15.900,-.

EGLINTON - BIRCHMOUNT: Jauns 6 istabu dubultkieģeļu bungalovs ar profesionāli izbūvētu vienas guļamistabas dzīvokli pagrabā, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 četrdaļīgas vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš. Tuvu satiksmei un skolām. Iemaksa $4.500,-.

DANFORTH - PAPE: Divas mājas, trīs garāžas un darbnīca (25 x 42 pēdas). Pārdod kā vienu īpašumu. Izdevīgs pirkums. Tuvākai informācijai lūdz zvanīt.

Apgādājam ar ērtiem nosacījumiem naudu iemaksām par zemiem procentiem.

†

JĀNIS PRĪVERTS

no Platones pagasta Ūdru mājām, dzimis 1901. gada 27. jūnijā, miris 1961. gada 1. novembrī, Toronto.

Izvadīšana 3. novembrī, plkst. 7 vakarā no Cook bēru mājas (Bloor / Christie).

. . . Un lēni apklust sapņu dzirnas,
no asarām kļūst valga acs.

SIEVA.

†

Pēc grūtām ciešanām aizgājis mūžībā

KĀRLIS ZIVERTS

š. g. 21. oktobrī, Niagarā.

Dziļās sērās

ANKURU un GRAVAS ĢIMENES.

Daugavas Vanagu sporta kluba finālisti piektdien, 27. oktobrī apbalvoja divus jubilārus — R. Kadiķi un E. Kudrašovu, kuri atskatījās uz sportā pavadītiem 25 gadiem, tāpat arī sešus labākos cīnītājus par pēdējos gados iegūtām uzvarām. 1. rindā no kreisās: A. Alksnis, A. Grinbergs, R. Kadiķis, A. Kudrašovs, A. Borduško, D. Blaubergs; 2. rindā: V. Lukovskis, E. Petmanis, B. Herebergs, H. Mecs, K. Gulbis, J. Vilmanis, H. Gailis, J. Pavārs, A. Namgauds un A. Sudmalis. J. Kreiļa uzņ.

SPORTS

Peldēšanas meistarsacīkstes tuvojas

Kanadas I latviešu peldēšanas meistarsacīkstēm jau pavēlkti visi priekšdarbi, un rīkotāji — Latviešu sporta apvienība Kanadā — dalībnieku rindās priecāsies redzēt mūsu jauno peldētāju saimi.

Sacensības notiks West-End YMCA's peldbaseinā (College) un Dovercourt Sts.) sestdien, 11. novembrī, plkst. 15.00.

Sacensību programmā, kā meitenēm tā zēniem, ir šādas disciplīnas un dalībnieku vecuma grupas:

1950. gadā dzimuši un jaunāki — 50 jardu brīvā stilā; 1949. — 1948. — 1947. gados dzimuši — 50 jardu brīvā stilā un 50 jardu uz muguras; 1946. — 1945. — 1944. g. dzimuši — 100 jardu brīvā stilā un 50 jardu uz muguras. 1943. gadā dz. un vecāki — 100 jardu brīvā stilā un 100 jardu uz muguras. Senioriem (virs 30 gadiem) — 100 jardu brīvā stilā un 100 jardu uz muguras.

LSAK gādājusi par balvām uzvarētāju apbalvošanai, un sacensības vadīs J. Pālens ar palīgiem.

Uz meistarsacīkstēm aicināti ne tikai Toronto latviešu peldētāji, bet arī visi pārējie, kuriem vien iespējams Toronto ierasties.

Sacīkstes ir galvenā kārtā domātas mūsu jaunākai paaudzei, kas aizvadītās vasarās par peldēšanu rādījusi milzu interesi. Šis būs zināms mēģinājums blakus jau pastāvošām rosīgām Kanadas latviešu sporta dzīves nozarēm pievienot vienu jaunu. Ja sarīkojums šogad izdosies, meistarsacīkstes turpmāk risināsies katru gadu.

LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARĪBA KANADĀ

Toronto Latviešu YMCA uzvar TLSK sīvā cīņā ar 58 : 50

Kanadas latviešu basketbola meistarību pirmo vienību grupā atklāja Toronto Latviešu YMCA un TLSK. YMCA spēlēja bez A. Litavnieka, un, kaut arī tā veda no spēles sākuma līdz beigām, uzvara bija jāizcīna sīvā cīņā. Otrā puslaikā YMCA'i uz brīdi izdodas iegūt 15 punktu pārsvaru, bet TLSK izmanto katru neuzmanību un samazina punktu starpību uz 3, un YMCA'i bija jāpieliek visas pūles, lai savu pārsvaru noturētu. Spēli beidzot, rezultāts bija YMCA's labā 58:50, pirmais puslaiks — 32:25. YMCA bija sevišķi veiksmīga soda metienu realizēšanā, un no piešķirtiem 20 sodiem pārvērta punktos 17.

Uzvarētājos spēlēja un guva punktus: J. Krasovskis — 23, J. Zentiņš — 16, E. Soste — 8, M. Ozoliņš — 7, M. Grīķis — 2, V. Priedītis — 2 un V. Kauliņš.

TLSK: J. Priedītis — 16, E. Skujiņš — 8, V. Ozoliņš 8, V. Zvanītājs — 5, V. Dreimanis — 4, Grīnbergs — 2, J. Simanovskis — 2, J. Roce — 4. Z. Z.

ŠACHS

⊕ Mūsu internacionālais meistars Elmārs Zemgalis Kitsapa apriņķa klubā, Vašingtonā, sacentās simultāna turnīrā pret 12 šachistiem. Zemgalis zaudēja tikai divas spēles, panākot 10:2 uzvaru.

⊕ Ziemeļsietlas kluba rudens turnīrā bija uzaicināts arī Viesturs Segliņš. Segliņam šoreiz tik spīdoši neveicās un ar 3:2 rezultātu bija jāapmierinās ar 3. vietu.

⊕ Pokipsijas šacha klubs (Nujorkas valstī) šogad ar 3 vienībām piedalās Hudsonas lelejas līgas komandu meistarības izcīņā. Pirmajā komandā iedaļīti 2 latvieši — Visvaldis Šmits un Gunārs Zvaigzne. Pēdējais ir arī pirmās komandas kapteinis. Otrā komandā špēlē trešais latvietis — Laimons Zvaigzne. Pirmajās sacensībās visi trīs latvieši savam klubam izcīnīja 3 punktus.

V. Š.

LAOSAS JAUTĀJUMS TUVOJAS ATRISINĀJUMAM

Par Berlīni runājot, Savienoto Valstu prezidents Kenedijs izteicās, ka krastu vēl nevar saredzēt; runājot par Laosu, komūnistu Ķīnas ārlietu ministrs kopēja prezidenta sacīto, uzsverot, ka Laosas jautājumā krasts jau redzams.

Ja var uzdrošināties ticēt komūnistu Ķīnas deklarācijām un solījumiem, tad piecu mēnešu ilgā Laosas konference ženēvā tuvojas noslēgumam un Laosa var sākt cerēt uz dzīvi miermīlīgas neitrālitātes zīmē starptautiskās pārraudzības komitejas paspārnē.

Uzrunājot četrpadsmit valstu Ženēvas konferenci, komūnistu Ķīnas ārlietu minstra vietnieks Čanghanfū norādīja, ka konferencei izdevies vienoties par Indijas, Kanadas un Polijas pārraudzības komisijas ierēdņu tiesībām Laosā un, ka, lai gan vienota Laosas valdība vēl nav sastādīta, Ženēvas konferencei būtu jāmēģina vienoties arī visos jautājumos, kas skar šādu nākotnes valdību. Pēc komūnistu Ķīnas domām galīgu vienošanos Laosas jautājumā panākt būtu ļoti viegli — to apzinās arī pārējie delegāti — vienošanās varētu notikt acumirklī, ja vien visi akceptē komūnistu priekšlikumus, kas citiem vārdiem nozīmē, ka pēc vienošanās Ženēvā būs tikai laika jautājums, kad ārēji neitrālā Laosa būs pārgājusi pilnīgā komūnistu īpašumā. Un tā, kamēr komūnistu Ķīnas delegācija par Ženēvas konferences gaitu izsakās visai optimistiski un sola garo sarunu laimīgu atrisinājumu, Rietumi mēģinās rūpēties, lai šis atrisinājums nebūtu laimīgs tikai Ženēvas konferencei, bet arī Laosai un, lai Laosa un nevis komūnisti baudītu konferences augļus.

TORONTO

⊕ Toronto latviešu tautas augstskolas diskusiju cikla ietvaros otrā referātā otrdien, 7. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Dr. P. Bārdiņš referēs par tēmu „Ilgs mūžs". Pēc referāta būs diskusijas.

⊕ Latviešu b-bas dāmu komitejas vakarā ievadvārdus teica komitejas pr-ce L. Vegere, sveicot viesus un aicinot pavadīt patīkamu vakaru sezonas pirmajā sarīkojumā. LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis interesantā referātā „Kas Kremli var iepriecināt Kanadā" iepazistināja klausītājus ar metodēm, kādas pielieto Kremļa dienesta vīri, lai sagrautu demokratiskas valsts iekārtas pamatus. Kanada ir pateicīga zeme komūnistu aģentu iefiltrēšanai, un tie neierobežoti var iespiesties atbildīgās vietās un piekļūt valsts noslēpumiem. Komūnisms ir pārvērties par slepenu kustību un veic uzdevumus ar atzīstamām sekmēm, — norādīja runātājs, un minēja piemērus par šīs zemes atsevišķām augstu stāvošām personām, kas dzirdēti sakām „labāk sarkans nekā beigts". Atsevišķi gadījumi pat pierāda, ka tieši bagāto aprindu ļaudis simpatizē šim spriedumam un apkaro cilvēkus, kas cenšas atmaskot komūnistu neģēlīgos mērķus. Kā īpašs piemērs minams ASV politika Kerstena liktenis, kas vadīja izmeklēšanas par sarkano izrīcībām Baltijas valstīs un nākamajās vēlēšanās piedzīvoja izkrišanu. Arī šīs pasaules likumi ir sagatavoti slēgt kompromisu ar visu, kas tikai lieku reizi norāda, cik viegli ienaidnieks var atļauties pastaigu pa brīvās zemes ceļiem. Runātāis apskatīja pirms 20 gadiem „izperinātās" miera kustības dziļāko jēgu un tās apslēptos mērķus.

Mūsu jaunajiem akadēmikiem piekrīt pašreizējā laikā meklēt ciešāku saskari ar šejienes laužu inteliģenci, tai apgaismojot mūsu tautas likteni un brīdinot no lidzīga likteņa arī šo zemi. Jaunajiem akadēmikiem tas vieglāk iespējams, jo viņi labāk pārvalda šīs zemes valodu un biežāk uzturas šejienes vadošo laužu vidē, norādīja runātājs.

EIROPIEŠI PIEPRASA . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

Savā runā sūtnis Grosvalds atgādināja, ka daudzi Rietumeiropā aizmirst, ka padomju ekspansijas tieksmes arī viņus apdraud. Vēlēdamies samierināties ar lietu status quo, viņi neredz, ka brīdī, kad citas lielās koloniju valstības brūk, kāda jauna liela koloniāla vara ir jau izveidojusies. Daudzās konferencēs savā laikā bija parādījusies ekonomiskā solidaritāte tagad apspiesto un brīvās Eiropas nāciju starpā. Šo tautu apspiešana ir radījusi visai Eiropai neciešamu, katastrofālu stāvokli. Lai to kaut cik raksturotu, sūtnis pieminēja apstākļus, kādos mūsu tautai šodien jādzīvo Latvijā, uzsvērdams latviešu deportācijas un svešu rašu ievešanu Latvijā, kuŗaš ietekmē latviešu skaits gan ievērojami palielinājies, bet līdz ar to panākta nacionālisma izskaušana un latviešu kultūras paklaušana kādai zemākai, padomju uzspiestai kultūrai. Ar atzinību jāpiemin arī sūtņa runā minētie piemēri par reliģiskās dzīves un tās tradiciju padomju varas iznīcināšanas tieksmēm, kas pagādās baznīcas ietekmes iznīdēšanā, dievnamu atsavināšanā un reliģisko ceremoniju aizvietošanā ar tīri pagāniskiem rituāliem.

Neskatoties uz visu to, latviešu tautas nacionālais gars nav tomēr iznīcināts: pat latviešu jaunatne glabā savā sirdī patriotisma garu kā savu ideālu.

Neskatoties uz plašo pirmās dienas ACEN pilnsapulces darba kārtību, latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns bija atradis iespēju vēl sapulcināt visus latviešu delegātus pie sevis, lai iepazistinātu ar to politiķu uzskatiem, ar kuŗiem viņam bijusi izdeviba sastapties vai sadarboties ASV un Eiropā, bet arī lai uzklausītu mūsu sūtniecības un Eiropas konsulāro pārstāvju un latviešu galveno organizāciju vadītāju pieredzi. Šī sanāksme bija it kā visu Eiropas tautiešu pulcēšanās, kur kopā ar ACEN vadību izdevās saņemt jaunu gaismu turpmākajam darbam.

E. L.

JAUNU DARBA POSMU UZSĀKOT

Kanadas latviešu skautu jenda ar 1. oktobri ievadīja jauno darbības posmu ar dažām pārmaiņām jendas vadības biroja darbinieku sastāvā. Ar 1. oktobri atkal amatā stājās jendas priekšnieks vad. St. Leimanis, kas pirka amatu jau pilda 5 gadus. Viņu ievēlēja uz turpmākiem 2 gadiem, vēlēšanās piedaloties visiem pilntiesīgiem Kanadas latviešu skautu vadītājiem. Vad. Leimanis ievēlēts latviešu skautu trimdas pilnvarnieku padomē un vada arī 72. Rīgas vienības, Toronto, skautu pulciņu. Darbojies jendas vadībā jau kopš iecelošanās no Vācijas pirms 10 gadiem, pildīdams jendas kasiera, skautu inspektora un skautu apgāda nozares vad. amatus. Vadītāja solījumu devis īsi pēc iecelošanas Kanadā, un par aktīvu un ilggadīgu darbību skautisma laukā apbalvots ar Kanadas skautu Long Service medaļu.

Pēc 5 gadu sekmīgas sekretāra pienākumu veikšanas vad. G. Kārkliņš, dzīves vietas maiņas dēļ, no pienākumiem atteicies. Viņam uzticēti sevišķu uzdevumu vadītāja pienākumi, bet jendas sekretāra amatā stājas vad. A. Budrēvics. Sakarā ar studiju darba slodzi, no jendas skautu inspektora pienākumiem atlūdzies vad. L. Lukss; viņa vietā izraudzīts vad. E. Davidsons no Hamiltonas.

Kanadas latviešu skautu jenda apvieno ap 250 smaidošo zēnu, kā nereti latviešu skautus apzīmē sabiedrībā. Organizācijas dalībnieku skaits uzrāda pieaugumu. Vienībās manāms mazo zēnu — mazskautu pieaugums. Pirms dažiem gadiem organizācijas dalībnieku skaits bija samazinājies, kā sekas mazo zēnu pāriešanai skautos un skautu pāriešanai roveros. Tagad stāvoklis jūtami mainījies, organizācijas vadības prātus jau nodarbina jaunu vadītāju kadru sagatavošana. Tādēļ arī jāuno darbības posmu uzsākot, iecerēts aktivizēt vadītāju sagatavošanas kursu organizēšanu.

Atsevišķos latviešu centros trūkst redzamāka sabiedrības atbalsta skautisma iedzīvināšanai. Neaktivitātes dēļ apsīcis uzsāktais skautisma darbs Montreālas un Otavas latviešu centros. Nepilnīgs sabiedrības atbalsts izjūtams arī Edmontonā. Savā laikā apsvērts iedzīvināt skautisma kustību arī Londonā.

Iepriecina latviešu sabiedrības atsaucība Toronto, Hamiltonā, Niagarā, Sv. Katerinēs un Kičenerā. Tāpat atsaucīgi bijuši latviešu lauksaimnieki, un sekmīgi atrisināti nometņu, kursu, Sv. Jura dienas atceres u. c. pasākumi.

Vērojot skautu organizācijas veikumus aizvadītajos gados un vadības nenogursošās pūles audzināt smaidošos zēnus Latvijai, ko īpaši norāda arī trimdas skautu mude: „Pasaules tālēs augšim vienoti Latvijai", vēlēsim darba veicējiem Dievpalīgu nākošo gadu gājumā!

O. K.

VIŅI AIZBRAUCA UZ DZIMTENI

(Pārnesums no 1. lpp.)

„Es esmu māksliniece," viņa teikusi, „te man, kā mākslinieci, nav nākotnes. Sliktāk jau nebūs. Es tomēr braukšu."

Sekojot raksta autora lūgumam, par S. turpmāko likteni interesējās kāds tautietis, kam pagājušā vasarā bija izdeviba viesoties dzimtenē.

„Runāju ar vairākiem ridziniekiem, bet neviens par tādu dziedātāju nekā nezināja. Beidzot tomēr noskaidroju, ka viņa dzied operas korī, bet, ņemot vērā viņas nesagatavotību, vairāk izpildot tikai statistes vietu. Mēģināju viņai uz operu piezvanīt. Bet, kad pateicu, ka esmu iebraucējs un runāju no Rīgas viesnīcas, atbildēja, ka S. esot aizņemta mēģinājumos, un viņu nevarot traucēt. Tā es arī nekā neuzzināju."

Viena lieta tomēr ir skaidra: S. sapnis par mākslinieces karjēru uz Rīgas operas skatuves ir izsapņots. Kādā vēstulē viņa pati rakstot:

„Šejienes gaiss manai balsij nenāk par labu."

— — —

No dzimtenē iegūtās informācijas spriežams, ka smagu vilšanos un traģēdiju nācies piedzīvot arī kādai sirmai latviešu māmuļai, kas, pēc viena nodzīvota gada Kanadā, atkal atgriezās Latvijā.

Šī māmuļa bija viena no pirmām ridziniecēm, kam atļāva izbraukt uz Kanadu, kur Toronto apkārtnē dzīvoja viņas precētā meita ar ģimeni. Kaut gan tādas lietas parasti tiek turētas lielā slepenībā, par šīs māmuļas aizbraukšanu runāja visā pilsētā. Acīmredzot, čekai pret to nebija iebildumu. No aizbraucējiem viņa bija arī, laikam, pirmā, kas atgriezās. Tamdēļ arī propagandas bungas tika ribinātas ar lielu skaļumu. Māmuļai atdeva viņas mājiņu, patiesībā noplukušu būdeli priekšpilsētā. Viņai it kā esot „atjaunota" arī pensija. Vispirms sirmā māmuļa aizstiepta uz Rīgas radiofonu. Tie, kas dzirdējuši viņas interviju, stāsta, ka viņa runājusi uztrauktā balsī, apdomīgi, piesardzīgi. Pēc tam viņas intervija bijusi lasāma laikrakstos, tikai vēl vairāk izpušķota. Aprakstīti grūdie strādnieku apstākļi Kanadā; pašas znots esot ar augstskolas izglītību, bet ejot strādāt pie buržuijiem, kaunoties pat sacīt, kādā vietā un kādu darbu. Labi klājoties tikai tiem latviešiem, kas izmantojot savus tautiešus, citi visi dzīvojot lielā nabadzībā.

Tā kā tai laikā Rīgā pienākušas daudzas paciņas, neviens stāstītam neticējis. Arī sirmai māmuļai pašai, laikam, melot nācies pavisam grūti. Viņa sākusi slimot, atrāvusies no cilvēkiem, un pēc nepilna gada arī mirusi, vientuļa un pamesta.

Īsi pirms savas nāves māmuļa kādai paziņai atzinusies, ka braukusi mājās tikai tamdēļ, ka nevarējusi pārvarēt ilgas pēc dzimtenes. Bez valodas viņai svešumā klājies grūti, jo jaunie gājuši darbā un viņai vienai pašai bijis jāpaliek mājās. Pasē esot bijis iespiests, ka sešu mēnešu laikā tai atkal jāpiesakoties padomju sūtniecībā Otavā. Baidījusies šo termiņu nokavēt.

Sirds vilkusi uz mājām. Prāts bijis mierīgs, — redzējusi, kā dzīvo bērni un mazbērni. Rīgā tomēr viņu sagaidījuši žurnālisti un partijas vīri, kas veco cilvēku piespieduši runāt melus un nepatiesību. Tas māmuļu tā sarūgtinājis, ka viņa sākusi palikt grūtsirdīga, un zudis arī viņas agrākais dzīves un darba prieks.

B. OGRE

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU

1-ās un 2-ās

OBLIGĀCIJAS

Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.

Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.

V. LIEPIŅŠ,

PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

5. novembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

12. novembrī, plkst. 11.00 dienā Varoņu piemiņas dienas dievkalpojums.

Mac.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

5. novembrī, plkst 2 p.p Jāņa baznīcā, dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācība.

12. novembrī, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā dievkalpojums un svētdienas skola.

Lūdzam iegaumēt, ka novembŗa un decembŗa mēnešos visi Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiks tikai Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

5. novembrī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

19. novembrī, plkst. 2,30 p. p. Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums un svētdienas skola.

26. novembrī, plkst. 2,30 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola.

BRAMPTONĀ

Bramptonā 12. novembrī, plkst. 1.30 p. p. Latvijas dibināšanas dienas atceres dievkalpojums — Grace United baznīcā.

Māc. A. Briedis.

Otavas latv. ev. - lut. Miera draudzē, Sv. Pētera ev. - lut. baznīcā, 400 Sparks St.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Mirušo piem. svētku dievkalpojums ar dievgaldu Niagaras latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., 1961. g. 5. novembrī, pl. 2.00 p. p. Dziesmu grāmatas. Māc. J. Prauliņš.

21. novembrī, plkst. 1.30 p.p. Latvijas valsts svētku dievkalpojums Londonas ev.-lut. draudzē. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarīnes latv. ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Latvijas valsts proklamēšanas atceres dievkalpojums 19. novembrī, plkst. 3.30 p. p. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē notiks svētku laicīgais sarīkojums.

NORANDA

Norandas latviešu ev. - lut. draudzē 12. novembrī, plkst. 4.00 p.p. Latvijas valsts svētku dievkalpojums (United Church baznīcā). Prāv. A. Skrodelis. Svētdienas skola sestdien, 11. novembrī, plkst. 2.00 p.p.

HAMILTONA

Hamiltonā, latviešu ev.lut Kristus draudzē, 18, Victoria Ave S.

5. novembrī, plkst. 10.30 pr. p. Reformācijas svētku dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 pr. p. Reformācijas svētku dievkalpojums pieaugušiem. Māc. E. Pavasars.

Ceturtdien, š.g. 9. novembrī, plkst. 7 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda.

MONTREĀLĀ

Māc. Arturs Voitkus, 343 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 93224. Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Jāņa ev.lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave.

5. novembrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un iesvētes mācību stunda.

8. novembrī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

12. novembrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola. Plkst. 3.00 p.p. draudzes dāmu komitejas rīkota pēcpusdienas tēja.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

5. novembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

12. novembrī, plkst. 2 p.p. Jaunatnes dievkalpojums.

Iesvētes mācība š. g. 5. un 26. novembrī, plkst. 10 no rīta pie draudzes mācītāja.